

05.05.2020

Kokousaika 05.05.2020 15:30 - 19:54

Kokouspaikka Lautakunnan sali, Kansakoulukatu 3

Läsnä

Jäsenet

Sinnemäki, Anni	apulaispormestari kokouspaikalla
Rautava, Risto	varapuheenjohtaja etänä
Asko-Seljavaara, Sirpa	etänä
Haglund, Mia	etänä
Heinäluoma, Eveliina	etänä
Hyttinen, Nuutti	etänä
Kaleva, Atte	etänä
Laak, Noora	etänä
Lovén, Jape	etänä
Pasanen, Amanda	etänä
Rantanen, Tuomas	etänä
Rissanen, Laura	etänä
Soininvaara, Osmo	etänä

Muut

Aho, Mikko	kaupunkiympäristön toimialajohtaja kokouspaikalla
Hyvärinen, Silja	hallintojohtaja etänä
Pudas, Kari	tekninen johtaja kokouspaikalla
Haapanen, Sami	tonttipäällikkö etänä
Luomanen, Jussi	kaupunkitila- ja maisemasuunnitte- lupäällikkö etänä
Manninen, Rikhard	maankäyttöjohtaja etänä
Prokkola, Janne	vs. asemakaavapäällikkö etänä
Putkonen, Reetta	liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö etänä
Rajala, Pasi	yleiskaavapäällikkö

05.05.2020

Ravantti, Mikko	etänä hallintopäällikkö
Mäntymäki, Heikki	etänä viestintäpäällikkö
Hannola, Lea	etänä hallintoasiantuntija
Lawrence, Sanna	etänä hallintosihteeri
Pönkä, Katriina	kokouspaikalla lakimies
Lähteinen, Antti	kokouspaikalla ict-asiantuntija
Karlsson, Inka	kokouspaikalla nuorisoneuvoston edustaja
Antila-Lehtonen, Tiina	etänä vuorovaikutussuunnittelija asiantuntija
Hurskainen, Jari	etänä, läsnä § 250 projektipäällikkö asiantuntija
Kaupinmäki, Oskari	etänä, läsnä § 248 liikennesuunnittelija asiantuntija
Kiljunen-Siirola, Raisa	etänä, läsnä § 241 maisema-arkkitehti asiantuntija
Salmikivi, Heikki	etänä, läsnä § 250 vs. yksikön päällikkö asiantuntija
Saukkonen, Tiina	etänä, läsnä § 250 suunnitteluvastaava asiantuntija
Silberstein, Leona	etänä, läsnä § 249 ympäristötarkastaja asiantuntija
Tirkkonen, Pekka	etänä, läsnä § 247 suunnittelupäällikkö asiantuntija
Vastamäki, Ville	etänä, läsnä § 246 talous- ja suunnittelupäällikkö asiantuntija
	etänä, läsnä § 246

Puheenjohtaja

Anni Sinnemäki

apulaispormestari

05.05.2020

239-261 §

Esittelijät

Mikko Aho

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
239-261 §

Pöytäkirjanpitäjä

Sanna Lawrence

hallintosihteeri
239-261 §

05.05.2020

---

§	Asia	
239	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
240	Asia/2	Ilmoitusasiat
241	Asia/3	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Pyörälīkenteen kehittämishjelman 2020–2025 hyväksymiseksi ja ohjeellisenä noudatettavaksi
242	Asia/4	Vallilassa olevan Bruno Granholmin aukion katusuunnitelman hyväksyminen
243	Asia/5	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Atte Harjanteen ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee viherkertoimen käyttöä viihtyvyyden, sopeutumisen ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi
244	Asia/6	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Terhi Koulumiehen ym. valtuustoaloitteesta koskien viherrakentamisen lisäämistä Helsingin katukuvaan
245	Asia/7	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Petrus Pennasen ym. valtuustoaloitteesta koskien viihtyvyyden ja yhteisöllisyyden edistämisestä korttelipihapilotilla
246	Asia/8	Kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2020 toteutumisen nuste 1/2020 ja osavuosisikatsaus
247	Asia/9	Helsingin kierto- ja jakamistalouden tiekartta
248	Asia/10	Vallilassa ja Alppiharjussa olevien Aleksis Kiven kadun ja Fleminginkadun katusuunnitelmien hyväksyminen
249	Asia/11	Keskuspuiston opastuksen yleissuunnitelma 2020, puistosuunnitelman hyväksyminen
250	Asia/12	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Helsingin kansallisen kaupunkipuiston esiselvityksen hyväksymiseksi
251	Asia/13	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Konalan Kolsarintie 7–11:n tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12616)
252	Asia/14	Sääntalon (Vuorikatu 24) asemakaavan muuttaminen (nro 12521)
253	Asia/15	Tontin 2104/1 liittymissopimus Kluuvin huoltotunneliin

05.05.2020

254	Asia/16	Kalasadamassa olevien Nihdin pohjoisosien katusuunnitelmien hyväksyminen
255	Asia/17	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Jenni Pajusen toivomusponnosta selvittää mahdollisuudet rakentaa kevyen liikenteen silta Nihdistä Tervasaareen
256	Asia/18	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ted Apterin toivomusponnosta koskien Vantaan ratikan yleissuunnitelmaa ja toteuttamissuunnittelua
257	Asia/19	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Maija Anttilan toivomusponnosta koskien syvällistä arviointia strategiakauden lopussa tavoitteesta alueiden eriarvoistumisen ja hyvinvointierojen vähentämiseksi
258	Asia/20	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ville Jalovaaran toivomusponnosta, joka koskee mahdollisuuksia yhteistyön laajentamiseksi myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamisen vaikuttavuuden takaamiseksi
259	Asia/21	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 13.6.2019 § 195 (autovaurio)
260	Asia/22	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 12.06.2019 § 187 § (liukastuminen)
261	Asia/23	Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla 23.4.-29.4.2020 tekemien päätösten seuraaminen

§ 239

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Amanda Pasasen ja varatarkastajaksi jäsen Nuutti Hyttisen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

05.05.2020

Asia/2

§ 240 Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi.

Kaupunginkanslia

Voimaan tullut asemakaava: Vallila, Sörnäinen, Hermanni, Toukola, Hermannin rantatie

Kaupunginvaltuuston 26.2.2020 § 61 hyväksymä asemakaava ja asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Vallila, katualue, asemakaava sekä Sörnäinen, katu- ja satama-alue, Hermanni, Kyläsaari, Hermanninmäki, Hermanninranta, kortteli 21001, tontit 21274/12 ja 21659/6, puisto-, rautatie-, satama- ja katualueet ja kaupunginosan raja, Vallila, katu- ja puistoalueet, Toukola, Arabianranta, katu- ja puistoalueet, asemakaavan muutos, piirustus nro 12578, Hermannin rantatie.

HEL 2017-009916

Helsingissä 27.4.2020

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 241

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Pyöräliikenteen kehittämisohjelman 2020–2025 hyväksymiseksi ja ohjeellisena noudatettavaksi

HEL 2020-003674 T 08 00 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Pyöräliikenteen kehittämisohjelman 2020–2025 hyväksymistä ja ohjeellisena noudatettavaksi sekä ohjelman toimenpiteiden toteuttamista kunkin vuoden talousarvion mahdollistamassa laajuudessa.

Lautakunta korostaa turvallisen, sujuvan ja kaikki liikkuemuodot huomioon ottavan pyöräilykulttuurin luomisen tärkeyttä.

Lautakunta ehdottaa, että kun pyöräilijöille rakennetaan suoria, nopeita väyliä puistoympäristöön, niin vastaavasti jalan liikkuville ulkoilijoille varataan pääasiassa samaa yhteystarvetta varten muita puistoreittejä ja merkitään ne vain jalankulkijoille.

Ehdotukset moottoriajoneuvoliikenteen rauhoittamisen periaatteiksi ja toimintaohjelman lähtökohdiksi tuodaan kaupunkiympäristölautakuntaan päätettäväksi. Kehittämistyössä on tärkeää analysoida parhaat ja tehokkaimmat keinot parantaa kantakaupungin saavutettavuutta ja kaupallisten toimintojen elinvoimaisuutta kaikki kulkumuodot huomioiden.

Kaupunkipyöräpalvelun kehittämisessä asetetaan tavoitejärjestykseksi riittävän alueellisen palvelun laajentaminen ennen ympärivuotisuuden siirtymistä.

Lautakunta esittää, että selvitetään miten polkupyörän kuljettamista julkisissa liikennevälineissä on mahdollista helpottaa. Kestävät liikkuemuodot muodostavat parhaimmillaan hyvin sujuvia ja nopeita matkaketjuja. Mahdollistamalla joukkoliikenteen ja polkupyöräilyn saumattomamman yhdistämisen niin joukkoliikennematkan alussa kuin lopussakin laajenee joukkoliikenteen käyttösäde ja saavutettavuus merkittävästi.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli liikennesuunnittelija Oskari Kaupinmäki. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Lautakunta korostaa turvallisen, sujuvan ja kaikki liikku-
mismuodot huomioon ottavan pyöräilykulttuurin luomisen tärkeyttä.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Atte Kale-
van vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Sirpa Asko-Seljavaara: Lautakunta ehdottaa, että kun pyöräilijöille ra-
kennetaan suoria, nopeita väyliä puistoympäristöön, niin vastaavasti ja-
lan liikkuville ulkoilijoille varataan pääasiassa samaa yhteystarvetta
varten muita puistoreittejä ja merkitään ne vain jalankulkijoille.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Sirpa As-
ko-Seljavaaran vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Ehdotukset moottoriajoneuvoliikenteen rauhoit-
tamisen periaatteiksi ja toimintaohjelman lähtökohdiksi tuodaan kau-
punkiympäristölautakuntaan päätettäväksi. Kehittämistyössä on tärke-
ää analysoida parhaat ja tehokkaimmat keinot parantaa kantakaupun-
gin saavutettavuutta ja kaupallisten toimintojen elinvoimaisuutta kaikki
kulkumuodot huomioiden.

Kannattaja: Jape Lovén

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Eveliina
Heinäluoman vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Kaupunkipyöräpalvelun kehittämisessä asetetaan
tavoitejärjestykseksi riittävän alueellisen palvelun laajentaminen ennen
ympärivuotisuuteen siirtymistä.

Kannattaja: Jape Lovén

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Eveliina
Heinäluoman vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Lautakunta esittää, että selvitetään miten polkupyö-
rän kuljettamista julkisissa liikennevälineissä on mahdollista helpottaa.
Kestävät liikkumismuodot muodostavat parhaimmillaan hyvin sujuvia ja
nopeita matkaketjuja. Mahdollistamalla joukkoliikenteen ja polkupyöräi-

05.05.2020

Asia/3

lyn saumattomamman yhdistämisen niin joukkoliikennematkan alussa kuin lopussakin laajenee joukkoliikenteen käyttösäde ja saavutettavuus merkittävästi.

Kannattaja: Eveliina Heinäluoma

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Oskari Kaupinmäki, liikennesuunnittelija, puhelin: 310 22589
oskari.kaupinmaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2020-2025

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle Pyöräliikenteen kehittämisohjelman 2020–2025 hyväksymistä ja ohjeellisena noudatettavaksi sekä ohjelman toimenpiteiden toteuttamista kunkin vuoden talousarvion mahdollistamassa laajuudessa.

Tiivistelmä

Helsingin tavoitteena on olla maailman toimivin kaupunki. Kaupunkistrategian mukaan Helsinki tavoittelee myös hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä. Pyöräliikenteen kehittämisellä voidaan edistää merkittävästi molempien tavoitteiden saavuttamista. Pyöräliikennettä edistetään, koska sillä saavutetaan aikasäästöjä, tehokkaampaa tilankäyttöä, terveyshyötyjä, ympäristöetuja, taloudellisia hyötyjä ja liikenneturvallisuuden parantumista. Pyöräliikenteen edistäminen ei ole itseisarvo, vaan keino turvallisemman, viihtyisämmän ja toimivamman kaupungin luomiseen sekä tasapainoisen, kaikki kulkumuodot huomioivan liikennejärjestelmän luomiseen.

Pyöräliikenteen kantakaupungin tavoiteverkko hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa vuonna 2012 ja Helsingin edellinen pyöräilyn edistämisohjelma kaupunginhallituksessa 2014. Siinä tavoitteeksi asetettiin pyöräliikenteen kulkutapaosuuden kasvu 11 prosentista 15 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä. Ohjelmassa esitetyt 25 toimenpidettä

painottuivat pyöräliikenteen infrastruktuurin kehittämiseen ja pyöräliikenteen investointitason nostamiseen vaiheittain 20 miljoonaan euroon. Pyöräliikenteen kulkutapaosuus ei kuitenkaan ole noussut tavoitteiden mukaisesti, vaikka pyöräliikenteen määrät ovatkin kasvaneet. Suurimaksi syyksi tähän nähdään pyöräliikenteen tavoiteverkon hidas toteuttaminen: pyöräliikenteen väyliä ei ole rakennettu tavoitellulla nopeudella. Investointitaso ylittää tavoitteena olleeseen 20 miljoonaan euroon ensimmäisen kerran vuonna 2020.

Tässä pyöräliikenteen kehittämissuunnitelmassa keskitytään erityisesti keinoihin parantaa pyöräliikenteen infrastruktuurin eri osa-alueita. Pyöräliikenteen edistäminen edellyttää lisäksi toimenpiteitä esimerkiksi pyöräilykasvatuksen ja ihmisten aktivointiin liittyvien kokonaisuuksien osalta. Näitä toimenpiteitä suunnitellaan ja toteutetaan myös kaupungin muiden ohjelmien yhteydessä.

Kehittämissuunnitelman ylätavoitteena on, että Helsinki on kaiken ikäisille sopiva ympärivuotinen pyöräilykaupunki, ja pyöräliikenteen kulkutapaosuus on vähintään 20 % vuoteen 2035 mennessä. Se on linjassa Hiili-neutraali Helsinki 2035 -ohjelman pyöräliikennettä koskevien kasvutavoitteiden ja siihen liittyvien päästövähennyspotentiaalinsa kanssa. Pää-tavoitteen saavuttamiseksi on määriteltä viisi alatavoitetta, joiden alla on yhteensä 34 toimenpidettä. Alatavoitteena ovat:

1. Pyöräliikenteelle on suorat ja sujuvat reitit, joilla on selkeät risteysjärjestelyt ja jalankulun ja pyöräliikenteen laadukas erottelu
2. Pyöräväylien ja pysäköinnin ylläpito on laadukasta ympärivuotisesti
3. Pyöräliikenne on otettu huomioon työmaan aikaisissa järjestelyissä
4. Pyöräpysäköintipaikkojen ja -palvelujen määrä vastaa kysyntää ja ne ovat laadukkaita
5. Markkinointi ja viestintä edistävät positiivista mielikuvaa pyöräliikenteestä.

Alatavoitteiden toteutuminen edellyttää kaikkien toimenpiteiden toteuttamista. Niillä tavoitellaan pyöräliikenteen tavoiteverkon nykyistä riippämpää toteutumista myös esimerkiksi pikaparannuksia ja pilotteja hyödyntäen. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain tavoitekohtaisilla mittareilla ja niistä raportoidaan kaupunkiympäristölautakunnalle. Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelma tullaan jatkossakin päivittämään noin viiden vuoden välein, jotta voidaan arvioida ohjelman edistymistä, päivittää tavoitteita ja etsiä tehokkaimpia toimenpiteitä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Esittelijän perustelut

Nykytila

Helsingissä on edistetty pyöräliikennettä vuodesta 1995, mutta vasta 2010-luvulla toimenpiteitä on tehty aikaisempaa enemmän ja määrätietoisemmin. Vuonna 1995 laadittiin ensimmäinen pyöräliikenteen kaksinkertaistamisohjelma. Vuonna 2003 ohjelmaa tarkistettiin ja tavoitteeksi asetettiin pyöräliikenteen kaksinkertaistuminen vuoteen 2009 mennessä. Brysselin julistuksen allekirjoittaminen vuonna 2009 toi uutta puhtia pyöräliikenteen edistämiseen. Sen myötä pyöräliikenteen kulutapaosuuden tavoite nousi 15 %:iin vuoteen 2020 mennessä. Tätä tavoitetta käsiteltiin laajemmin Helsingin ensimmäisessä poikkihallinnollisessa pyöräliikenteen edistämishjelmassa, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 27.1.2014. Edistämishjelman hyväksyntää edelsi merkittävä väliaskel, kun pyöräliikenteen kantakaupungin tavoiteverkko hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 22.5.2012. Helsingin kaupunki on näin ollen sitoutunut ja velvoitettu toteuttamaan pyöräliikenteen tavoiteverkkoa ja edistämään pyöräliikennettä. Tavoiteverkon kantavana ajatuksena on, että kaikkien määränpäiden on oltava turvalisesti ja helposti saavutettavissa polkupyörällä suorinta mahdollista reittiä pitkin.

Vuoden 2014 pyöräilyn edistämishjelman toimenpiteiden edistymistä arvioitiin vuonna 2015 kaupungin tarkastuslautakunnan arvioinnissa, vuonna 2017 kaupunkiympäristölautakunnassa ja vuonna 2019 tätä ohjelmaa tehtäessä. Kaikissa arvioinneissa johtopäätös on ollut saman suuntainen: pyöräliikenteen olosuhteita on saatu parannettua merkittävästi, mutta parannettavaa on edelleen paljon. Tärkeimmät toimenpiteet pyöräliikenteen edistämiseksi eli infran rakentamisen toimenpiteet eivät olleet lähteneet käyntiin riittävällä nopeudella. Infran kehittämiseksi suunnittelun henkilöresurssit tulee asettaa kansainväliselle tasolle niin, että suunnitelmia saadaan tehtyä riittävä määrä ja investoinnit on mahdollista toteuttaa. Lisäksi tulisi kehittää hankkeiden ohjelmointia, organisointia, johtamista ja vastuiden määrittelyä sekä toimenpiteiden toteutumisen seurantaa. Tämän lisäksi tulisi myös etsiä ratkaisuja nk. nopeiden ja edullisten toimenpiteiden toteuttamiseen.

Nykyisin Helsingin pyöräliikenteen edistämisen parissa työskentelee yhteensä seitsemän henkilöä, joista yksi on määräaikainen ja kahdella työajasta 50 % on varattu pyöräliikenneasioihin. Muiden maiden pyöräilykaupunkeihin verrattaessa nähdään, että erityisesti henkilöresursseja Helsingissä on selvästi vähemmän. Investointitasossa Helsinki ei ole pahasti jäljessä kansainvälisiä pyöräilykaupunkeja. Erityisesti, jos Helsingin 10 v. investointiohjelmassa pyöräliikenteen hankkeille osoitettu noin 20 milj. euroa vuodessa saadaan käytettyä, ollaan jo lähellä kan-

sainvälistä tasoa. Ero Kööpenhaminan, Amsterdamin ja Helsingin välillä on kuitenkin se, että pyöräliikenteen huippukaupungeissa pääosa pyöräliikenteen infrastruktuurista on jo tehty aikaisempina vuosikymmeninä, kun taas Helsingissä tavoiteverkosta puuttuu vielä suurin osa. YK:n suositus sijoittaa 20 % liikennebudjetista pyöräliikenteen edistämiseen tarkoittaisi Helsingissä noin 27 milj. euron vuosibudjettia.

Tavoitteet ja mittarit

Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman ylätavoite on määritelty seuraavasti: Helsinki on kaiken ikäisille sopiva ympärivuotinen pyöräilykaupunki – pyöräliikenteen kulkutapaosuus on vähintään 20 % vuoteen 2035 mennessä. Asetetun tavoitteen mukainen pyöräliikenteen kulkutapaosuus on päästövähennyspotentiaalin edellytyksenä myös Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelmassa. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää nykyisen kulkumuoto-osuuden trendin selkeää muutosta. Pyöräliikenteen kulkumuoto-osuuden välitavoite vuodelle 2025 on 13 %. Välitavoite on saatu asettamalla nykytilan ja tavoitteen välille lineaarinen kasvu.

Ylätavoitteen saavuttamiseksi on määritetty viisi alatavoitetta. Alatavoitteet on muodostettu pyöräilybarometrin perusteella valitsemalla tavoitteita, jotka toteutuessaan saisivat barometriin vastanneet pyöräilemään enemmän. Lisäksi alatavoitteet ovat linjassa aikaisemman kehittämissuunnitelman tavoitteiden kanssa. Alatavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet on muodostettu yhdessä kaupunkiympäristön asiantuntijoiden, tämän työn ohjausryhmän ja sidosryhmien kanssa. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain kaupunkiympäristölautakunnassa tavoitekohtaisilla mittareilla.

Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman alatavoitteet ovat:

1. Pyöräliikenteelle on suorat ja sujuvat reitit, joilla on selkeät risteysjärjestelyt ja jalankulun ja pyöräliikenteen laadukas erottelu
2. Pyörävyöhykkeiden ja pysäköinnin ylläpito on laadukasta ympärivuotisesti
3. Pyöräliikenne on otettu huomioon työmaan aikaisissa järjestelyissä
4. Pyöräpysäköintipaikkojen ja -palvelujen määrä vastaa kysyntää ja ne ovat laadukkaita
5. Markkinointi ja viestintä edistävät positiivista mielikuvaa pyöräliikenteestä.

Toimenpiteet

Helsingin pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2020-2025 sisältää 34 toimenpidettä. Toimenpiteet on jaettu alatavoitteittain pyöräväyliin, ylläpitoon, työmaihin, pysäköintiin ja palveluihin sekä viestintään ja markkinointiin. Toimenpiteet on laadittu aikaisemmasta edistämishjelmasta saadun palautteen, pyöräilybarometrin, nykytilan analyysin, sidosryhmätyöpajojen, asiantuntijatyöpajojen ja asiantuntijoiden kanssa käytyjen keskustelujen perusteella.

Tärkeimmäksi toimenpiteeksi on nostettu pyöräliikenteen tavoiteverkon nykyistä ripeämpi toteuttaminen. Pyöräliikenteen tavoiteverkon toteuttaminen on yleensä tarkoittanut katujen kokonaisvaltaisia saneerauksia, jotka ovat laajoja ja aikaa vieviä prosesseja. Mm. tästä johtuen tavoiteverkkoa ei ole saatu rakennettua tavoitellussa aikataulussa. Näin ollen nopeat toimenpiteet otetaan myös keinovalikoimaan, jolloin tavoiteverkon mukaisia järjestelyjä voidaan toteuttaa nykyistä nopeammalla aikataululla ja pyöräliikenteen verkko valmistuisi vähintään yhdenmuokaisuuden ja jatkuvuuden osalta mahdollisimman nopeasti. Vuosina 2020-2025 keskitytään erityisesti kantakaupungin tavoiteverkon toteuttamiseen. Kaikki ohjelmassa esitetyt toimenpiteet on kuitenkin suunniteltu niin, että ne ovat toteutettavissa esitetystä aikataulusta ja ovat niin ikään tärkeitä päätavoitteen toteutumisen kannalta.

Ohjelman vaikutukset

Pyöräliikenteen priorisoiminen kulkumuotona parantaa ja kehittää laajalaisesti kaupungin viihtyisyyttä, elinvoimaa ja liikennejärjestelmän toimivuutta. Lisäksi pyöräilyllä on myönteisiä vaikutuksia ihmisten fyysiseen aktiivisuuteen ja terveyteen ja sitä kautta terveydenhuollon kustannuksiin ja työn tuottavuuteen. Säännöllisen liikunnan liittäminen jokapäiväisiin arkirutiineihin on tuloksellista kansanterveyden edistämistä. Vuoden 2014 pyöräilyn edistämishjelman yhteydessä luotiin työkalu uusien pyöräliikenneinvestointien hyötyjen ja kustannusten laskemiseen (Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston selvitys 2014:5. Pyöräilyn hyödyt ja kustannukset). Työssä laskettiin baanaverkon rakentamisen hyöty-kustannussuhde 10 ja 20 milj. euron kymmenvuotiselle investointiohjelmalle. Hyöty-kustannussuhteet ovat moninkertaiset tavanomaisiin tiehankkeisiin verrattuna: kummankin tavoiteskenaarion hyöty-kustannussuhde on lähellä kahdeksaa. Kokonaisvaikutuksiltaan 20 milj. euron vuosi-investointiohjelma on kuitenkin kannattavampi. Hyödyt koostuvat pääosin terveyshyödyistä sekä aikasäästöistä, jotka johtuvat pyöräilyn nopeutumisesta. Suurimmat kustannuserät ovat onnettomuuskustannukset ja investointikustannukset. Selvityksen mukaan pyöräliikenteen baanaverkon investointien hyötykustannussuhteeksi muodostuu 7,8. Tehtyihin laskelmiin eivät sisälly ylläpidon, työmaiden, pyöräpysäköinnin ja pyöräilyn palveluiden sekä viestinnän ja markkinoinnin toimenpiteet, joilla kansainvälisten kokemusten mukaan on eri-

tyisesti infran parannusten kanssa yhtä aikaa tehtynä suuri merkitys pyöräliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvuun ja sitä kautta pyöräilystä saataviin hyötyihin.

Vuorovaikutus

Pyöräliikenteen kehittämisohjelman laatimisen aikana käydyn vuorovaikutuksen tavoitteena oli parantaa Kaupunkiympäristön toimialan henkilökunnan ja ulkoisten sidosryhmien tietoisuutta ja sitoutuneisuutta pyöräliikenteen edistämiseen ja kehittämisohjelman toimenpiteisiin. Lisäksi koko ohjelman laatimisen ajan jatkuneella vuorovaikutuksella pyrittiin varmistamaan tiedonkulku eri osapuolten välillä.

Projektin sisäisen vuorovaikutuksen toimenpiteitä olivat ohjausryhmän ja ydintiimin kokoukset, muut projektin sisäisten sidosryhmien kokoukset, KYMPin johdolle suunnattu kysely sekä KYMPin henkilökunnalle suunnatut tavoite- ja toimenpidetyöpajat. Kutsuttuja tahoja olivat KYMPin asiantuntijat. Projektin alkuvaiheessa toteutetusta sisäisestä kyselystä saatua informaatiota hyödynnettiin projektin lähtötilanteen kartoittamisessa ja tavoite- ja toimenpidetyöpajoissa syntyneitä materiaalia hyödynnettiin kehittämisohjelman alatavoitteiden ja toimenpiteiden määrittelyssä. Lisäksi KYMPin asiantuntijoita kuultiin erikseen toimenpiteitä muodostettaessa ja henkilökuntaa tiedotettiin yleisesti organisaation sisäiseen viestintäkanavaan nostetuilla uutisilla.

Ulkoisessa vuorovaikutuksessa sidosryhmien edustajia kutsuttiin projektin tavoite- ja toimenpidetyöpajoihin sekä järjestettiin sidosryhmille tiedottava ja osallistava seminaari ja kaikille kaupunkilaisille avoin asukastilaisuus. Kutsuttuja tahoja olivat kaupungin muiden toimialojen ja liikelaitosten henkilökunta, liikenneviranomaiset, liikennealan järjestöt, muut asiasta kiinnostuneet organisaatiot sekä kaupungin asukkaat. Ulkoisille sidosryhmille järjestetyn seminaarin tarkoituksena oli jakaa tietoa pyöräliikenteen nykytilanteesta ja kehittämisohjelman tavoitteista sekä lisätä yhteisymmärrystä eri tahojen välillä. Tilaisuudessa keskusteltiin asioista, joita ulkoiset sidosryhmät pitävät ohjelman tavoitteiden toteutumisen kannalta erityisen tärkeinä sekä pohdittiin sidosryhmäorganisaatioiden mahdollisuuksia edistää tavoitteiden toteutumista. Brygassa järjestettyjen asukasiltojen tarkoituksena oli tarjota kaupunkilaisille mahdollisuus kertoa heidän odotuksistaan, tarpeistaan ja tavoitteistaan pyöräliikenteen edistämiseen ja kaupunkikehitykseen liittyen. Sidosryhmäseminaarin ja asukastilaisuuksien tuloksia hyödynnettiin ohjelman toimenpiteitä muodostettaessa.

Lisäksi ohjelman laatimistyön alkuvaiheessa järjestettiin tapaaminen Helsingin polkupyöräilijöiden (HePo ry) kanssa. Yhdistyksen näkemyk-

siä käytettiin apuna erityisesti ohjelman tärkeimpien asiakokonaisuuksien määrittelyssä.

Ohjelman toteutus ja seuranta

Toimenpideohjelman kaikista 34 toimenpiteestä priorisointi- ja toteuttamisohjelman laatiminen ja toteuttaminen kantakaupungin tavoiteverkolle ja baanaverkolle (toimenpide 5) on kiireellisin ja tärkein. Ohjelma tarvitaan, jotta pyöräliikenteelle investointiohjelmassa osoitettu rahoitus saadaan käytettyä pyöräliikennettä parhaiten edistäviin kohteisiin ja investoinneista saadaan näin paras hyöty. Toteuttamisohjelman laatimisessa otetaan lisäksi huomioon mm. verkon rakentuminen käyttäjän kannalta riittävän suurissa ja loogisissa kokonaisuuksissa.

Kaikille toimenpiteille on ohjelmassa esitetty toteutusvuosi. Ohjelman toimenpiteet suositellaan toteutettavaksi esitetyllä aikataululla, koska tutkimusten mukaan usean toimenpiteen yhtäaikaisella toteuttamisella on suurempi vaikutus kuin yksittäisillä toimenpiteillä erikseen. Pyöräliikenteen kulkumuoto-osuuden tavoitteen mukainen kasvu edellyttää muutoksia prosessissa ja sitä kautta useita yhtäaikaisia toimenpiteitä. Toimeenpano edellyttää myös riittävien henkilöresurssien osoittamista.

Pyöräliikenteen edistämistä varten on perustettu koordinoitiryhmä, jonka tehtäväksi asetetaan tämän pyöräliikenteen kehittämisohjelman toimeenpanon seuranta. Lautakunnalle esitetään seurantatiedot vuosittain. Lisäksi tavoitteiden toteutumisen tilannekatsaus julkaistaan pyöräilykatsauksessa.

Pyöräliikenteen kokonaisvaltainen edistäminen edellyttää infrastruktuuriin ja pyöräliikenteen palveluihin liittyvien kehittämistoimenpiteiden lisäksi myös muiden kaupungin palvelukokonaisuuksien vastuulla olevien pyöräliikenteeseen liittyvien asioiden kehittämistä. Tällaisia ovat mm. kasvatukseen, myönteiseen markkinointiin, liikuntapalveluihin ja terveydenhoitoon liittyvät kokonaisuudet. Helsingin kaupungin muiden palvelukokonaisuuksien tulisi kartoittaa nykytila ja mahdollisuudet pyöräliikenteen edistämiseen ja tehdä suunnitelma pyöräliikenteen kehittämistoimenpiteistä. KYMP tekee mielellään yhteistyötä muiden palvelukokonaisuuksien kehittämisohjelmien laatimisessa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Oskari Kaupinmäki, liikennesuunnittelija, puhelin: 310 22589
oskari.kaupinmaki(a)hel.fi

Liitteet

05.05.2020

Asia/3

---

1 Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelma 2020-2025

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 28.04.2020 § 224

Kaupunkiympäristölautakunta 21.04.2020 § 217

05.05.2020

Asia/4

§ 242

Vallilassa olevan Bruno Granholmin aukion katusuunnitelman hyväksyminen

HEL 2019-008711 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Bruno Granholmin aukion katusuunnitelman nro 30340/2.

Lisäksi lautakunta päätti määrätä, että päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jukka-Pekka Tarkkala, projektinjohtaja, puhelin: 310 37302
jukka.tarkkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 30340/2
- 2 Suunnitelmapiirustus nro 30340/2
- 3 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Bruno Granholmin aukio on uusi katuaukio entisellä VR:n konepaja-alueella, joka on rakentumassa asuin- ja toimitilarakennusten alueeksi.

Aukio tulee olemaan kaikille avoin, monikäyttöinen kaupunkitila historiallisten rakennusten läheisyydessä. Vuonna 2019 on tullut tarve sijoittaa päiväkotitoimitukseen Konepajankuja 5. Päiväkodin tontilla ei ole tilaa leikkihallille, eikä läheisyydessä ole tarkoitukseen sopivaa puistoa. Aukion katusuunnitelmaa muutetaan siten, että leikkiha voidaan sijoittaa katuaukiolle. Samalla suunnitelmaa ajantasastaistetaan.

Katusuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan nro 12211 mukainen lukuun ottamatta leikkihaa. Asemakaavassa aukio on tori. Päiväkodin ja leikkihaan osalta Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi asemakaavasta poikkeamisen 14.1.2020 § 12.

Kaupunki ja NCC Property Development Oy ovat solmineet vuokrasopimuksen päiväkodista. NCC rakentaa leikkihaan kustannuksellaan (Ryja 12.12.2019 § 10).

Suunnitelma

Katusuunnitelma 30340/2 (liite 2) korvaa vuonna 2015 hyväksytyin katusuunnitelman nro 30340/1. Suunnitelma on kuvattu tarkemmin suunnitelmaselostuksessa nro 30340/2 (liite 1).

Aukion itäosaan sijoitetaan päiväkodin suunnitteluohjeen mukainen, aidattu päiväkodin leikkiha. Leikkihaan toiminnot ryhmitellään erilaisille käyttäjäkunnille sopivaksi. Leikkihaan pintamateriaaleina käytetään turva-alustaa, noppakiveystä ja asfalttia.

Muulta osin aukio toimii monenlaiseen käyttöön sopivana muunneltavana ulkotilana ja sitä voidaan käyttää erilaisten tapahtumien järjestämiseen. Aukio kivetään harmaalla noppakivellä ja harmaalla nupukivellä. Aukiolle jätetään myös nykyisiä betonipintoja ja niillä olevia vanhoja kiskoja. Aukiolle sijoitetaan penkkejä, luonnonkivipaaseja, pyörätelineitä ja aukiolla on tilavaraus city-käymälää varten.

Aukiolla pyritään säilyttämään kaksi nykyistä lehtipuuta. Leikkihaan lounaispuolelle istutetaan viiden lehtipuun rivi varjostamaan leikkihaa. Aukion koillisreunaan istutetaan neljän lehtipuun rivi.

Aukio valaistaan ripustusvalaisimilla, joiden ripustus kiinnitetään uusiin ristikkopylväisiin. Aukio varustetaan tapahtumasähkökeskuksella ja useilla ristikkopylväiden alaosassa sijaitsevilla sähköpisteillä. Tapahtumasähkökeskuksen lähellä voidaan tilapäisiä wc-kontteja liittää jätevesiviemäriin ja vesijohtoon. Pääosa aukion hulevesistä imeytetään maaperään.

Huoltoliikenne aukiolle tapahtuu Konepajankujalta, joka on rakennettu aikaisemmin. Myös aukion lounaispuolella oleva Konepajanraitti on

valmis. Aukiota ympäröivät asemakaavalla suojellut rakennukset, joita kaikkia ei ole vielä kunnostettu uuteen käyttöön. Koillispuolella sijaitsee rakentamaton toimitilatontti.

Alueelle laaditaan tapahtumakortti, jossa kuvataan käytön periaatteet.

Katuaukio sopeutuu asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttää toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Vuorovaikutus

Katusuunnittelu on toteutettu yhteistyössä Kaupunkiympäristön toimialan eri palveluiden, Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksen, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän, aukion laidalla kiinteistöjä omistavan Vallilan Ratapiha Oy:n ja päiväkodin toteuttavan NCC Property Development Oy:n kanssa.

Suunnittelun aloitusvaiheessa järjestettiin esittelytilaisuus 14.8.2019 konepajan alueella. Tilaisuudessa kerrottiin päiväkodin tarpeesta, katusuunnitelman muutostarpeesta ja suunnittelun vaiheista.

Katusuunnitelmaluonnokset ovat olleet esillä kaupunkiympäristön Sörnäistenkadun asiakaspalvelupiste Tellingissä ja Helsingin kaupungin internetsivuilla 13.11.–29.11.2019 välisen ajan. Katusuunnitelmaluonnokseen pystyi tutustumaan Uutta kantakaupunkia -tapahtumassa 19.11.2019 Oodissa. Alueen suunnitelmiin, virtuaalimalliin ja katusuunnitelmaluonnokseen pystyi tutustumaan Teollisuuskadun akselin kaavarunkotyön esittelytilaisuuksissa Konepajan alueella 25.-27.11.2019. Tapahtumista julkaistiin tapahtumailmoitukset.

Katusuunnitelma on ollut nähtävillä 11.3.–25.3.2020 välisen ajan. Suunnitelman nähtävillä olosta on ilmoitettu kirjallisesti suunnittelualueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille.

Vuorovaikutusmuistio on liitteenä 3.

Suunnitelmasta ei ole tehty muistutuksia.

Aukion kehittäminen oli myös ehdotuksena osallistavan budjetoinnin äänestyksessä, mutta ehdotus ei saanut riittävästi ääniä jatsoon. Äänestyksessä olleen ehdotuksen nimi oli ”Kaupunkilaisten keidas Vallilan Konepajalle”.

Kustannukset ja aikataulu

Katuaukion rakentamiskustannukset ovat yhteensä noin 2 140 000 euroa (alv. 0 %). Kustannukset aukion 9 900 m² pinta-alaa kohti ovat noin 216 euroa/m².

Aukion vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 24 500 euroa (alv. 0 %). Tällä hetkellä aukiolla ei juurikaan ole kaupungin säännöllistä ylläpitoa.

Katuaukion rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotuksessa vuodesta 2020 alkaen. Aukion itäosa rakennetaan 2020 ja muu osa ympäröivien hankkeiden mahdollistamassa aikataulussa, arviolta 2021-22.

Katuaukion rakentaminen rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 03 02 05. Konepajan alue kuuluu Pasilan projektialueeseen.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 85 §, 62 §, 202 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 41-43 §

Hallintosäntö 16 luku 1 § 2 mom. kohta 11

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jukka-Pekka Tarkkala, projektinjohtaja, puhelin: 310 37302
jukka.tarkkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 30340/2
- 2 Suunnitelmapiiirustus nro 30340/2
- 3 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Tiedoksi

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu/Haapanen Sami
Hallinto- ja lakipalvelut, tietopalvelut/Krook Tanja

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 28.04.2020 § 227

05.05.2020

Asia/5

§ 243

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Atte Harjanteen ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee viherkertoimen käyttöä viihtyvyyden, sopeutumisen ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi

HEL 2020-001931 T 00 00 03

Hankennumero 5264_186

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Anni Sinnemäki: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Hanna Ikonen, suunnittelija, puhelin: 310 64796
hanna.ikonen(a)hel.fi
Susa Eräranta, tiimipäällikkö, puhelin: 310 32057
susa.eraranta(a)hel.fi
Jouni Heinänen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Atte Harjanteen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Viherkerroinmenetelmä on maankäytön suunnittelun ja pihasuunnittelijoiden tarpeisiin valmisteltu työkalu. Helsingin viherkerrointa kehitettiin osana EU-rahoitteista Ilmastokestävä kaupunki (ILKKA) -hanketta vuonna 2014. Menetelmää päivitettiin vuonna 2017 EU-rahoitteisessa

iWater-hankkeessa. Uudessa versiossa hulevesien hallinta sai aikaisempaa suuremman painoarvon. Viherkerroinmenetelmiä oli kehitetty ja käytetty aiemmin muissa kaupungeissa, esimerkiksi Berliinissä ja Torontossa.

Viherkertoimen käyttö on myös yksi toimenpide Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmassa, jonka kaupunginhallitus on hyväksynyt 10.12.2018. Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelman 2019–2021 yhtenä toimenpiteenä on liittää viherkerroin kaikkiin kaupungin omiin tilahankkeisiin osana elinkaariohjausmallia. Kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt ohjelman 29.1.2019.

Viherkerrointa hyödynnetään lähtökohtaisesti kaikkien uusien tonttien kaavoituksessa sekä uudisrakentamis- että täydennysrakentamiskohteissa koko kaupungin alueella. Asemakaavoissa käytetään sitovaa tonttikohtaista viherkerroinmääräystä. Viherkerroinmääräys on annettu esimerkiksi Oulunkylässä Maaherrantien 34–42:n asemakaavassa ja kantakaupungin täydennysrakentamisessa Töölöntullinkatu 6:n asemakaavassa. Koska laadittavien asemakaavojen tulee olla toteuttamiskelpoisia, selvitetään jo kaavaa valmisteltaessa, onko viherkertoimen tavoiteluku saavutettavissa jatkosuunnittelussa. Jos viherkertoimen käyttö ei ole mahdollista tai se johtaisi kokonaisuuden kannalta epätoivottuihin ratkaisuihin, käytetään viherkertoimen tavoitteiden edistämiseen muita yksilöityjä kaavamääräyksiä, joilla voidaan varmistaa riittävä ja toteuttamiskelpoinen viherrakenne. Tällaisia ovat esimerkiksi määräykset kattopuutarhoista, viherkatoista, istutettavista puista tai tontin säilytettävistä osista. Näitä täydentäviä kaavamääräyksiä on käytetty esimerkiksi Hernesaaren asemakaavassa, jonka lähtökohdat on ratkaistu ja valmistelu aloitettu ennen viherkertoimen käyttöönottoa, ja joka edustaa helsinkiläisittäinkin poikkeuksellisen tehokasta rakentamista. Tarvittaessa tällaisissa tapauksissa voidaan selvittää myös Helsingin tavoitelukua matalamman kaavakohtaisen tavoiteluvun käyttöä.

Rakennusvalvonta valvoo viherkertoimen käyttöä rakennuslupavaiheessa. Mikäli asemakaavassa edellytetään viherkertoimen käyttöä, tulee rakennuslupahakemukseen liittää viherkerrointyökälun tulokortti ja sen perustana toimiva pihasuunnitelma. Lähtökohtana on, että viherkertoimen käytöstä ei myönnetä poikkeamia.

Kaupungilla on käytössään hyvät keinot vaikuttaa viherkertoimen toteutumiseen asemakaavamuutosten ja rakennuslupakäsittelyn kautta, mutta vaikutusmahdollisuudet jo rakennetuilla alueella ovat rajalliset. Viherkertoimen vaikuttavuuden tehostamiseksi voidaan jatkossa selvittää, olisiko käyttövelvoite kirjattavissa määräykseksi kaupungin rakennusjärjestykseen, jolloin ohjausta voitaisiin kohdistaa tietyille alueille tai koko kaupunkiin ilman asemakaavojen muuttamista. Tällä

hetkellä ei ole kuitenkaan tiedossa millä tavalla viherkertoimen käyttämistä voitaisiin edellyttää, valvoa tai kannustaa muissa kuin rakennuslupaa edellyttävien hankkeiden yhteydessä. Viherkertoimen käyttöönotto rakennetuilla alueilla on lähtökohtaisesti mahdollista vain kaavamuu-
tosten kautta.

Viherkertoimen käytöstä kerätään parhaillaan kokemuksia. Tähänastiset kokemukset ovat osoittaneet kehittämistarpeita erityisesti kaikkein tiiveimmillä alueilla, joilla viherkertoimen tavoitelukuun on vaikea päästä.

Tonttia laajemman viherrakenteen varmistamiseksi on kokeiltu alueellisen viherkertoimen käyttöä Kyläsaarella

[Virtuaalivihreä-hankkeessa.](#)

Jatkossa sen käyttöä on tarkoitus kokeilla myös täydennysrakentamisessa esimerkiksi Malmin keskustassa. Alueellisen viherkertoimen hyötyjen kartoittamista sekä tavoitteiden määrittelyä ja kokemusten keräämistä jatketaan kaupungin eri palvelujen yhteistyönä. Viherkertoimesta on viestitty mm.

[Stadin ilmasto -verkkosivuilla](#)

ja työkalusta on julkaistu

[käyttöohje](#)

suunnittelijoita varten. Viestintää viherkertoimesta ja sen käytöstä saaduista kokemuksista on tarkoitus lisätä, esimerkiksi

[Stadin ilmastoteot -verkkosivuilla.](#)

Helsingin viherkerroinmenetelmää on sittemmin sovellettu myös useissa muissa Suomen kaupungeissa. Kaupunkiympäristön toimiala on valmis edelleen kehittämään viherkerroinmenetelmää ja sen soveltamista kokemusten perusteella.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Atte Harjanne ja 22 muuta valtuutettua ovat tehneet 12.2.2020 seuraavan valtuustoaloitteen:

Viherkerroinmenetelmä on ekologinen suunnittelutyökalu tonttien viherpinta-alan arviointiin. Viherkerroin kuvaa sitä, kuinka paljon tontilla on kasvillisuutta ja vettä viivyttäviä ratkaisuja suhteessa tontin pinta-alaan.

Korkea viherkerroin torjuu ilmastonmuutoksen haittavaikutuksia kasvien viilentäessä taloja ja ehkäistessä ongelmallista tulvimista viemärien kapasiteetin ylittyessä. Tontin viheralueet tukevat myös kaupunkiluonnon monimuotoisuutta, lisäävät elinympäristöjä pölyttäjille ja mahdollistavat esimerkiksi lintujen ja pienpetojen pesimistä. Kaupunkiluonnon monimuotoisuudella on myös terveyshyötyjä asukkaille esimerkiksi allergioiden vähentyessä.

Viherkerrointa on käytetty uusilla asuinalueilla kuten Kuninkaantammessa menestyksekkäästi pihojen vihertämisessä. Luonnon monimuotoisuus ja viheralueiden muut hyödyt ovat kuitenkin vähintään yhtä tärkeitä jo rakennetuilla alueilla. Ottamalla viherkerroin käyttöön koko kaupungissa voidaan tunnistaa ongelma-alueet, keskittyä erityisesti niiden viherrakenteen kehittämiseen esimerkiksi korttelipihojen avulla ja seurata kertoimen kehitystä eri alueilla kaupungin kasvaessa ja tiivistyessä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki selvittää viherkertoimen käytön laajentamista osaksi jo rakennettujen alueiden kaavoitusprosessia, ja edistää sen käyttöä kantakaupungin ja muiden asuttujen alueiden luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 1.5.2020 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Hanna Ikonen, suunnittelija, puhelin: 310 64796
hanna.ikonen(a)hel.fi
Susa Eräranta, tiimipäällikkö, puhelin: 310 32057
susa.eraranta(a)hel.fi
Jouni Heinänen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Atte Harjanteen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

05.05.2020

Asia/5

Kaupunkiympäristölautakunta 28.04.2020 § 230

§ 244

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Terhi Koulumiehen ym. valtuustoaloitteesta koskien vi- herrakentamisen lisäämistä Helsingin katukuvaan

HEL 2019-012404 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsinkiin lisätään kasvillisuuden määrää katujen varrella yhteistyössä muiden toimijoiden, kuten yritysten ja järjestöjen kanssa. Kasvillisuuden, kuten puiden, köynnösten ja kukkaistutusten, todetaan tuovan monia etuja liittyen ilmastonmuutoksen torjuntaan, viihtyisyyteen, katupölyn määrän vähentämiseen sekä elinympäristöjen monipuolistamiseen muun muassa hyönteisten näkökulmasta.

Kaupunki suunnittelee ja toteuttaa kasvillisuutta katutiloihin

Kaupunkiympäristön toimiala suhtautuu myönteisesti puiden, pensaiden ja muun kasvillisuuden istuttamiseen katu ympäristöön ja pyrkii lisäämään niiden istuttamista silloin, kun niille on mahdollista varata tilaa kasvaa ja kehittyä. Kasvillisuus tuottaa monenlaisia hyötyjä, muun muassa luo viihtyisyyttä kaupunki ympäristöön ja sen lisääminen on monesti järkevää. Usein viherrakentamista on helpompi toteuttaa ja ylläpitää isompina viheralueina kuin pieninä erillisinä alueina katutilassa. Useita katupuita ja muuta kaupunkikasvillisuutta koskevia linjauksia ja ohjeita on tehty viime vuosina.

Monilajiset kaupunkipuustutukset ovat Helsingin erityispiirre. Helsingissä kasvaa tällä hetkellä noin 30 000 katupuuta. Kaupunkipuulinjauksen mukaisesti pyritään asemakaavoituksessa sekä liikenne- ja katusuunnitelmien yhteydessä löytämään paikkoja uusille katupuille, kun se on kaupunkikuvallisten tavoitteiden mukaista ja kadun mitoituksen suhteen mahdollista. Vuosittain uusia katu- ja puistopuita istutetaan yhteensä noin tuhat kappaletta, joista katupuiden osuus on noin 300-400 kappaletta. Vuoden 2019 aikana tehtiin näyttäviä katupuustutuksia muun muassa Tyynenmerenkadulle (40 puun monilajinen puustutus) ja Teollisuuskadulle (47 uutta puistolehmusta). Katupuut ovat myös osa metsä- ja puustoista verkostoa, jonka osalta on juuri valmistunut uusi verkostosuunnitelma maankäytön suunnittelun tueksi.

Pensasistuksia käytetään monesti katupuuistutusten täydentäjinä. Muut kasvityypit, kuten köynnökset, niityt ja kukkaistutukset eivät pääsääntöisesti viihdy puiden varjostuksen vuoksi katupuiden alla, vaan ne tulee sijoittaa mieluummin vähäpuustoisille tai puuttomille katualueille. Köynnökset ovat nykyisin melko harvinaisia katutilassa, mutta niissä on paljon uutta potentiaalia. Hyviä esimerkkejä ovat Arabianrannan Rörstrandinkadun ja Jätkäsaaren Tyynenmerenkadun köynnösistutukset. Paahteisissa kiertoliittymissä ja liikenteenjakajissa voidaan toteuttaa monilajisia ja kukkivia, dynaamisen kasvillisuuden lainalaisuuden noudattavia, istutuksia. Tätä dynaamisen kasvillisuuden suunnittelumallia on pilotoitu Kannelmäen kiertoliittymässä.

Näyttävintä kukintaa saadaan kausikasvi-istutuksilla, joilla tarkoitetaan kukkaryhmien ja istutusastioiden kesäkukkaistutuksia. Helsingin kausikasviliinjauksen mukaisesti (Kausikasvit Helsingissä, 2006) katualueiden kausikasvi-istutukset ovat lähinnä istutusastioissa, mutta esimerkiksi liikenteenjakajissa ja toreilla on myös maapohjaisia kukkaryhmiä. Istutusastioita ja kasviryhmiä sijoitetaan liikenteellisesti tai ihmisten liikumisen kannalta keskeisille paikoille, kuten kokoojakaduille, aukioille, toreille, asemille, ostoskeskusten yhteyteen ja liikenteenjakajiin. Sijoituspaikkoja on eniten kantakaupungin alueella, vaikkakin jokaiseen suurpiiriin sijoitetaan tasapuolisesti näyttäviä kausi-istutusryhmiä. Vuosittain etsitään myös sponsorirahoituksella toteutettavia kohteita. Vuonna 2019 kaupungin toteuttamia kukka-astioita oli kesäaikaan yhteensä noin tuhat kappaletta eri puolilla kaupunkia.

Niittyjen osalta kaupunki on tänä vuonna aloittamassa niittyverkosto-suunnitelmaa, jossa tarkastellaan niittyjen mahdollisuuksia osana kaupunkivihreää. Osallistuva budjetointi -hankkeessa Nurmikoista niityksi tutkitaan myös mahdollisuuksia muuttaa vähäkäyttöisiä nurmikoita niityksi.

Viherrakentaminen katutilassa vaatii tilaa

Kaupunkiympäristössä kasvillisuuden istuttamisen rajoittavin tekijä on tila. Istutukset kannattaa tehdä siten, että kasvillisuudella on riittävät kasvuedellytykset. Maahan istutettava kasvillisuus vaatii maanalaista tilaa juurien kasvualustaa varten. Kadun alla rajoittavina tekijöinä ovat rakennusten ja rakenteiden perustukset sekä kunnallistekniset johdot ja putket. Useinkaan ei saada sijoitettua puita tai muuta kasvillisuutta, kun kadun alainen alue on täynnä kunnallistekniikkaa tai alue sijaitsee kokonaan kannella.

Kaava-alueilla katupuiden ja muun pysyvän kasvillisuuden istuttaminen määritellään maankäytön ja rakentamisen eri suunnitteluvaiheissa, kuten asemakaavassa sekä liikenne- ja katusuunnitelmissa. Katujen osal-

ta kasvillisuuden istuttamista voidaan lisätä kaavoituksen avulla va-
raamalla uusilla kaduilla tilaa istutuksia varten. Katupuut ja pensaat istutetaan minimissään kolmen metrin levyisiin istutuskaisioihin. Varsinaisen istutuskaisian tilavarauksen lisäksi on varmistettava, miten kasvillisuuden sijoitteluun vaikuttavat kadun muut toiminnot, kuten kunnallistekniikka, huollon ja lumitöiden vaatima tila, eri liikkumismuotojen vaatimukset, kansirakenteet, näkemäalueet, kasvu ympäristövaatimukset, kaivuutilat, pysäkit ynnä muut kalusteet, kadunvarsipysäköinti, valaistusratkaisut, liikennemerkkit, ilmajohdot sekä mainostaulut. Lisäksi puilla tulee olla riittävästi etäisyyttä rakennuksiin, jotta latvuksilla on tarpeeksi tilaa kehittyä. Edellä luetelluista tekijöistä johtuen olemassa olevilla kaduilla pysyvän maanvaraisen kasvillisuuden lisääminen on haasteellista ja useimmiten mahdotonta ilman muutoksia esimerkiksi eniten katutilasta tilaa vievälle ajoneuvoliikenteelle tai tienvarsipysäköinnille varattuun tilaan. Aloitteessa esiinnostetussa Baker Streetin alueen viherryttämisessä esimerkiksi pysäköinnille varattua tilaa on esitetty muutettavaksi viheralueiksi ja autoliikenteelle varattua katutilaa kävelyalueiksi, joille sijoitettaisiin myös katupuita. Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että tulee selvittää miten ei vilkkaasti liikennöidyille kaduille kantakaupungissa voidaan suunnitella ja toteuttaa uusien katupuiden istutuksia. Suunnittelussa osallistetaan kadun asukkaita.

Tonteilla kasvillisuuden määrää voidaan ohjata asemakaavoituksen yhteydessä kasvillisuutta säilyttävillä tai niitä istuttamaan ohjaavilla kaavamerkinnöillä tai viherkerroinmääräyksen avulla. Viherkerroinmääräyksessä määritellään tietty korttelialueen vihertehokkuuden tavoitetaso numeerisena. Tämä ohjaa rakennuttajan säilyttämään tai istuttamaan tietyn määrän viherrakennetta (esimerkiksi puita) tontin pihasuunnitteluvaiheessa.

Katuja reunustavissa puistoissa kasvillisuuden määrää on helpompi lisätä kuin kaduilla ja tonteilla. Puistoissa on yleensä enemmän tilaa toimintojen kuten leikki-, liikuntapaikkojen ja käytävien tilantarpeesta huolimatta. Kasvillisuuden istutuspaikat ja lajit määritellään puistosuunnitelmassa, joka ohjaa puiston käyttöä, toimintoja ja näkymiä.

Istutusastiat eivät vaadi maanalaista tilaa, joten niiden sijoittelu on helpompaa. Istutusastioiden sijoittelusta ei kaupungilla ole erillistä ohjeistusta. Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen 37 §:n mukaan julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien koko, rakenne ja ulkoasu on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan sopivaksi ja siten, etteivät ne muodosta estettä liikkumiselle tai toimimiselle. Lisäksi kaupungin terassiohjeessa on todettu, että välittömästi liiketilän edessä, julkisivussa kiinni olevaa 80 cm levyistä aluetta saa käyttää ulkotarjoiluun korvauksetta. Terassi ei kuitenkaan saa haitata julkisen kaupunkitilan käyttöä, pääsyä kiinteistöön, esteettömyyttä tai

liikenneturvallisuutta. Rakennusluvassa osoitetut ja hälytysajoneuvoja tai huoltoajoa varten tarkoitettut kulkuyhteydet tulee säilyttää ajokelpoisina. Kun nämä asiat on huomioitu, ei kiinteistökohtaisten istutusastioiden lisäämiselle ole estettä.

Katukasvillisuutta on ylläpidettävä

Katujen kasvillisuus vaatii jatkuvaa ja säännöllistä hoitoa. Liikenneturvallisuuden kannalta tärkeät näkemäalueet on pidettävä avonaisina kasvillisuuden kaikissa kasvuvaiheissa. Myös katujen tarvittavat lumitilat ja muu talvikunnossapito tulee huomioida. Ylläpidon kannalta laajemmat viherrakentamiskokonaisuudet ovat helppohoitoisempia ja sitä kautta kustannustehokkaampia kuin pienet erilliset kasvillisuusalueet.

Katupuuntaimien kasvaminen elinvoimaisiksi puiksi edellyttää vuosikymmenten ajan kasvutilaa, kasvurauhaa ja kaupunkiympäristössä myös onnistuneita hoitotoimenpiteitä. Istuttaminen on vain murto-osa puun pitkästä elinkaaresta. Mitä rakennetumpaan ympäristöön puut istutetaan, sitä pidempi aika tarvitaan myös hiilensidontaan, sillä katu- ja puistopuiden istuttamisella ja kasvattamisella on yllättävän suuri hiilijalanjälki. Kestää vuosikymmeniä ennen kuin nyt istutetut puuntaimet ovat kasvaneet merkittäviksi hiilen sitojiksi. Nykyiset metsä-, katu- ja puistopuut ovat arvokasta kaupunkiomaisuutta, joiden säilymiseen tulee kiinnittää kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa entistä enemmän huomiota, paitsi viihtyisyyden ja taloudellisuuden, myös hiilitavoitteiden näkökulmasta.

Köynnöksien lisääminen julkisivuissa edellyttää kiinteistön ylläpitoon liittyvien näkökohtien huomioon ottamista. Kadun puolella köynnökset edellyttävät julkisivun eteen viherkaistaa takatöölöläiseen tapaan. Köynnösten käyttö osana tonttialueiden kasvillisuutta on kannatettavaa, kunhan ylläpitoonäkökulma on myös suunniteltu.

Kausikukkaistutusten hoito on kallista, koska niitä on jatkuvasti kasteltava, lannoitettava ja siistittävä. Kausikasvi-istutusten lisääminen edellyttäisi erityisesti niiden hoitoressurssien kasvattamista.

Yhteistyö yritysten ja yhteisöjen kanssa

Kausikasvi-istutusten yhteydessä on tehty jo pitkään yhteistyötä yritysten ja yhteisöjen kanssa. Helsingin ydinkeskustan kahdeksan liikekorttelin kausikasvi-istutukset on toteutettu edellä mainittujen tahojen tilauksella. Istutukset toteuttaa ja hoitaa yksityinen yritys, joka määrittelee myös niiden laadun ja tyylin. Kaupungin organisoimassa Hyvä kasvava Helsingissä- liikkeessä paikallisia yrityksiä kutsuttiin rahoittamaan mukaan istutusastioita muun muassa Malminkartanon asema-aukiolle. Samoin Kauppapuutarhaliitto ja Kansainvälinen kukkasipulikeskus ovat

lahjoittaneet useina vuosina kaupungille suuren määrän kukkasipuleita. Näitä on istutettu näkyville paikoille eri puolille kaupunkia.

Yksityisten ja yhteisötoimijoiden toiminta istutusastioiden lisäämiseksi on kannatettavaa. Lisäksi esimerkiksi Kiinteistöliitto, Isännöitsijäliitto ja Puutarhaliitto voisivat yhdessä innostaa kantakaupungin kiinteistöjä vihreiden keitaiden lisäämiseen kortteleiden sisäpihoilla tai pihoilla yleisesti.

Yhteenveto

Viherrakentamisen lisääminen katukuvassa on tavoitteena hyvä ja kannatettava. Kasvillisuuden istuttamista tullaan toteuttamaan sitä koskevien linjausten ja suunnitelmien mukaisesti vain sellaisiin paikkoihin, missä sillä on mahdollisuus kasvaa ja kehittyä. Kaupunkiympäristön toimiala pyrkii kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa ensisijaisesti säilyttämään alueilla jo kasvavaa elinvoimaista kasvillisuutta osana kaupunkimaisemaa. Yhteistyötä yritysten ja yhteisöjen kanssa jatketaan ja se vahvistuu. Helsinki on avoin uusille yritysten ja yhteisöjen ideoille ja ajatuksille katukuvan vihreyden lisäämiseksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Kappale 9 viimeisen virkkeen jatkoksi: "ilman muutoksia esimerkiksi eniten katutilasta tilaa vievälle ajoneuvoliikenteelle tai tienvarsipysäköinnille varattuun tilaan. Aloitteessa esiinnostetussa Baker Streetin alueen viherryttämisessä esimerkiksi pysäköinnille varattua tilaa on esitetty muutettavaksi viheralueiksi ja autoliikenteelle varattua katutilaa kävelyalueiksi, joille sijoitettaisiin myös katupuita. Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että tulee selvittää miten ei vilkkaasti liikennöidyille kaduille kantakaupungissa voidaan suunnitella ja toteuttaa uusien katupuiden istutuksia. Suunnittelussa osallistetaan kadun asukkaita.

Kannattaja: Noora Laak

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasanen vastaehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Böhling, maisema-arkkitehti: 310 37211
anna.bohling(a)hel.fi
Satu Tegel, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 310 38406
satu.tegel(a)hel.fi

Minna Terho, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 310 39527
minna.terho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite lisää viherrakentamista Helsingin katukuvaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsinkiin lisätään kasvillisuuden määrää katujen varrella yhteistyössä muiden toimijoiden, kuten yritysten ja järjestöjen kanssa. Kasvillisuuden, kuten puiden, köynnösten ja kukkaistutusten, todetaan tuovan monia etuja liittyen ilmastomuutoksen torjuntaan, viihtyisyyteen, katupölyn määrän vähentämiseen sekä elinympäristöjen monipuolistamiseen muun muassa hyönteisten näkökulmasta.

Kaupunki suunnittelee ja toteuttaa kasvillisuutta katutiloihin

Kaupunkiympäristön toimiala suhtautuu myönteisesti puiden, pensaiden ja muun kasvillisuuden istuttamiseen katu ympäristöön ja pyrkii lisäämään niiden istuttamista silloin, kun niille on mahdollista varata tilaa kasvaa ja kehittyä. Kasvillisuus tuottaa monenlaisia hyötyjä, muun muassa luo viihtyisyyttä kaupunki ympäristöön ja sen lisääminen on monesti järkevää. Usein viherrakentamista on helpompi toteuttaa ja ylläpitää isompina viheralueina kuin pieninä erillisinä alueina katutilassa. Useita katupuita ja muuta kaupunkikasvillisuutta koskevia linjauksia ja ohjeita on tehty viime vuosina.

Monilajiset kaupunkipuustutukset ovat Helsingin erityispiirre. Helsingissä kasvaa tällä hetkellä noin 30 000 katupuuta. Kaupunkipuulinjauksen mukaisesti pyritään asemakaavoituksessa sekä liikenne- ja katusuunnitelmien yhteydessä löytämään paikkoja uusille katupuille, kun se on kaupunkikuvallisten tavoitteiden mukaista ja kadun mitoituksen suhteen mahdollista. Vuosittain uusia katu- ja puistopuita istutetaan yhteensä noin tuhat kappaletta, joista katupuiden osuus on noin 300-400 kappaletta. Vuoden 2019 aikana tehtiin näyttäviä katupuustutuksia muun muassa Tyynenmerenkadulle (40 puun monilajinen puustutus) ja Teollisuuskadulle (47 uutta puistolehmusta). Katupuut ovat myös osa

metsä- ja puustoista verkostoa, jonka osalta on juuri valmistunut uusi verkostosuunnitelma maankäytön suunnittelun tueksi.

Pensasistuksia käytetään monesti katupuuistutusten täydentäjinä. Muut kasvityypit, kuten köynnökset, niityt ja kukkaistutukset eivät pääsääntöisesti viihdy puiden varjostuksen vuoksi katupuiden alla, vaan ne tulee sijoittaa mieluummin vähäpuustoisille tai puuttomille katualueille. Köynnökset ovat nykyisin melko harvinaisia katutilassa, mutta niissä on paljon uutta potentiaalia. Hyviä esimerkkejä ovat Arabianrannan Rörstrandinkadun ja Jätkäsaaren Tyynenmerenkadun köynnösistutukset. Paahteisissa kiertoliittymissä ja liikenteenjakajissa voidaan toteuttaa monilajisia ja kukkivia, dynaamisen kasvillisuuden lainalaisuuden noudattavia, istutuksia. Tätä dynaamisen kasvillisuuden suunnittelumallia on pilotoitu Kannelmäen kiertoliittymässä.

Näyttävintä kukintaa saadaan kausikasvi-istutuksilla, joilla tarkoitetaan kukkaryhmien ja istutusastioiden kesäkukkaistutuksia. Helsingin kausikasvilinjauksen mukaisesti (Kausikasvit Helsingissä, 2006) katualueiden kausikasvi-istutukset ovat lähinnä istutusastioissa, mutta esimerkiksi liikenteenjakajissa ja toreilla on myös maapohjaisia kukkaryhmiä. Istutusastioita ja kasviryhmiä sijoitetaan liikenteellisesti tai ihmisten liikumisen kannalta keskeisille paikoille, kuten kokoojakaduille, aukioille, toreille, asemille, ostoskeskuksien yhteyteen ja liikenteenjakajiin. Sijoituspaikkoja on eniten kantakaupungin alueella, vaikkakin jokaiseen suurpiiriin sijoitetaan tasapuolisesti näyttäviä kausi-istutusryhmiä. Vuosittain etsitään myös sponsorirahoituksella toteutettavia kohteita. Vuonna 2019 kaupungin toteuttamia kukka-astioita oli kesäaikaan yhteensä noin tuhat kappaletta eri puolilla kaupunkia.

Niittyjen osalta kaupunki on tänä vuonna aloittamassa niittyverkostosuunnitelmaa, jossa tarkastellaan niittyjen mahdollisuuksia osana kaupunkivihreää. Osallistuva budjetointi -hankkeessa Nurmikoista niityksi tutkitaan myös mahdollisuuksia muuttaa vähäkäyttöisiä nurmikoita niityksi.

Viherrakentaminen katutilassa vaatii tilaa

Kaupunkiympäristössä kasvillisuuden istuttamisen rajoittavin tekijä on tila. Istutukset kannattaa tehdä siten, että kasvillisuudella on riittävät kasvuedellytykset. Maahan istutettava kasvillisuus vaatii maanalaista tilaa juurien kasvualustaa varten. Kadun alla rajoittavina tekijöinä ovat rakennusten ja rakenteiden perustukset sekä kunnallistekniset johdot ja putket. Useinkaan ei saada sijoitettua puita tai muuta kasvillisuutta, kun kadun alainen alue on täynnä kunnallistekniikkaa tai alue sijaitsee kokonaan kannella.

Kaava-alueilla katupuiden ja muun pysyvän kasvillisuuden istuttaminen määritellään maankäytön ja rakentamisen eri suunnitteluvaiheissa, kuten asemakaavassa sekä liikenne- ja katusuunnitelmissa. Katujen osalta kasvillisuuden istuttamista voidaan lisätä kaavoituksen avulla varamalla uusilla kaduilla tilaa istutuksia varten. Katupuut ja pensaat istutetaan minimissään kolmen metrin levyisiin istutuskaistoihin. Varsinaisen istutuskaistan tilavarauksen lisäksi on varmistettava, miten kasvillisuuden sijoitteluun vaikuttavat kadun muut toiminnot, kuten kunnallistekniikka, huollon ja lumitöiden vaatima tila, eri liikkumismuotojen vaatimukset, kansirakenteet, näkemäalueet, kasvuympäristövaatimukset, kaivuutilat, pysäkit ynnä muut kalusteet, kadunvarsipysäköinti, valaistusratkaisut, liikennemerkit, ilmajohdot sekä mainostaulut. Lisäksi puilla tulee olla riittävästi etäisyyttä rakennuksiin, jotta latvuksilla on tarpeeksi tilaa kehittyä. Edellä luetelluista tekijöistä johtuen olemassa olevilla kaduilla pysyvän maanvaraisen kasvillisuuden lisääminen on haasteellista ja useimmiten mahdotonta.

Tonteilla kasvillisuuden määrää voidaan ohjata asemakaavoituksen yhteydessä kasvillisuutta säilyttävillä tai niitä istuttamaan ohjaavilla kaavamerkinnöillä tai viherkerroinmääräyksen avulla. Viherkerroinmääräyksessä määritellään tietty korttelialueen vihertehokkuuden tavoitetaso numeerisena. Tämä ohjaa rakennuttajan säilyttämään tai istuttamaan tietyn määrän viherrakennetta (esimerkiksi puita) tontin pihasuunnitteluvaiheessa.

Katuja reunustavissa puistoissa kasvillisuuden määrää on helpompi lisätä kuin kaduilla ja tonteilla. Puistoissa on yleensä enemmän tilaa toimintojen kuten leikki-, liikuntapaikkojen ja käytävien tilantarpeesta huolimatta. Kasvillisuuden istutuspaikat ja lajit määritellään puistosuunnitelmassa, joka ohjaa puiston käyttöä, toimintoja ja näkymiä.

Istutusasiat eivät vaadi maanalaista tilaa, joten niiden sijoittelu on helpompaa. Istutusastioiden sijoittelusta ei kaupungilla ole erillistä ohjeistusta. Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen 37 §:n mukaan julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien koko, rakenne ja ulkoasu on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan sopivaksi ja siten, etteivät ne muodosta estettä liikkumiselle tai toimimiselle. Lisäksi kaupungin terassiohjeessa on todettu, että välittömästi liiketilan edessä, julkisivussa kiinni olevaa 80 cm levystä aluetta saa käyttää ulkotarjoiluun korvauksetta. Terassi ei kuitenkaan saa haitata julkisen kaupunkitilan käyttöä, pääsyä kiinteistöön, esteettömyyttä tai liikenneturvallisuutta. Rakennusluvassa osoitetut ja hälytysajoneuvoja tai huoltoajoa varten tarkoitettut kulkuyhteydet tulee säilyttää ajokelpoisina. Kun nämä asiat on huomioitu, ei kiinteistökohtaisten istutusastioiden lisäämiselle ole estettä.

Katukasvillisuutta on ylläpidettävä

Katujen kasvillisuus vaatii jatkuvaa ja säännöllistä hoitoa. Liikenneturvallisuuden kannalta tärkeät näkemäalueet on pidettävä avonaisina kasvillisuuden kaikissa kasvuvaiheissa. Myös katujen tarvittavat lumitilat ja muu talvikunnossapito tulee huomioida. Ylläpidon kannalta laajemmat viherrakentamiskokonaisuudet ovat helppohoitoisempia ja sitä kautta kustannustehokkaampia kuin pienet erilliset kasvillisuusalueet.

Katupuuntaimien kasvaminen elinvoimaisiksi puiksi edellyttää vuosikymmenten ajan kasvutilaa, kasvurauhaa ja kaupunkiympäristössä myös onnistuneita hoitotoimenpiteitä. Istuttaminen on vain murto-osa puun pitkästä elinkaaresta. Mitä rakennetumpaan ympäristöön puut istutetaan, sitä pidempi aika tarvitaan myös hiilensidontaan, sillä katu- ja puistopuiden istuttamisella ja kasvattamisella on yllättävän suuri hiilijalanjälki. Kestää vuosikymmeniä ennen kuin nyt istutetut puuntaimet ovat kasvaneet merkittäviksi hiilen sitoiksi. Nykyiset metsä-, katu- ja puistopuut ovat arvokasta kaupunkiomaisuutta, joiden säilymiseen tulee kiinnittää kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa entistä enemmän huomiota, paitsi viihtyisyyden ja taloudellisuuden, myös hiilitavoitteiden näkökulmasta.

Köynnöksien lisääminen julkisivuissa edellyttää kiinteistön ylläpitoon liittyvien näkökohtien huomioon ottamista. Kadun puolella köynnökset edellyttävät julkisivun eteen viherkaistaa takatöölöläiseen tapaan. Köynnösten käyttö osana tonttialueiden kasvillisuutta on kannatettavaa, kunhan ylläpitoonäkökulma on myös suunniteltu.

Kausikukkaistutusten hoito on kallista, koska niitä on jatkuvasti kasteltava, lannoitettava ja siistittävä. Kausikasvi-istutusten lisääminen edellyttäisi erityisesti niiden hoitoressurssien kasvattamista.

Yhteistyö yritysten ja yhteisöjen kanssa

Kausikasvi-istutusten yhteydessä on tehty jo pitkään yhteistyötä yritysten ja yhteisöjen kanssa. Helsingin ydinkeskustan kahdeksan liikekorttelin kausikasvi-istutukset on toteutettu edellä mainittujen tahojen tilauksella. Istutukset toteuttaa ja hoitaa yksityinen yritys, joka määrittelee myös niiden laadun ja tyylin. Kaupungin organisoimassa Hyvä kasvaa Helsingissä- liikkeessä paikallisia yrityksiä kutsuttiin rahoittamaan mukaan istutusastioita muun muassa Malminkartanon asema-aukiolle. Samoin Kauppapuutarhaliitto ja Kansainvälinen kukkasipulikeskus ovat lahjoittaneet useina vuosina kaupungille suuren määrän kukkasipuleita. Näitä on istutettu näkyville paikoille eri puolille kaupunkia.

Yksityisten ja yhteisötoimijoiden toiminta istutusastioiden lisäämiseksi on kannatettavaa. Lisäksi esimerkiksi Kiinteistöliitto, Isännöitsijäliitto ja

Puutarhaliitto voisivat yhdessä innostaa kantakaupungin kiinteistöjä vihreiden keitaiden lisäämiseen kortteleiden sisäpihoilla tai pihoilla yleisesti.

Yhteenveto

Viherrakentamisen lisääminen katukuvassa on tavoitteena hyvä ja kannatettava. Kasvillisuuden istuttamista tullaan toteuttamaan sitä koskevien linjausten ja suunnitelmien mukaisesti vain sellaisiin paikkoihin, missä sillä on mahdollisuus kasvaa ja kehittyä. Kaupunkiympäristön toimiala pyrkii kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa ensisijaisesti säilyttämään alueilla jo kasvavaa elinvoimaista kasvillisuutta osana kaupunkimaisemaa. Yhteistyötä yritysten ja yhteisöjen kanssa jatketaan ja se vahvistuu. Helsinki on avoin uusille yritysten ja yhteisöjen ideoille ja ajatuksille katukuvan vihreyden lisäämiseksi.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Terhi Koulumies ja 14 muuta valtuutettua ovat tehneet 27.11.2019 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Me allekirjoittaneet esitämme, että Helsinki lisää kasvillisuuden määrää katujen varrella yhteistyössä muiden toimijoiden, kuten yritysten ja järjestöjen, kanssa. On tutkittu, että puiden istuttaminen on eräs tehokkaimmista keinoista torjua ilmastonmuutosta. Viheralueet lisäävät myös ihmisten viihtyvyyttä kaupunkioiloissa ja vähentävät katupölyn määrää. Kukkaistutukset tuovat lisäksi elinmahdollisuuksia hyönteisille ja monipuolistavat kaupungin ekosysteemiä.

Helsingin katukasvillisuuden lisäämisen voisi toteuttaa kannustamalla taloyhtiöitä ja muita rakennuksia lisäämään julkisivuihinsa viherelementtejä esimerkiksi Lontoon mallin mukaan. Kivijalkakauppoja voisi kannustaa sijoittamaan liikkeen sisäänkäynnin viereen kukkaistutuslaatikon. Kaupunki voisi selvittää mahdollisuudet lisätä jalkakäytävälle viherrakennelmia, istuttaa kaupunkiin lisää puita esimerkiksi yhteistyössä yritysten ja hyväntekeväisyysjärjestöjen kanssa ja muuttaa paikoittain nurmikkopeitteitä kukkiviksi luonnonkasviniityiksi.

Lontoon kaupunki uutisoi syyskuussa lahjoittavansa asukkaille maksutta viherkasvien istutussettejä yhdessä hyväntekeväisyystyötä tekevien yritysten kanssa. Tavoitteena on, että lontoolaiset istuttaisivat kaupunkiin enemmän viherkasveja ja kukkia ja auttaisivat tekemään Lontoosta vehreämmän asuinympäristön. Istutussetit pitävät sisällään istutuspurkin ja kasvin, joka soveltuu kasvamaan esimerkiksi ikkunalaatikossa tai ovensuussa.

Lontoo tiedotti myös lisäävänsä kaupunkiin jopa 95 000 uutta puuta tänä syksynä tavoitteena luoda kaupungille asema ”kansallispuistokaupunkina”. Sen tiimoilta hyväntekeväisyysorganisaatio lahjoittaa kymmeniä tuhansia puuntaimia paikallisten yhteisöjen ja esimerkiksi koulujen istutettavaksi. Syksyllä järjestetään myös ”istuta puu”-teemaviikon tapahtumia.

Puiden istuttaminen on keskeisessä asemassa myös Baker Streetin kaupunginosan ”katuarboretumissa”. Kaupunginosahanke sisältää puiden ohella myös muunlaista viherrakentamista, kuten pensaiden ja pikkukasvien lisäämistä katukuvaan. Kukkaruukut ovenpielissä ja ikkunoiden alla tuovat kasvillisuutta katutiloihin, joissa puut eivät mahdu kasvamaan. Rakennusten julkisivuihin toteutetaan viherseiniä julkisivusta irti rakennettavan kehikon varassa kiipeävillä köynnöskasveilla.

Pienet viheristutukset ympäri kaupunkia torjuvat ilmastonmuutosta, vähentävät katupölyä ja lisäävät viihtyisyyttä. Kasvit monipuolistavat myös kaupungin ekosysteemiä ja tarjoavat elinympäristöjä perhosille ja muille hyönteisille. Helsinki on jo nyt vihreä kaupunki, mutta voisimme olla sitä vieläkin enemmän. Helsingin kannattaisi lisätä viherrakentamista ja kukkaloistoa varsinkin alueilla, joilla katupölyn määrä on suuri.”

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 13.3.2020 mennessä.

Kaupunginkanslia on myöntänyt lausunnon antamiselle lisääaikaa 15.4.2020 saakka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Böhling, maisema-arkkitehti: 310 37211
anna.bohling(a)hel.fi
Satu Tegel, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 310 38406
satu.tegel(a)hel.fi
Minna Terho, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 310 39527
minna.terho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite lisää viherrakentamista Helsingin katukuvaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 28.04.2020 § 231

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI06 8000 1200 0626 37

Alv.nro

FI02012566

§ 245

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Petrus Pennasen ym. valtuustoaloitteesta koskien viih- tyvyyden ja yhteisöllisyyden edistämisestä korttelipihapilotilla

HEL 2020-001118 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että kaupungilla ei ole tällä hetkellä muita keinoja yhdistää yksittäisiä pihvoja suuremmiksi yhteispihoiksi kuin aloitteessa esille nostettu valistuksen tie. Yhteispihan luominen vaatii pihaan rajautuvien asunto-osake- ja kiinteistöyhtiöiden keskinäistä sopimista yhteisjärjestelyistä ja kustannusten jakautumisesta. Tällaisten sopimusten laatiminen vaatii juridista erityisosaamista sekä taloyhtiöiden päätökset. Kaupunki on järjestelmällisesti luopunut aikoinaan tehtävävalikoimassa olleesta piha- ja puutarhaneuvonnasta, sillä apua kantakaupungin kortteleiden ja muiden pihojen suunnitteluun on hankittavissa yleisesti pihasuunnittelun ammattilaisilta, kuten maisema-arkkitehteiltä ja -suunnittelijoilta.

Jo valmiiksi rakennettua aluetta pihoiltaan yhteispihalliseksi ei voida muuttaa kaupungin taholta muulla tapaa kuin tekemällä uusi asemakaava ja odottamalla, että sitä toteutettaisiin rakennushanke kerrallaan. Tällainen kaavamuutos vaatii sitä, että kaikki ajateltuun yhteispihaan rajautuvat tontit hakisivat yhtä aikaa mukaan kaavamuutokseen ja sopisivat yhteisistä tavoitteista, joista yksi olisi uuden yhteispihan luominen. Tämä edellyttää taloyhtiöiltä päätöksentekoa ja keskinäistä sopimista. Monen pihan käyttötarkoitus muuttuisi asemakaavan muutoksen myötä. Useissa kantakaupungin kortteleissa asemakaava ei nykyisinkään salli autopaikkoja pihoilla, vaikka pihoja käytetään pysäköintiin.

Vuodelta 2007 olevaa Helsinkiläinen kerrostalopiha -julkaisua, jonka tarkoituksena on luoda pohjaa uusien yhteisten piha-alueiden asemakaavoitukselle, on mahdollista edelleenkin soveltaen noudattaa suunniteltaessa muutoksia myös oleville korttelipihoille. Julkaisussa todetaan suurkorttelin tarjoavan mahdollisuuden pihatoimintojen joustavaan yhdistämiseen ja pihan käytön muunteluun tarpeen mukaan.

Vähän aikaa sitten asemakaavoitettujen kortteleiden piha-alueet on usein merkitty asumista palveleviksi, yhteiskäyttöisiksi korttelialueiksi (AH-korttelialue). Tähän merkintään voi sisältyä yhteispihatontteja, yhteisiä vapaa-ajantiloja sekä varastoja jne. Käytännössä tällainen kortte-

lipiha vaatii hallinnoijakseen alueellisen palveluyhtiön, johon AH-tonttia ympäröivät tontit liittyvät. AH-korttelialueita on erityisesti Arabianrannassa, Sörnäistenniemellä ja Sompasaassa, joissa tonteilla ei ole omaa pihaa-aluetta yhtään tai ei juuri ollenkaan, koska yhteispiha sijaitsee AH-tontilla.

Toinen tapa on erilliset, pihalliset tontit. Tällöin asemakaavassa määrätään esimerkiksi, että korttelin piha-alueet tulee rakentaa yhteiskäyttöiseksi. Asemakaavamääräys edellyttää tälle alueelle yhtenäistä pihasuunnitelmaa. Tuolla yhdellä ja yhtenäisellä pihasuunnitelmalla on onnistuneen lopputuloksen kannalta aivan keskeinen merkitys. Esimerkiksi Jätkäsaassa tämän asemakaavamääräyksen avulla on saatu yhteispihoja asukkaille.

Ensimmäinen askel yhteispihahankkeessa on tällaista pihaa haluavien ja siihen rajautuvien taloyhtiöiden sopiminen erillisten piha-alueidensa hallinnoinnista, vastuista, kustannuksista ja niiden jakautumisesta. Jos muun muassa näistä seikoista päästää sopuun, on tämän jälkeen oikea aika aloittaa pihan toimintojen ideointi ja suunnittelu. Mikäli tällainen sopimus syntyy ja suunnittelu alkaa, kaupunkiympäristön toimiala seuraa hanketta ja tarvittaessa tarjoaa siihen asiantuntemustaan. Tällä hetkellä ei ole olemassa yhteispihahankkeita edistäviä taloudellisia ohjaukeinoja kuin mahdolliset taloyhtiöiden toimintojen rationalisoinnista seuraavat säästöt. Tulevaisuudessa voisi olla mahdollista kehittää tällaiselle tonttien pihoja suuremmaksi korttelipihoja yhdistävälle hankkeelle myös taloudellisia kannustimia esimerkiksi ympäristövaikutusten perusteella.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jussi Luomanen, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö: 310 38626
jussi.luomanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Petrus Pennanen ym. valtuustoaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Petrus Pennanen ja 19 muuta valtuutettua ovat tehneet 29.1.2020 seuraavan valtuustoaloitteen:

Korttelin taloyhtiöiden erillisten pihojen yhdistäminen tarjoaa merkittäviä etuja korttelin asukkaiden terveydelle, viihtyvyydelle, jätehuollolle ja esimerkiksi energiaratkaisuille. Se parantaa kaupunkiluonnon monimuotoisuutta ja myrskykestävyyttä hulevettä viivyttävän kasvillisuuden lisääntyessä. Tontin viheralueet mahdollistavat lisäksi esimerkiksi kaupunkiviljelyn ja pienpetojen pesimisen helpottamisen. Korttelipiha luo sitä ympäröivistä taloista yhteisön, jolla on aiempaa laajemmat tilat virkistäytyä, tutustua ja harrastaa pihallaan. Korttelipiha luo alustan taloyhtiöille rahaa säästävään ja palveluja parantavaan yhteistyöhön esimerkiksi yhteisen jätehuoltopisteen, sähköautojen latauspistokkeiden tai maalämpöpumpun suhteen.

Kaupunki voisi edistää korttelipihoja käytännössä esimerkiksi tukemalla pilottihanketta, jossa yksi korttelipiha toteutetaan kantakaupunkiin tiennäyttäjäksi muille kortteleille. Pilottikortteliin sovelletaan kasvillisuuden määrää mittaavaa viherkerrointa, jonka käyttöönosta jo rakennetulla alueella jätetään erillinen aloite. Pilottikortteli voidaan järjestää esimerkiksi kilpailuna, jossa kantakaupungin korttelit hakevat pilottiroolia. Kaupunki voi pilotissa tarjota asiantuntija-apua pihasuunnittelun vaihtoehtojen kartoittamisessa, josta esimerkiksi kaupungin Forum Virium -kehitysyhtiöllä on kokemusta hulevesi- ja maisemasuunnittelun suhteen.

Pilottikorttelin toteutuksen pohjalta kannattaa laatia taloyhtiöille työkalupakki verkkoon suositelluista käytännöistä pihojen toteuttamiseen. Tämän "Korttelipihan perustamisen ABC:n" toteuttamiseen on tarjonnut apuaan Korttelipihat takaisin! -ry. Ohjeistus voi kertoa myös hankkeen taloudellisesta puolesta laskemalla korttelipihan investoinnin kustannuksia ja pihan yhteisillä palveluilla saavutettavaa säästöä. Hankkeen talouslaskennan yhteydessä voidaan selvittää myös tarvetta ja mahdollisuuksia taloudellisten kannustimien käyttöön korttelipihojen edistämiseksi.

Aloitteen allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut ehdottavat, että kaupunki järjestää pilottihankkeen korttelipihan toteuttamisesta kantakaupunkiin. Pilotin perusteella laaditaan verkkoon ohjeistus taloyhtiöille.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 14.4.2020 mennessä.

05.05.2020

Asia/7

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jussi Luomanen, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö: 310 38626
jussi.luomanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Petrus Pennanen ym. valtuustoaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 28.04.2020 § 232

§ 246

Kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2020 toteutumisennuste 1/2020 ja osavuosikatsaus

HEL 2020-005352 T 02 02 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2020 ensimmäisen talousarvion toteutumisennusteen.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli talous- ja suunnittelupäällikkö Ville Vastamäki. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Toimintasuunnitelman toteutumisennuste 1
- 2 Käyttötalouden euromääräinen ennuste talousarviokohdittain 2
- 3 Investointien euromääräinen ennuste talousarviokohdittain 3
- 4 Ennuste sitovien tavoitteiden toteutuminen 4
- 5 Ennuste muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 5
- 6 Ennuste suoritteiden ja tunnuslukujen toteutuminen 6

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Talousarvion vuoden 2020 noudattamisohjeiden mukaan toimialojen on annettava lautakunnille talousarvion toteutumisennuste, joka laaditaan kolme kertaa vuodessa. Toteutumisennuste on laadittu talousarviokohdittain. Talousarvion toteutumisennusteen ensisijainen vertailuperusta on lautakunnan vuodeksi 2020 vahvistama toimintasuunnitelma ja tulosbudjetti.

Kaupunkiympäristön toimialan käyttötalous jakautuu kolmeen osaan:

- 1) kaupunkirakenne TA- kohta 31001 (brutto)
- 2) rakennukset TA-kohta 31002 (netto)
- 3) asuntotuotanto TA-kohta 31003 (netto)

Talousarviokohdan 31001 lautakuntaan nähden sitovana on käyttötalouden menot. Talousarviokohdissa 31002 ja 31003 lautakuntaan nähden sitovana on toimintakate.

Käyttötalous

31001 Kaupunkirakenne

Talousarviokohdan käyttötalouden tulotavoite 471,4 milj. euroa arvioidaan alittuvan noin 6,4 milj. eurolla, ennusteen ollessa näin ollen 465,0 milj. euroa.

Pandemian aiheuttamien poikkeusolojen vuoksi tuloja kertyy talousarviossa arvioitua vähemmän.

Poikkeusolot vaikuttavat merkittävästi pysäköinti- ja pysäköintiviermaksutuloihin, joita tämän hetkisen arvion mukaan kertyy noin 6 milj. euroa vähemmän, kuin talousarviossa on arvioitu. Kaupunki on tehnyt linjauksen, että se ei peri kattamattomien terassialueiden vuokria huhti- ja toukokuussa, joten terassien vuokrasopimuksista kertyy tuloja noin 0,3 milj. euroa vähemmän talousarvioon nähden. Lisäksi tuloja jää saamatta mm. elintarvikehuoneistojen tarkastuksista ja terveydensuojelu- valvonnasta arviolta noin 0,1 milj. euroa talousarviota vähemmän.

Talousarviokohdan käyttötalouden sitovien menojen 196,4 milj. euroa arvioidaan ylittyvän noin 0,7 milj. euroa, ennusteen ollessa näin ollen 197,1 milj. euroa.

Menojen ylitys johtuu pysäköinninvalvonnan luottotappioista vuodelta 2014, joista kirjataan jälkikäteen kuluva vuoden menoiksi 1,4 milj. euroa, eikä ylimääräisiin luottotappiokirjauksiin ole varauduttu vuoden 2020 tulosbudjetissa. Hissiaivustuksiin varatusta 1,6 milj. eurosta jää käyttämättä noin 0,5 milj. euroa ja aineiden sekä tarvikkeiden ostoista ja vuokrista säästyy yhteensä noin 0,2 milj. euroa. Poikkeusoloilla ei toistaiseksi ole ollut vaikutusta käyttömenoihin.

*1000 eur	Tabu 2020	Ennuste 2020/1
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	471 366 €	464 928 €
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	196 436 €	197 147 €
TOIMINTAKATE	274 930 €	267 781 €

POISTOT	105 428 €	105 325 €
TULOS	169 502 €	162 456 €

Ennustetun menoilytyksen johdosta etsitään toimialan sisältä sopeuttamiskeinoja luottotappiokirjausten kattamiseksi. Pandemiasta aiheutuvia tulomenetyksiä ei pystytä kompensoimaan.

31002 Rakennukset

Talousarviokohdan sitovan toimintakatetavoitteen 234,3 milj. euroa arvioidaan alittuvan noin 7,9 milj. euroa, ennusteen ollessa 226,4 milj. euroa. Käyttömenojen arvioidaan alittuvan noin 2,7 milj. euroa ja tulojen alittuvan noin 10,6 milj. euroa.

Pandemian aiheuttamien poikkeusolojen vuoksi vuokratuottoja kertyy talousarviossa arvioitua vähemmän.

Helsingin kaupungin linjauksiin perustuen tekninen johtaja on tehnyt päätöksen, että eräistä liikehuoneistoista perittävistä vuokrista myönnetään vapautus kolmeksi kuukaudeksi 1.4.–30.6.2020. Yritysvuokrasien mm. ravintola, parturi- ym. yrittäjien osalta on kaupungin päätöksen mukaisesti luovuttu noin 5 milj. euron vuokrasaataavista vuodelle 2020. Muiden yrittäjien osalta kolmen kuukauden maksulykkäyksien vaikutus on enimmillään noin 1,85 milj. euroa vuodelle 2020. Tukkutorilla on yhteensä noin 900 vuokrasopimusta, jotka toimivat pääsääntöisesti elintarvikealalla, kolmen kuukauden vuokravapautuksen vaikutus tuloihin on enimmillään noin 1,5 milj. euroa.

Vuokratuottoja alentavat lisäksi kohteiden sisäilmaongelmat, peruskorjaukset ja päätökset rakennusten myynneistä ja purkamisista noin 2,7 milj. euroa. Maksutuottoja arvioidaan kertyvän noin 0,4 milj. euroa talousarviossa arvioitua enemmän.

Käyttömenojen osalta säästöjä arvioidaan kertyvän henkilöstömenoista noin 0,5 milj. euroa, aineista ja tarvikkeista noin 1,5 milj. euroa ja vuokratuottoista noin 4,7 milj. euroa. Palveluiden ostojen arvioidaan ylittyvän noin 3,8 milj. euroa ja muiden kulujen noin 0,5 milj. euroa.

Alkuvuoden (tammi-helmi) lämmityskustannukset ovat noin 2,4 milj. euroa (30%) alemmalla tasolla viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Toimitilojen vuokramenoarvio on tarkentunut, hoito- ja rahoitusvastikkeiden sekä myyntien ja purkamisten vaikutus vuokamenoihin on noin 4,7 milj. euroa pienempi kuin talousarviossa. Palvelujen ostojen arvioitu ylitys noin 3,8 milj. euroa talousarvioon nähden johtuu korjaus-

ja kunnossapito, lisä- ja väistötilojen ylläpitosopimusten kustannusten noususta.

*1000 eur	Tabu 2020	Ennuste 2020/1
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	538 205 €	527 600 €
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	303 898 €	301 200 €
TOIMINTAKATE	234 307 €	226 400 €
POISTOT	160 000 €	155 000 €
TULOS	74 307 €	71 400 €

Talousarviokohan toimintakatteen saavuttamiseksi on käynnistetty jo vuonna 2019 toimenpiteitä mm. vähentämällä tyhjäksi jääneiden tilojen määrää muun muassa purkamalla useita kohteita ja käynnistämällä Helsingin kaupungin asuntojen (Heka) prosessi, jossa Hekan omistamien tyhjien tilojen on pyritty edistämään rakennusten purkua tai uuden käyttötarkoituksen löytämistä. Lisäksi korvaavien uudishankkeiden osalta on siirrytty käytäntöön, jossa jo väistötilavaiheessa vuokra määräytyy todellisten tilakustannusten mukaan vanhan kohteen purkamisen vuoksi. Asuntovuokrauksen osalta on edistetty uudelleenvuokrauksessa kierron nopeuttamista mm. kehittämällä vuokralaisen vaihtumiseen liittyvien asuntojen muutos- ja korjaustöiden prosessia.

Pandemian vaikutukset toimintakatteeseen ja niiden kompensoiminen on kuitenkin haastavaa. Toimintaa pyritään tehostamaan mm. toteuttamalla ylläpitokorjauksia, kohteissa, jotka ovat tyhjiillään koronapandemian vuoksi.

31003 Asuntotuotanto

Talousarviokohdan sitovan toimintakatetavoitteen 4,3 milj. euroa ennustetaan toteutuvan.

Poikkeusolojen tulevia vaikutuksia toimintakatteeseen on tässä vaiheessa vaikea arvioida. Riskinä on tunnistettu asuntojen myyntiaikojen mahdollinen pitkittyminen ja sitä kautta aiheutuva vastikemaksujen kasvu.

*1000 eur	Tabu 2020	Ennuste 2020/1
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	23 900 €	23 900 €
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	19 551 €	19 551 €
TOIMINTAKATE	4 349 €	4 349 €
POISTOT	45 €	40 €
TULOS	4 304 €	4 309 €

31004 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet

Maksuosuuksien ennustetaan toteutuvan tulosbudjetin mukaan 203,1 milj. euroa.

31006 Tuki HKL liikelaitokselle

Tuen ennustetaan toteutuvan tulosbudjetin mukaan 22,2 milj. euroa.

Käyttötalouden toimintasuunnitelman toteutumisennuste on esitetty liitteessä 1 ja käyttötalouden euromääräinen ennuste talousarviokohdittain on esitetty liitteessä 2.

Investoinnit

Investoinnit, tulot

Vuonna 2020 arvioidaan tontteja myytävän talousarvion mukaisesti noin 100 milj. eurolla, josta taseeseen arvioidaan kirjattavan noin 5 milj. euroa ja erotuksena syntyvät 95 milj. euron myyntivoitot kirjataan talousarviokohtaan kaupunkirakenne. Kauppoja on maaliskuun mennessä tehty 13 kappaletta, ja niiden kauppahinnat ovat yhteensä noin 48 milj. euroa

Vuonna 2020 arvioidaan rakennuksia ja osakehuoneistoja myytävän noin 7 milj. eurolla, talousarvion ollessa 8 milj. euroa. Taseeseen arvioidaan kirjautuvan noin 2 milj. euroa ja erotuksena syntyvät 5 milj. euron myyntivoitot kirjataan talousarviokohtaan kaupunkirakenne. Maaliskuun loppuun mennessä toteutuneita myyntejä on yhteensä noin 2 milj. eurolla.

Lisäksi vuonna 2020 on investointeihin kirjataan Kiinteistö Oy Kalasataman Kymppin osakkeiden myynnin tase-arvon mukainen 130 milj. euroa.

Investoinnit, menot

Kaupunkiympäristölautakunnan käyttöön osoitetusta investointimäärärahoista 466,6 milj. euroa ylitysoikeuksineen ennustetaan käytettävän noin 428,7 milj. euroa.

Investointien toimintasuunnitelman toteutumisennuste on esitetty liitteessä 1 ja investointien euromääräinen ennuste talousarviokohdittain on esitetty liitteessä 3.

Sitovien ja muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Sitovien muiden toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan tässä vaiheessa toteutuvan.

Sitovan tavoitteen asuntotuotantoedellytysten turvaamisen saavuttamiseksi liittyy kuitenkin merkittäviä epävarmuustekijöitä mittarien luovutetun rakennusoikeuden 400 000 k-m² ja asuntotuotanto-ohjelman ja ka-tuinvestointiohjelman yhteensovittamiseen (ATO-mittari) osalta.

Ennuste sitovien tavoitteiden toteutuminen on esitetty liitteessä 4 ja ennuste muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen on esitetty liitteessä 5.

Suoritteet ja tunnusluvut

Ennuste suoritteiden ja tunnuslukujen toteutuminen on esitetty liitteessä 6.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Toimintasuunnitelman toteutumisennuste 1
- 2 Käyttötalouden euomääräinen ennuste talousarviokohdittain 2
- 3 Investointien euomääräinen ennuste talousarviokohdittain 3
- 4 Ennuste sitovien tavoitteiden toteutuminen 4
- 5 Ennuste muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 5
- 6 Ennuste suoritteiden ja tunnuslukujen toteutuminen 6

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/Riekkö Markku

05.05.2020

Asia/9

§ 247 Helsingin kierto- ja jakamistalouden tiekartta

HEL 2020-004948 T 11 00 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli ympäristöntarkastaja Leona Silberstein. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Anni Sinnemäki: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Leona Silberstein, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 36883
leona.silberstein(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kierto- ja jakamistalouden tiekartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä Helsingin kierto- ja jakamistalouden tiekartan ohjeellisena noudatettavaksi. Mikäli jokin toimenpide osoittautuu teknologian kehittyessä ja lainsäädännön muuttuessa epätarkoituksenmukaiseksi toteuttaa, esitetään tilalle korvaava toimenpide.

Esittelijän perustelut

Kaupunkistrategiassa on asetettu tavoitteita kierto- ja jakamistalouden huomioimiseksi kaupungin toiminnassa. Strategian mukaan päästövähennyksiä ja kiertotalouden hankkeita toteutetaan Helsingissä yhteistyössä yritysmaailman ja kaupunkilaisten kanssa. Kaupunkilaisten ja

yritysten luomat jakamistalouden uudet toimintamallit monimuotoistavat kaupunkia yhteisöllisesti ja taloudellisesti. Kierto- ja jakamistalouden tiekartta on osa HNH2035-ohjelmaa, joka on laadittu kaupunkistrategian pohjalta. Tiekartan vastuutahoiksi on merkitty Ympäristöpalvelut ja Kaupunginkanslia.

Kierto- ja jakamistalouden tiekartan painopistealueiksi ovat valikoituneet rakentaminen, hankinnat, viherjätteet sekä jakamistalous ja kiertotalouden uudet liiketoimintamahdollisuudet. Nämä neljä painopistealuetta on arvioitu Helsingin näkökulmasta keskeisiksi ja vaikuttavuudeltaan merkittäviksi. Arvio perustuu Ympäristöpalveluille syksyllä 2018 tehtyihin eri aiheisiin selvityksiin, Sitran kiertotalouden parissa tekemään työhön sekä keväällä 2019 kaupungin asiantuntijoille järjestettyyn tiekarttatyön kick off -tilaisuuteen. Siellä pohdittiin kiertotaloutta sekä siihen liittyviä merkittävimpiä mahdollisuuksia ja haasteita työntekijöiden arjessa.

Yksi tiekartassa esiintyvistä teemoista on muovin käytön vähentäminen. Kaupunginhallitus käsitteli 17.9.2018 kokouksessaan kahta aloitettua muovin käytön vähentämiseksi. Päätöksessään kaupunginhallitus katsoi tarpeelliseksi laatia ohjelma muovin käytön vähentämiseksi, joko erillisenä kokonaisuutena tai osana Helsinki 2035 -toimenpideohjelmaa. Muovin käytön vähentäminen kytkeytyy kiertotalouteen, joten tämä aihe on sisällytetty kierto- ja jakamistalouden tiekarttaan.

Tiekarttatyötä on koordinoanut Ympäristöpalveluiden edustajista koostuva tiimi. Tiekartan painopistealueisiin on syvennytty syksyn 2019 aikana järjestetyissä työpajoissa, joihin on osallistunut asiantuntijoita niin kaupungin sisältä kuin ulkopuoleltakin. Tiekartan toimenpiteet on muotoiltu työpajojen tulosten pohjalta.

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaisesti jokaiselle tiekartan painopistealueelle on asetettu tavoitetaso vuoteen 2035. Tavoitteet on tarkoitus saavuttaa vaiheittain. Tässä vaiheessa yksityiskohdaisempi tarkastelu kattaa nykyisen valtuustokauden sekä 2021 – 2025 valtuustokauden. Tälle ajalle on määriteltävä jokaisen painopistealueen osalta välitavoitteet ja niitä tukevat konkreettiset toimenpiteet. Vuodesta 2025 lähtien tiekartan välitavoitteita ja toimenpiteitä on tarkoitus päivittää valtuustokausittain aina vuoteen 2035 saakka.

Kierto- ja jakamistalouden tiekartan toimenpiteet kirjataan Helsingin ilmastovahtiin. Tiekartan toteutumista seurataan vuosittaisen ympäristöraportoinnin avulla, joka tuodaan vuosittain myös kaupunkiympäristölautakunnalle tiedoksi.

05.05.2020

Tiekarttaluonnosta on käsitelty kevään aikana maankäyttö ja kaupunkirakenne sekä rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuksissa, Hekassa, Starassa sekä HKL:n johtoryhmässä. Tiekarttaluonnosta esiteltiin myös 4.5. pidetyssä kaupunkiympäristön toimialan johtoryhmässä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Leona Silberstein, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 36883
leona.silberstein(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kierto- ja jakamistalouden tiekartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 248

Vallilassa ja Alppiharjussa olevien Aleksis Kiven kadun ja Fleminginkadun katusuunnitelmien hyväksyminen

HEL 2019-010003 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä seuraavat katusuunnitelmat:

- Aleksis Kiven katu välillä Sturenkatu–Hämeentie nro 31016/1-2
- Fleminginkatu välillä Vaasankatu–Aleksis Kiven katu nro 31098/1

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli projektipäällikkö Jari Hurskainen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jari Hurskainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 21378
jari.hurskainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 31016/1-2
- 2 Suunnitelmapiiirustus nro 31016/1
- 3 Suunnitelmapiiirustus nro 31016/2
- 4 Koostepiiirustus nro 31016/3
- 5 Suunnitelmaselostus nro 31098/1
- 6 Suunnitelmapiiirustus nro 31098/1
- 7 Muistutusten käsittely

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Muistuttajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Katusuunnitelmat perustuvat voimassa oleviin asemakaavoihin nro 449 (hyväksytty 30.3.1901), nro 8347 (hyväksytty 1.3.1982), nro 8901 (hyväksytty 1.8.1985) ja nro 11877 (hyväksytty 16.3.2011).

Katusuunnitelmien lähtökohtana on kaupunginhallituksen 14.12.2015 hyväksymä liikennesuunnitelma nro 6439-54 ja kaupunginhallituksen 19.3.2018 hyväksymä raitioliikenteen kehittämisohjelma. Aleksis Kiven katu kuuluu kantakaupungin pyöräliikenteen tavoiteverkkoon, jonka suunnitelma nro on 6083-7 ja se on hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 22.5.2012.

Aleksis Kiven kadulle ollaan toteuttamassa peruskorjausta, jonka yhteydessä uusitaan myös suunnittelualueen katujen liikennejärjestelyjä. Katusuunnitelmilla mahdollistetaan Aleksis Kiven kadulle pyöräkaistojen rakentaminen, bussi- ja raitiovaunuliikenteen pysäkkien uudelleen sijoittaminen ja erillinen joukkoliikennekaistan toteuttaminen kadun pohjoispuolelle välille Sturenkatu–Fleminginkatu. Raitioliikennettä nopeutetaan kasvattamalla pysäkkivälejä maltillisesti. Aleksis Kiven kadun turvallisuutta ja viihtyisyyttä parannetaan ylijatketuin jalkakäytävin, sijoittamalla kadunvarsipysäköinti syvennyksiin, muuttamalla puukujan-teen välissä oleva pyörätie jalkakäytäväksi. Aleksis Kiven kadun puista tehdyn kuntotutkimuksen perusteella uusitaan kaupunkikuvallisesti arvokkaan lehmuskujanteen huonokuntoisia puita.

Suunnitelma

Aleksis Kiven katu välillä Sturenkatu–Hämeentie suunnitelmapiirustukset nrot 31016/1–2 (liite 2 ja 3).

Aleksis Kiven katu on alueellinen kokoojakatu välillä Sturenkatu – Kustaankatu. Katuvälillä Kustaankatu–Hämeentie Aleksis Kiven katu on tonttikatu.

Kustaankadun, Harjukadun ja Kinaporinkadun liittyisiin toteutetaan ylijatketut jalkakäytävät, jotka viestivät välttämään turhaa läpiajoa Helsinginkadun ja Aleksis Kiven kadun väliselle asuinkorttelialueelle. Aleksis Kiven kadun ajoratojen väliin jääväältä keskialueelta poistetaan nykyinen pyörätie ja tilalle toteutetaan jalkakäytävä.

Nykyinen bussien ja raitiovaunujen yhteiskäyttöpysäkki siirtyy Aleksis Kiven kadulta S-Marketin kohdalla Fleminginkadulle. Pohjoinen ajorata välillä Sturenkatu – Fleminginkatu rakennetaan kaksikaistaiseksi, joista eteläisempi kaista on joukkoliikennekaista. Uusi linja-autopysäkki rakennetaan kadun pohjoisreunalle Fleminginkadun ja Kustaankadun välille.

Ajoradan pohjois- ja eteläreunoille rakennetaan jalkakäytävät sekä kadunvarsipysäköintisyvennyksiä ovenavaustiloineen. Ajoradalle molempiin suuntiin rakennetaan pyöräkaistat. Kadulle sijoitetaan lastauspaikkoja.

Aleksis Kiven kadun suunnittelun nykyisestä 124 katupuusta poistetaan yhteensä 48 huonokuntoista puuta ja kujanteeseen istutetaan yhteensä 75 uutta puuta. Suunnittelun alueella säilyy 76 nykyistä puuta. Kadun peruskorjauksen johdosta puiden kasvuolosuhteita voidaan parantaa istutuskaistoja ja kasvualustoja leventämällä ja istuttamalla uudet puut kauemmas ajoradasta. Nykyinen kaasuputki voidaan siirtää pois puiden juuristoalueelta.

Fleminginkatu välillä Vaasankatu–Aleksis Kiven katu suunnitelmapii- rustus nro 31098/1 (liite 6).

Fleminginkatu on paikallinen kokoojakatu, joka liittyy liikennevaloris- teyksessä Aleksis Kiven katuun ja etelässä Vaasankatuun.

Fleminginkadulla on ajoneuvojen sekaliikenne. Ajoradan länsi- ja itä- reunoille sijoittuvat jalkakäytävät. Fleminginkadun itäreunalle rakenne- taan uusi yhteiskäyttöpysäkki ja kadun länsireunan nykyinen yhteis- käyttöpysäkki säilytetään. Kadun länsireunalle sijoittuu kadunvarsipy- säköintiä ja itäpuolelle toteutetaan lastauspaikka.

Suunnitelmien tarkempi kuvaus ilmenee liitteenä olevista suunnitelma- selostuksista nro 31016/1–2 (liite 1) ja nro 31098/1 (liite 5). Koostepii- rustus on liitteenä 4.

Kadut sopeutuvat asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttävät toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Vuorovaikutus

Katusuunnittelu on toteutettu ”Yhteinen kunnallistekninen työmaa” so- pimuksen (7.3.2017) mukaisesti yhteistyössä sopimuksen osapuolten kanssa. Sopimuksen osapuolia ovat Helsingin kaupunki, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), Helen Oy, Helen Säh- köverkko Oy, Elisa Oyj, DNA Oyj, Telia Finland Oyj, Auris Kaasunjake- lu Oy, Cinia Cloud Oy. Sopimuksen mukaisesti kukin sopimuksen alle-

kirjoittanut osapuoli sitoutuu suunnittelun aikana määrittelemään omat johtotarpeensa kohteessa ja tekemään omaa suunnittelua samanaikaisesti hankkeen etenemisen kanssa. Suunnittelun tavoitteena on aikaansaada rakennushankekohtaiset yhteiset ristiriidattomat suunnitelma-asiakirjat ja selostukset.

Katusuunnitelmaluonnokset ovat olleet esillä kaupunkiympäristön Sörnäistenkadun asiakaspalvelupisteessä ja Helsingin kaupungin internet-sivuilla esillä 8.-22.5.2019 välisen ajan. Suunnitelmaluonnoksen esittelytilaisuus asukkaille pidettiin Vallilan kirjastossa 9.5.2019.

Katusuunnitelmat ovat olleet nähtävillä 12.-25.2.2020 välisen ajan. Suunnitelmien nähtävillä olosta on ilmoitettu kirjallisesti suunnittelualueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille.

Suunnitelmista on tehty kolme muistutusta.

Muistutusten käsittely

Muistutukset on käsitelty erillisessä liitteessä (liite 7). Muistutukset eivät aiheuta muutoksia laadittuihin katusuunnitelmiin.

Kustannukset ja aikataulu

Katusuunnitelmien rakennuskustannukset ovat yhteensä noin 2 476 000 euroa (alv. 0 %). Kustannukset jakautuvat kaduittain seuraavasti:

	yht. euroa (alv. 0 %)	euroa/m ² (alv. 0 %)
Aleksis Kiven katu	2 350 000	92
Fleminginkatu	126 000	90

Katujen vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 142 000 euroa (alv. 0 %). Ylläpitokustannukset ovat noin 8 000 euroa kalliimmat kuin nykyisin.

Katujen rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotuksessa vuodesta 2023 alkaen.

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 03 01 02 Katujen perusrantaminen ja liikennejärjestelyt.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 85 §, 62 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 41-43 §

05.05.2020

Hallintosäätö 16 luku 1 § 2 mom. kohta 11

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jari Hurskainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 21378
jari.hurskainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 31016/1-2
- 2 Suunnitelmapiiirustus nro 31016/1
- 3 Suunnitelmapiiirustus nro 31016/2
- 4 Koostepiiirustus nro 31016/3
- 5 Suunnitelmaselostus nro 31098/1
- 6 Suunnitelmapiiirustus nro 31098/1
- 7 Muistutusten käsittely

Oheismateriaali

- 1 Muistutukset
- 2 Aleksis Kiven kadun puut

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Muistuttajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Esitysteksti

Tiedoksi

Rakennukset ja yleiset alueet / Tilapalvelut/Grunström Irmeli
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu/Haapanen Sami
Hallinto- ja lakipalvelut, tietopalvelut/Krook Tanja

§ 249

Keskuspuiston opastuksen yleissuunnitelma 2020, puistosuunnitelman hyväksyminen

HEL 2020-005142 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli suunnitteluvastaava Tiina Saukkonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä Keskuspuiston opastuksen yleissuunnitelman 2020 nro VIO 607821 siten, että opasteiden kielenä on suomen ja ruotsin lisäksi englanti.

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

Pöydällepanoehdotus:

Anni Sinnemäki: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Jäsen Atte Kalevan vastaehdotusta ei käsitelty asian käsittelyn keskeyttämisen vuoksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 VIO 607821 Opaste A koko puiston kartta 700x1800 (004)
- 2 Opasteiden sijoituksen yleissuunnitelma
- 3 Opasteiden tuoteperhe
- 4 Opastuksen yleissuunnitelman selostus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä Keskuspuiston opastuksen yleissuunnitelman 2020 nro VIO 607821.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Suunnittelualueena on Keskuspuisto, joka on kooltaan noin 1 000 hehtaaria ja jossa on yli 100 kilometriä ulkoilureittejä. Alueelle kohdistuu vuosittain yli 2 miljoonaa ulkoilukäyntiä. Keskuspuiston viheralueet ovat voimassa olevissa asemakaavoissa retkeily- ja ulkoilualuetta (VR), urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta (VU), luonnonsuojelualuetta (SL), lähivirkistysaluetta (VL), yleiseen ulkoilukäyttöön varattavaa retkeilyaluetta (RU) tai erityisaluetta virkistystä ja maanviljelyä varten (E).

Keskuspuiston opastuksen yleissuunnitelman tavoitteena on uudistaa nykyinen puutteellinen ulkoilureittiverkoston opastus. Uusi opastus tehdään pääosin olemassa oleville ulkoilureiteille nykyisten ulkoilupalvelujen mukaisesti. Uusi opastus ohjaa tehokkaasti ulkoilijoita ympäri vuoden kävelyn, pyöräilyn, hiihdon, ratsastuksen ja maastopyöräilyn reiteillä. Se opastaa ulkoilijoita Keskuspuiston eri ulkoilu- ja liikuntapalveluille ja luonnonsuojelualueille sekä ohjaa mm. työmatkapyöräilyä alueen läpi ja ympäröiviin kaupunginosiin. Lisäksi uusi opastus kanavoi ulkoilukäyttöä ylläpidettävälle ulkoilureittiverkostolle, mikä vähentää herkkien luontoalueiden kasvillisuuden ja maaperän kulumista sekä eläimistölle aiheutuvaa häiriötä.

Suunnitelman sisältö

Keskuspuiston opastuksen yleissuunnitelmaan sisältyy suunnitelmapiirustus VIO 607821 Opaste A koko puiston kartta (liite 1), opasteiden sijoituksen yleissuunnitelma (liite 2), opasteiden tuoteperheen suunnitelma kuva (liite 3) ja suunnitelmaselostus (liite 4).

Opastussuunnitelma pohjautuu pääosin olemassa oleviin ulkoilureitteihin. Poikkeuksena tästä ovat reittien käyttötarkoituksen muutokset la-duista talvella käveltäviksi ja pyöräiltäviksi Kuninkaantammentiellä Pitkäkoskelta Niskalaan, Niskalan ja Torpparinmäen välisellä ulkoilureittiyhteydellä sekä Paloheinän huippua kiertävällä reitillä. Näiden yhteyteen on suunniteltu tarvittavat latuja täydentävät osuudet. Suunnitelma sisältää uuden maastopyöräreitin linjauksen sekä sen kunnostustoimenpiteiden suunnittelun. Maastopyöräreitti sijoittuu maastossa jo olemille poluille. Maastopyöräilyn ohjaaminen opastetulle reitille tulee vähentämään herkkien luontoalueiden kulumista. Samaa reittiä voivat käyttää myös kävelijät ja polkujuoksijat.

Opasteiden graafisen ilmeen suunnittelu on tehty Helsingin graafisen ohjeen mukaisesti. Käytettävä opastevalikoima on tehty Helsingin Kaupunkikalusteohjeen kalusteita käyttäen ja niitä täydentäen.

Keskuspuiston opastemallit ovat Helsingin Kaupunkikalusteohjeen mukaisia kalusteita. Opasteiden materiaalina on teräs ja niitä sijoitetaan keskeisiin risteyskohtiin sekä Keskuspuiston porttikohtiin. Reittivahventeina käytetään valaisinpylvääseen asennettavaa tarraa tai puun runkoon asennettavaa laattaa.

Keskuspuiston uusi opastus sopeutuu alueella voimassa oleviin asemakaavoihin ja täyttää toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Vuorovaikutus

Keskuspuiston ulkoilureittien opastuksen puutteellisuudesta on saatu runsaasti asukaspalautetta ennen suunnitteluhankkeen käynnistämistä ja uutta opastusta on toivottu. Keskuspuiston opastuksen yleissuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön toimialan toimeksiannosta. Suunnittelu on tehty tiiviissä vuorovaikutuksessa kaupunkiympäristön ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialojen kanssa. Maastopyöräreittien linjaus ja opastussuunnittelu on tehty maastopyöräilyn harrastajien kanssa. Yleissuunnitelman luonnos on ollut esillä asukkaiden kommentoitavana kaupungin verkkosivuilla Kerro Kantasi -kyselynä 25.10. - 17.11.2019. Kyselystä saatiin 143 palautetta. Palautteiden sisältö oli perusteellista ja hyvää materiaalia suunnitteluun. Edellä mainitun vuorovaikutuksen lisäksi opasteiden luettavuus ja esteettömyys tarkistettiin asiantuntijoiden kanssa.

Kustannukset ja aikataulu

Keskuspuiston opastuksen yleissuunnitelman toteutuksen kustannusarvio on noin 1 201 700 € (alv 0 %).

Keskuspuiston opastuksen yleissuunnitelman jatkosuunnittelu etenee Keskuspuiston pohjoisosan (Kehä I:n pohjoispuoleinen alue) rakennussuunnitteluvaiheeseen kevään 2020 aikana. Pohjoisosan rakennussuunnitelman valmistuttua laaditaan rakennussuunnitelma Keskuspuiston eteläosaan.

Uuden opastuksen rakentaminen on mahdollista toteuttaa vaiheittain vuodesta 2020 alkaen ja siihen on varauduttu kaupunkiympäristön toimialan toimintasuunnitelmassa 2020.

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 90 § 1-3 momentti.

Kuntalaki 29 §

Hallintosäntö 16 luku 1 § 2 mom. kohta 11

Tiedoksianto

Päätös toimitetaan yleistiedoksiantona, koska vastaanottajia on yli 30. Asiakirjan nähtäville asettamisesta ilmoitetaan Virallisessa lehdessä ja viranomaisen ilmoitustaululla.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 VIO 607821 Opaste A koko puiston kartta 700x1800 (004)
- 2 Opasteiden sijoituksen yleissuunnitelma
- 3 Opasteiden tuoteperhe
- 4 Opastuksen yleissuunnitelman selostus

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Tiedoksi

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu/Haapanen Sami
Rakennukset ja yleiset alueet/Tilapalvelut/Grundström Irmeli
Hallinto- ja lakipalvelut, tietopalvelut/Stenfors Piia
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala/Hallinto- ja tukipalvelut/Tilapalvelut/Airola Hannu
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala/Liikunta/Ulkoilupalvelut/Angelvuori Petri
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala/Hallinto- ja tukipalvelut/Tilapalvelut/Kuusela Matti

§ 250

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Helsingin kansallisen kaupunkipuiston esiselvityksen hyväksymiseksi

HEL 2020-002843 T 10 05 02

Hankenumero 5806_2

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian kahdeksi viikoksi pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat maisema-arkkitehti Raisa Kiljunen-Siirola ja yksikön päällikkö Heikki Salmikivi. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Risto Rautava: Pyydän asian pöydälle kahdeksi viikoksi.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jussi Luomanen, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 38626
jussi.luomanen(a)hel.fi
Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi
Anne Karlsson, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi
Tiina Antila-Lehtonen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 37436
tiina.antila-lehtonen(a)hel.fi
Heikki Salmikivi, vs. yksikön päällikkö, puhelin: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kansallisen kaupunkipuiston esiselvitys
- 2 Vuorovaikutuspilotti -raportti
- 3 Kaupunkitaloudellisten vaikutusten arviointi -raportti
- 4 Valtuustoaloite 25.5.2016
- 5 Kaupunginvaltuuston päätös 22.2.2017 (HEL 2016-006233)
- 6 Kaupunginhallituksen päätös 27.2.2017
- 7 Kaupunginjohtajan päätös 15.3.2017 (HEL 2017-002830)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Eesitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus päättää hyväksyä Helsingin kansallisen kaupunkipuiston esiselvityksen sekä sen perusteella käynnistää toimenpiteet vaihtoehdon Nyky+ (Helsingin kaupunkipuisto) pohjalta. Vaihtoehto turvaa Helsingin kulttuuri-, maisema-, luonto- ja virkistysarvojen säilyttämisen ja varmistaa niiden kehittämisedellytykset kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti ja kaupungin kokonaisedun kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Jatkotoimien toteutus ja seuranta ohjelmoidaan toimintasuunnitelmissa ja talousarvion kautta vuodesta 2021 alkaen. Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus päättää, ettei Helsingin Kansallisen kaupunkipuiston selvittämistä enää jatketa.

Kaupunkiympäristölautakunta päättää merkitä tiedoksi vuorovaikutuspilotin loppuraportin ja kaupunkilaisille suunnatun Helsingin kansallisen kaupunkipuiston kyselyn sekä antaa vastineen vuorovaikutuspilotissa tulleisiin mielipiteisiin.

Esittelijän perustelut

Esiselvityksen keskeinen sisältö

Kansallisen kaupunkipuiston esiselvitykseen on kuulunut noin kolme vuotta kestänyt vuorovaikutuspilotti, jonka tuloksena on syntynyt neljä vaihtoehtoista etenemistapaa. Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset sekä jatkotoimenpiteet on esitelty esiselvitysraportissa ja sen liitteinä olevissa vuorovaikutusraportissa ja taloudellisten vaikutusten arvioinnissa.

Viher- ja kulttuuriympäristöarvot ovat säilyneet Helsingissä hyvin. Esiselvityksessä todettiin, että kansallisen kaupunkipuiston perustaminen maankäyttö- ja rakennuslain 9. luvun mukaisesti ympäristöministeriön päätöksellä on yksi keino Helsingin viher- ja kulttuuriympäristöarvojen turvaamiseen. Toisaalta päätös kansallisesta kaupunkipuistosta ei ole ainut keino, vaan kaupunki on jo tunnistanut selvityksissään kansallisen kaupunkipuiston sisällön kriteerien mukaiset viher- ja kulttuuriympäristön arvot ja turvannut ne kaavoituksella ja muilla päätöksillään ja ottanut ne huomioon strategiassaan.

Esiselvityksen vuorovaikutuksessa syntyi vaihtoehto Nyky+, Helsingin kaupunkipuisto, jossa kaupunki turvaa kansallista kaupunkipuistoa koskevassa valtuustoaloitteessa esitetyn laajan, uuden ajan kaupunki-

puiston arvot omilla päätöksillään ilman ympäristöministeriön päätöstä. Vaihtoehto Nyky+ esittää monipuoliset tavoitteet Helsingin kaupunkipuiston kehittämiseksi. Nämä tavoitteet ovat jo osittain lähteneet toteutumaan jo tehtyjen päätösten, valmistelussa olevien hankkeiden sekä kaupungin strategian mukaisesti.

Esiselvityksen mukaan Helsingillä on mahdollisuus perustaa ympäristöministeriön kriteerit täyttävä kansallinen kaupunkipuisto. Haasteellista on löytää kansalliselle kaupunkipuistolle kolmesta esille tulleesta alustavasta tarkastelualuevaihtoehdosta sellainen rajaus, joka tyydyttäisi laajuuden osalta kaikkia osallisia, ja joka ei olisi ristiriidassa jo tehtyjen maankäyttöä koskevien päätösten kanssa. Mahdollisen puiston rajauksen määrittämisen ja maankäytön muutosten ennakoimisen rajauksen valmistelussa on arvioitu kestävän useiden vuosien ajan ja kohdistavan maankäyttötarkasteluita ja suunnitteluresursseja yleiskaavan toteuttamishjelmasta poiketen puiston reunoille.

Vaihtoehto Nyky+ vastaa sisällöltään parhaiten valtuustoaloitteen tavoitetta ja mahdollistaa vuorovaikutuspilotissa esiin tulleen yhteisen toimintatavan kehittämisen. Vaihtoehto Nyky+ on kaupunkitaloudellisen selvityksen mukaan kokonaistaloudellisin vaihtoehto. Vaihtoehtojen kaupunkitaloudellisessa vertailussa vaihtoehdon Nyky+ toteuttamisen kustannuksissa on huomioitu tämän vaihtoehdon tarvitsema 10%:n tasokorotus viheralueiden hoitoresursseihin. Vaihtoehto esittää toimenpiteitä, jotka voidaan aloittaa heti. Toimenpiteet koskevat koko kaupungin aluetta niin kuin vuorovaikutuksessa on toivottu. Vaihtoehtoon Nyky+ sisältyvät toimenpiteet tukevat kaupungin strategiaa ja toisaalta vastaavat valtuustoaloitteen ja kansallisen kaupunkipuiston sisältövaatimusten tavoitteita.

Vaihtoehtoon Nyky+ sisältyvät seuraavat toimenpiteet:

- Panostetaan virkistys- ja viherverkoston toteuttamiseen yleiskaavan, asemakaavojen ja viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelman (Kslk 2016) sekä viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelman (VISTRA) mukaisesti
- Kiirehditään kaupunkiluontoverkoston (metsä-, niitty- ja siniverkostot) toteuttamista
- Toteutetaan merellinen strategia
- Toteutetaan kulttuuriympäristön suojelu yleiskaavan ja asemakaavojen mukaisesti ja laaditaan kulttuuriympäristöohjelma

- Turvataan riittävät rahalliset ja henkilöresurssit viher- ja kulttuuriympäristöjen kehittämiseen, toteuttamiseen ja hoitoon
- Vahvistetaan kaupunkilaisten omaehtoista toimintaa ja digitaalisia alustoja
- Valmistellaan toimintatapa, jolla kehitetään ja seurataan viher- ja virkistysverkoston sekä kulttuuriympäristöjen kokonaisuutta kaupungin vetovoimatekijänä.

Esiselvityksessä todetaan, mikäli edettäisiin kansallisen kaupunkipuiston hakuvaiheeseen, valmisteluun tulee varata lisää aikaa. Lisäksi tarvitaan lisää resursseja maankäytön suunnitteluun, maisemasuunnitteluun ja vuorovaikutukseen. Kaikkien alustavien tarkasteluvaihtoehtojen (VE1-VE3) rajauksen määrittäminen vaatii lisää maankäytön tarkasteluita, koska rajaukset liittyvät useissa kohdin yleiskaavan 2016 maankäytön muutosalueisiin. Vaihtoehtojen VE1 (laaja vaihtoehto), VE2 (Helsinki- ja Keskuspuiston kokonaisuus) ja VE3 (merellinen vaihtoehto) alustavat tarkastelut ovat laajuudeltaan erilaisia. Vaihtoehto VE1 rajautuu useissa kohdin maankäytön muutosalueisiin ja edellyttää eniten maankäyttötarkasteluita, mikä hidastaa päätöksen tekoa kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta. Koska VE3 on osana kaikkia alustavia tarkastelutaluita, se luo pohjan kansallisen kaupunkipuiston mahdollisille jatkoselvityksille.

Päätökset selvityksen pohjana

Kansallisen kaupunkipuiston perustamisselvitystyö aloitettiin keväällä 2017 kaupunginhallituksen päätöksellä valtuustoaloitteen pohjalta. Samassa yhteydessä valtuusto päätti, että kaupunkilaisille tulee järjestää kysely siitä, mitä viher- ja kulttuuriympäristöt merkitsevät kaupunkilaisille. Lisäksi kaupunginhallitus päätti 27.2.2017, että kansallisen kaupunkipuiston perustamistyö on pilottihanke Helsingin uudessa osallisuus- ja vuorovaikutusmallissa. Kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä 15.3.2017 perustamisselvityksen ohjausryhmästä. Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 tavoitteena on, että kaupunginvaltuusto päättää valtuustokauden 2017–2021 aikana, hakeeko Helsinki kansallisen kaupunkipuiston statusta.

Helsingissä on ollut aloitteita kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta vuodesta 1998 alkaen. Yleiskaavassa 2002 päädyttiin lukuisten kansallisen kaupunkipuiston rajausvaihtoehtoja koskevien aloitteiden pohjalta esittämään Helsinki- ja Keskuspuiston alue, jonka arvot turvataan kaavallisilla ja muun suunnittelun keinoin. Helsinki- ja Keskuspuisto, vihersormet, viherverkostot, kulttuuriympäristöt, kaupunkiluontoverkostot ja merellisyys on otettu huomioon yleiskaavassa 2016 ja kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksellä.

kunnan vuonna 2016 hyväksymissä viher- ja virkistysalueiden kehittämissperiaatteissa, jotka perustuvat VISTRA I-II raporttien selvityksiin ja suunnitelmiin. Esiselvitystyön lähtökohtana on se, ettei ratkaisu ole ristiriidassa kaupunginvaltuuston hyväksymän yleiskaavan 2016 toteuttamisen kanssa.

Vuonna 2016 tehdyssä kansallista kaupunkipuistoa koskevassa valtuustoaloitteessa tavoitteena on edellisiä aloitteita laajempi, koko kaupungin kattava urbaani ja verkostomainen uuden ajan kaupunkipuisto. Kansallista kaupunkipuistoa koskevan aloitteen allekirjoitti 54 valtuutettua. Lausunnot saatiin kuudelta eri lautakunnalta, jotka lausuiivat toisistaan poikkeavalla tavalla. Kaupunginhallitus katsoi, että kansallisen kaupunkipuiston perustamisselvitys on tehtävä, jotta voidaan päättää sen perustamisesta tai perustamatta jättämisestä. Kansallista kaupunkipuistoa koskevan ja valtuustoaloitetta edeltäneen kuntalaisaloitteen allekirjoitti yli 7000 henkilöä ja 81 yhteisöä.

Kansallinen kaupunkipuisto

Kaupunki voi hakea kansallisen kaupunkipuiston perustamista ympäristöministeriöltä. Kansallisesta kaupunkipuistosta säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL 9. luku). Kansallinen kaupunkipuisto on rajattu kokonaisuus, joka sisältää puistojen lisäksi kansallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä, luontokohteita ja virkistysalueita, joista syntyy ympäristöministeriön kriteerit täyttävä laaja kokonaisuus, ja jonka pysyvyys halutaan turvata. Hakemuksessa on määritettävä ja kohdennettava kansallisen kaupunkipuiston alueella olevat MRL 68 §:ssä mainitut erityiset arvot. Lähtökohta on se, että niitä erityisiä arvoja, joiden olemassa oloon kansallisen kaupunkipuiston perustaminen ja alue-
rajaus perustuvat, ei vastaisella maankäytöllä heikennetä. Suomeen on perustettu tähän mennessä yhdeksän kansallista kaupunkipuistoa: Hämeenlinnaan, Heinolaan, Poriin, Hankoon, Porvooseen, Turkuun, Kotkaan, Forssaan ja Kuopioon.

Vuorovaikutus

Jotta erilaiset mielipiteet puistosta ja alustavan tarkastelualueen laajuudesta tulisivat esiin, on esiselvityksessä esitetty eri vaihtoehtoja ja arvioitu niiden vaikutuksia. Vaikutusten arvioinnissa on tuotu esiin monipuolisesti vuorovaikutuksessa esiin tulleita osin ristiriitaisiakin vaikutuksia. Ohjausryhmä on painottanut vaikutusten arviointia.

Kaupunkilaiset arvostavat viheralueitaan ja kulttuuriympäristöjä. Keskeisin kysymys on ollut virkistysalueiden pysyvyyden turvaaminen ja millaisilla päätöksillä se tehdään. Suurin osa vuorovaikutukseen osallistuneista on huolissaan viheralueille rakentamisesta tiivistyvässä kaupungissa ja näkee kaupunginvaltuuston ja ympäristöministeriön pää-

töksen kansallisesta kaupunkipuistosta turvaavan viheralueiden pysyvyyttä paremmin kuin kaupungin muut päätökset.

Valtuuston päätöksen mukaan tehdyn, kaupunkilaisille suunnatun karttakyselyn ja laajan vuorovaikutuksen tuloksena oli, että kansallisen kaupunkipuiston alueita rajattiin laajasti koko Helsingin alueelle. Osalliset haluavat myös olla mukana kehittämässä viheralueita, mikä on kaupungin voimavara. Kyselyn tuloksia on jo hyödynnetty viher- ja virkistysalueiden suunnittelussa.

Työhön on kuulunut työpajoja, sovellettu SITRAn dialogimallia ja järjestetty verkkodialogi. Kansallinen kaupunkipuisto Helsinkiin! -liike (KKPH! -liike) osallistui työryhmän kokouksiin ja valmisteluun. Työryhmää laajennettiin KKPH! -liikkeen aloitteesta siten, että mukaan tulivat myös kasvatuksen ja koulutuksen sekä sosiaali- ja terveystoimialojen edustajat. Vuorovaikutuspilotista on oma, erillinen raportti, josta ilmenee, että KKPH! -liike ja sen taustalla olevat yhdistykset ovat tuoneet vaihtoehtoa VE1 tukevan kantansa esiin. Toisaalta taas vuorovaikutuksessa tuli esiin laajan kansallisen kaupunkipuiston tarpeen lisäksi myös se, että kansallisen kaupunkipuiston perustaminen ei ole ainut keino turvata viher- ja kulttuuriympäristön arvot.

Esiselvityksessä tunnistettiin kaupungin yhteisen toimintatavan tarve viher- ja kulttuuriympäristöjen turvaamisessa. Helsingin kaupungin viheralueet, kulttuuriympäristöt ja niihin liittyvät arvot voidaan turvata muun muassa kaavoituksen ja muun suunnittelun keinoin. Helsingillä on kaikki edellytykset luoda brändi Helsingin kaupunkipuiston ympärille. Tätä vahvaa mielikuvaa voidaan yhdessä merellisen Helsingin ja toimivan viheralueverkoston kanssa hyödyntää kansallisella ja kansainvälisellä tasolla kaupungin markkinoinnissa. Uusia toimintatapoja on jo kehittymässä kaupungin organisaatiouudistuksen jälkeen, ja niitä on tarpeen edelleen kehittää. Helsingissä on tehty pitkäjänteistä työtä viherverkoston säilyttämiseksi vuosikymmenien ajan, mikä myös tuli myös esille työssä. Helsinki on tunnistanut Helsingin kannalta erityiset arvot kaavoitusprosesseissa ja muun muassa VISTRA:n selvityksissä vuosina 2013 ja 2016. Vuorovaikutuksessa saatu palaute on otettu huomioon esiselvityksen vaihtoehtojen muodostamisessa ja vaikutusten arvioinnissa. Vaihtoehdon Nyky+ pohjalta voidaan aloittaa viher- ja kulttuuriympäristökokonaisuuksiin liittyvien kaupungin yhteisten toimintatapojen kehittäminen heti.

Jatkotoimenpiteet

Vaihtoehdon Nyky+ toteutus ja seuranta alkavat vuonna 2021 toimintasuunnitelmien ja talousarvion kautta.

Esittelijä

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jussi Luomanen, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 38626
jussi.luomanen(a)hel.fi
Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi
Anne Karlsson, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi
Tiina Antila-Lehtonen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 37436
tiina.antila-lehtonen(a)hel.fi
Heikki Salmikivi, vs. yksikön päällikkö, puhelin: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kansallisen kaupunkipuiston esiselvitys
- 2 Vuorovaikutuspilotti -raportti
- 3 Kaupunkitaloudellisten vaikutusten arviointi -raportti
- 4 Valtuustoaloite 25.5.2016
- 5 Kaupunginvaltuuston päätös 22.2.2017 (HEL 2016-006233)
- 6 Kaupunginhallituksen päätös 27.2.2017
- 7 Kaupunginjohtajan päätös 15.3.2017 (HEL 2017-002830)

Oheismateriaali

- 1 Vuorovaikutuspilotin aikana tulleet mielipiteet (2017-2019)
- 2 Mielipide 17.3.2020
- 3 Kannanotto 7.4.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote Ne mielipiteensä esittä- **Otteen liitteet**
neet, jotka ovat ilmoitta- Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
neet osoitteensa tantöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/Villeneuve, Sippola-Alho, Lindén, Hakola

§ 251

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Konalan Kolsarintie 7–11:n tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12616)

HEL 2019-006748 T 10 03 03

Hankennumero 0740_59

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 5.5.2020 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12616 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 32. kaupunginosan (Konala, Konala) korttelin 32016 tontteja 1–3.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
  - o Rakennusliike Lapti Oy c/o Asunto Oy Kolsarintie 7–11: 6 000 euroa

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Lotta Aulamo, arkkitehti, puhelin: 310 22792
lotta.aulamo(a)hel.fi

05.05.2020

Eeva Väistö, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37353
eeva.vaisto(a)hel.fi

Tiina Uusitalo, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 20764
tiina.uusitalo(a)hel.fi

Tomi Varjus, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 26530
tomi.varjus(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12616 kartta, päivätty 5.5.2020
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12616 selostus, päivätty 5.5.2020, päivitetty Kylk:n 5.5.2020 päätöksen mukaiseksi
- 5 Havainnekuva, 5.5.2020
- 6 Tilastotiedot
- 7 Tehdyt muutokset
- 8 Vuorovaikutusraportti 19.2.2020, täydennetty 5.5.2020
- 9 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kustannusten osalta: Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Otteet

Ote
Hakija

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 7

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 8

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee korttelia 32016, joka sijaitsee Konalassa, Kolsarintien ja Kolsarinkujan risteyksen länsipuolella. Kaavaratkaisu mahdollistaa yhden uuden 7-kerroksisen kerrostalon rakentamisen. Tavoitteena on kaava-alueen täydennysrakentamisen mahdollistaminen Helsingin yleiskaavan (2016) periaatteiden ja kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti. Uudisrakentaminen on tavoitteena sovittaa olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön. Kaavamuutosalueen nykyiset asuinkerrostalot säilyvät ennallaan ja uudet autopaikat sijoittuvat uudisrakennuksen tontille. Uutta rakentamista ja kaavamuutosalueen pihajärjestelyjä ohjataan kaavamääräyksin.

Uutta asuntokerrosalaa tulee kortteliin yhteensä 2 450 k-m². Asukasmäärän lisäys on arviolta 60 asukasta. Alueen korttelitehokkuus kaavamuutoksen jälkeen on noin e=0,65. Alueen korttelitehokkuus ilman kaavamuutosta on noin e=0,40.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista. Kaavaratkaisu on oikeusvaikutteisen Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Kolsarintien ympäristön kerrostaloalue on rakentunut suurilta osin 1960-luvun alkupuolella. Ympäristö on rakentunut Konalan eteläosan asuinaluetta koskeneen ensimmäisen asemakaavan perusteella (nro. 5151, 1962) yleisilmeeltään väljäksi ja vehreäksi. Alueella on 4–6-kerroksisia piste- ja lamellitaloja, joiden pihat ovat pääasiassa avoimia ja aitaamattomia. Pysäköinti on Kolsarintien alueella järjestetty tonteille maantasoon. Kaavamuutosalueella on kolme olemassa olevaa, 6-kerroksista pistetaloa, joiden pysäköinti sijaitsee korttelialueen pohjoisosassa. Kaavamuutosalueen eteläpuolelle on vuonna 2007 tullut voimaan asemakaavan muutos, jonka myötä kaava-alueen kaakkoispuolelle, Kolsarintien ja Vähätuvantien risteykseen on rakentunut kaksi 6-kerroksista asuinkerrostaloa 2010-luvulla.

Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakeuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaihana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto

Viranomaisilla ei ollut huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä valmisteluaineiston sisältöön. Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymä mainitsi kannanotossaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta, että aluetta palvelevat vesihuoltolinjat on rakennettu valmiiksi, eikä asemakaavan muutos edellytä vesihuollon lisärakentamista.

Vastineet kannanottoihin on esitetty vuorovaikutusraportissa.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat uudisrakentamisen sijaintiin, korkeuteen ja kokoon, varjostavuuteen ja näkymiin, arkkitehtuuriin, täydennysrakentamisen vaikutuksiin alueen luonteeseen ja vehreyteen, hulevesijärjestelyihin, muutoksen haittojen ja hyötyjen kohdistumiseen naapurustossa, piha- ja pysäköintijärjestelyyn, läpikulkuun, liikenteeseen ja tonttiajoon sekä vieraspysäköinnin järjestämiseen. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että uudisrakennuksen arkkitehtuuria on kaavamääräyksiin sovitettu yhteen alueella olemassa olevan rakennuskannan kanssa sekä määrätty tontin istuttamisesta ja viherkertoimesta. Uudisrakennuksen varjostavuushaittaa olemassa oleviin rakennuksiin on selvitetty varjostavuustutkielman avulla.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 8 kpl. Mielipidekirjeistä yksi oli taloyhtiö Asunto Oy Kolsarintie 5:n nimissä laadittu, jossa oli taloyhtiön viiden hallituksen jäsenen lisäksi 42 allekirjoittajaa, joista 15 muista taloyhtiöistä. Lisäksi eräässä mielipiteessä oli yhteensä 10 allekirjoittajaa. Suullisia mielipiteitä esitettiin puhelimitse ja kaavapäivystystilaisuudessa.

Vastineet mielipiteisiin on esitetty vuorovaikutusraportissa

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 19.2.–19.3.2020

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta on lähetetty kirje ulkokuntalaiselle maanomistajalle.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 3 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat uudisrakentamisen sijaintiin, korkeuteen ja kokoon, rakentamisen ympäristöön sopeutumiseen ja sen vaikutuksiin ympäristössä, esimerkiksi alueen arvoon, varjostavuuden ja naapureiden aurinkosähkön tuottamisen edellytyksiin, tiivistyvään kaupunkirakenteeseen, liikenteen, pysäköinnin sekä huolto- ja liikenteen muutoksiin ja niistä aiheutuviin haittoihin kuten meluun, hulevesien käsittelyyn sekä kaavasta saadun palautteen huomioimiseen. Yhdessä muistutuksessa katsotaan myös, ettei asemakaavaehdotus täytä rakentamiselle Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 54 §:ssä ympäristön viihtyisyydelle ja turvallisuudelle asetettuja vaatimuksia eikä kaavatyö perustu riittäviin selvityksiin rakentamisen alueella aiheuttamista haitoista. Muistutuksessa pyydetään muuttamaan asemakaavaratkaisua uudisrakennuksen sijainnin, korkeuden ja koon osalta, jota havainnollistetaan muistutuksen liitteissä.

Ehdotusvaiheessa saadut muistutukset liittyvät osittain samoihin aiheisiin, joista on esitetty mielipiteitä aiemmin kaavaprosessissa osallistumis- ja arviointisuunnitelman yhteydessä. Aiempiin mielipiteisiin on vastattu aihepiireittäin vuorovaikutusraportissa.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat toteamaan alueen kunnallisteknisen tilanteen. Helen Oy:n lausunnossa todettiin, että korttelin nykyinen kaukolämpöjohto on huomioitava suunnittelussa. Lausunnoissa ei ollut huomautettavaa asemakaavamuutossehdotuksen sisältöön.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen, kaavaehdotusta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa julkisen nähtävillälölon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävillälölon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueeseen tai sen osaan liittyy maankäytösopimusmenettely, joka tulee saattaa päätökseen ennen kaavan hyväksymistä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Lotta Aulamo, arkkitehti, puhelin: 310 22792
lotta.aulamo(a)hel.fi
Eeva Väistö, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37353
eeva.vaisto(a)hel.fi
Tiina Uusitalo, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 20764
tiina.uusitalo(a)hel.fi
Tomi Varjus, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 26530
tomi.varjus(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12616 kartta, päivätty 5.5.2020
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12616 selostus, päivätty 5.5.2020
- 5 Havainnekuva, 5.5.2020
- 6 Tilastotiedot
- 7 Tehdyt muutokset
- 8 Vuorovaikutusraportti 19.2.2020, täydennetty 5.5.2020
- 9 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Mielenpitoet
- 2 Muistutukset

Muutoksenhaku

05.05.2020

Asia/13

Kustannusten osalta:

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Hakija

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 7
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 8

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/Villeneuve, Sippola-Alho, Lindén, Hakola
Kymp/Hatu/Koski (laskutus)

05.05.2020

Asia/14

§ 252

Sääntalon (Vuorikatu 24) asemakaavan muuttaminen (nro 12521)

HEL 2016-004230 T 10 03 03

Hankenumero 0890_6

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Noora Laak: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kajsa Lybeck, arkkitehti, puhelin: 310 37052

[kajsa.lybeck\(a\)hel.fi](mailto:kajsa.lybeck(a)hel.fi)

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37482

[raila.hoivanen\(a\)hel.fi](mailto:raila.hoivanen(a)hel.fi)

Pekka Nikulainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122

[pekka.nikulainen\(a\)hel.fi](mailto:pekka.nikulainen(a)hel.fi)

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutoksen nro 12521 kartta, päivätty 5.5.2020
- 4 Asemakaavan muutoksen nro 12521 selostus, päivätty 5.5.2020
- 5 Havainnekuva, 5.5.2020
- 6 Tilastotiedot
- 7 Tehdyt muutokset
- 8 Vuorovaikutusraportti 15.11.2019, täydennetty 5.5.2020
- 9 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää

- hyväksyä 5.5.2020 päivätyn asemakaavan muutoksen piirustuksen nro 12521 mukaisena. Asemakaavan muutos koskee 2. kaupunginosan (Kluuvi) korttelin 40 tonttia 14 sekä katualueita (muodostuu uusi kortteli 2104)
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1 (puh. 09 310 22111) sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Kaupunkiympäristölautakunta päättää asemakaavan muutoksesta hallintosäännön 16 luvun 1 §:n kohdan 2 perusteella, koska kaavaratkaisulla ei katsota olevan merkittäviä vaikutuksia.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Säätalon tonttia sekä katualueita, jotka sijaitsevat Kaisaniemenpuiston eteläpuolella osoitteessa Vuorikatu 24. Kaavaratkaisu mahdollistaa uuden liike-, toimisto- ja hotellirakennuksen rakentamisen nykyisen vuonna 1966 valmistuneen virastorakennuksen tilalle sekä maanalaisten huoltotilojen yhteyden järjestämisen keskustan huoltotunnelin kautta.

Uudisrakennuksen maanpäällinen ja maanalainen kerrosala on yhteensä 7 100 k-m². Lisäystä olemassa olevaan kerrosalaan on yhteensä 978 k-m². Tontin tehokkuusluku on $e_{\square} = 5.08$.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että tontilla mahdollistetaan hotelli-, liike- ja toimistotilojen toteuttaminen, huollon järjestäminen maanalaisesti keskustan huoltotunnelin kautta sekä yleiskaavan mukaisen tontille sijoittuvan kaupungin tarpeisiin varatun pysty-yhteyden myöhempi toteuttaminen. Suunnittelussa on erityisesti huomioitu tontin sijoittuminen RKY-alueelle sekä hankkeen vaikutukset maisemaan, kaupunkikuvaan ja pitkiin kaupunkinäkyymiin.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Helsingin maanalaisen yleiskaavan nro 11830 (tullut voimaan kokonaisuudessaan 8.11.2011) mukaan alue on suunnitellun liikennetunnelin ja tilojen aluetta. Alueen läheisyydessä on olemassa olevia maanalaisia tiloja. Nyt laadittu kaavaratkaisu on maanalaisen yleiskaavan mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Tontin 40/14 käsittävä kaavamuutosalueen osa on voimassa olevassa asemakaavassa merkitty yleisten rakennusten korttelialueeksi. Olemassa olevan rakennuksen on suunnitellut Veli Valorinta ja se on valmistunut vuonna 1966 Ilmatieteen laitoksen keskustoimipaikaksi. Rakennus on nykyisin vajaakäytöllä ja se on tarkoitus purkaa uudisrakennuksen tieltä. Tontin etelärajaa pitkin kulkee kapea jalankulkuyhteys ja rappuset Kaisaniemen puistoon. Jalankulkuyhteys sijoittuu kokonaisuudessaan tontille, mutta reitti on ollut yleisessä käytössä. Epäselvä ja epä johdonmukainen tilanne on aiheuttanut ongelmia jalankulkualan kunnossapitoon liittyvissä kysymyksissä.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1836–1988. Tontti on yleisen rakennuksen tontti, jolle on merkitty yksi rakennusala 8-kerroksista ja yksi rakennusala 2-kerroksista rakennusta varten. A:lla merkityllä tontinosalla ullakon saa sisustaa. Katualue on osoitettu puistoksi ja kaduksi, maanalaisessa asemakaavassa alue on merkitty maanalaiseksi huoltoajoon tarkoitetuksi tilaksi.

Helsingin kaupunki omistaa hakemuksen kohteena olevan tontin sekä sitä ympäröivät katualueet. Senaatti-kiinteistöt omistaa olemassa olevan rakennuksen. Kiinteistön myynnistä rakennusliikkeelle on tehty esisopimus. Kaavaratkaisu on tehty hakijan aloitteesta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille liikennejärjestelykustannuksia, jotka ovat noin 1,5 miljoonaa euroa. Kaupungin osuus kaupan myyntituloista on noin 6 miljoonaa euroa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Museovirasto
- Uudenmaan ELY-keskus
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)
- Senaatti-kiinteistöt

Viranomaisten kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat suojelutavoitteisiin, arkkitehtuuriin, olemassa olevaan rakennukseen, maanalaisiin rakenteisiin, pelastusturvallisuuteen sekä kaukolämpöverkkoon. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavamääräyksiä on selkeytetty ja täsmennetty erityisesti kaupunkikuvaan liittyvissä asioissa.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat asiakaspalvelutilojen sijoittamiseen ensimmäiseen kerrokseen, osa-alueen rajaukseen, lähialueen liikenneyhteyksiin, kaukolämpöputken sijaintiin, nykyisen tontin läpi kulkevaan porrasyhteyteen sekä teknisiin ratkaisuihin.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 4 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 15.11.–16.12.2019

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 6 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat tontin läpi kulkevaan porrasyhteyteen, lähialueen liikenneyhteyksiin ja saattoliikenteeseen, ilmastovaikutuksiin sekä kaava-alueen rajoittumiseen RKY-kohdeluettelossa olevaan suojeltuun puistoon.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat käyttötarkoituseräyksen tarkkuuteen, olevan rakennuksen merkitykseen ja purkamisen perusteisiin, olemassa olevan vesihuollon riittävyteen, siihen, että asemakaava ei edellytä johtosiirtoja, kaava-alueen välittä-

mässä läheisyydessä sen pohjoispuolella Kaisaniemenpuistossa sijaitsevaan HSY:n viemäritunneliin sekä kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen linjauksiin.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Helen Oy
- Museovirasto
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Lisäksi seuraava taho ilmoitti, ettei ole lausuttavaa: Helen Sähköverkko Oy.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen. Tehdyt muutokset ovat luonteeltaan vähäisiä, joten kaavaehdotusta ei ole ollut tarpeen asettaa uudelleen nähtävälle.

Kaupungin uusi hallintosääntö 1.6.2017 alkaen on laajentanut lautakunnan toimivaltaa asemakaavojen osalta. Poiketen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ilmoitetusta, kaavan hyväksyy kaupunginvaltuuston sijaan kaupunkiympäristölautakunta hallintosäännön 16 luvun 1 §:n kohdan 2 perusteella, koska kaavaratkaisulla ei katsota olevan merkittäviä vaikutuksia.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 9 §, 51 §, 52 §, 54 §, 57 §, 59 §, 62 §.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

05.05.2020

Lisätiedot

Kajsa Lybeck, arkkitehti, puhelin: 310 37052

kajsa.lybeck(a)hel.fi

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37482

raila.hoivanen(a)hel.fi

Pekka Nikulainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122

pekka.nikulainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutoksen nro 12521 kartta, päivätty 5.5.2020
- 4 Asemakaavan muutoksen nro 12521 selostus, päivätty 5.5.2020
- 5 Havainnekuva, 5.5.2020
- 6 Tilastotiedot
- 7 Tehdyt muutokset
- 8 Vuorovaikutusraportti 15.11.2019, täydennetty 5.5.2020
- 9 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Mielenpitoet
- 2 Muistutukset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen

Otteet

Ote

Hakija

Ne mielenpitoensa esittäneet,
jotka ovat ilmoittaneet osoit-
teensa

Ne muistutuksen esittäneet,
jotka ovat ilmoittaneet osoit-
teensa

Helsingin seudun ympäristö-
palvelut -kuntayhtymä

Uudenmaan elinkeino-, lii-
kenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 7

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 8

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 8

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 8

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-

05.05.2020

Asia/14

---

	taminen
	Liite 3
	Liite 4
	Liite 8
Helen Oy	Esitysteksti
	Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
	taminen
	Liite 8
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
	Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
	taminen
	Liite 8
Museovirasto, kulttuuriympä-	Esitysteksti
ristön suojelu	Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
	taminen
	Liite 8

Tiedoksi

KYMP/Aska/Hirvonen, Salmi (kuulutus)
KYMP/Maka/Make/Peter Haaparinne
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala/Anne Salminen

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnitteluvirasto Asemakaavaosasto 11.1.2017

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 29.6.2016

§ 253

Tontin 2104/1 liittymissopimus Kluuvin huoltotunneliin

HEL 2020-005551 T 10 01 01 02

Vuorikatu 24

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti:

- tehdä Kluuvin liike- ja toimistotontin 2104/1 (Vuorikatu 24) ostajan kanssa liitteenä 1 ja 2 olevan sopimuksen Kluuvin huoltotunneliin liittymisestä,
- oikeuttaa maaomaisuuden kehittäminen ja tontit - palvelukokonaisuuden tonttipäällikön allekirjoittamaan tulevan tontin ostajan kanssa edellä sanotun liittymissopimuksen tontin ja sillä sijaitsevan purettavan rakennuksen myymisen yhteydessä sekä tekemään jatkossa liittymissopimuksia mahdollisten muiden Kluuvin tunneliin liittyvien tonttien omistajien kanssa vastaavin pääperiaattein.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pasi Lehtiö, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 36448
pasi.lehtio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liittymissopimusluonnos ilman liitteitä
- 2 Liittymissopimuksen liitteet
- 3 Kartta Kluuvin tunnelista
- 4 Kartta tunnelikokonaisuudesta (Kluuvin tunneli ja keskus-tan maanalainen huoltoväylä)
- 5 Selvitys liittymismaksun määräytymisestä
- 6 Valtuustopäätös 4.12.1985
- 7 Valtuustopäätöksen liitteenä oleva komiteamietintö

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote

Asianosainen

Otteen liitteet

Esitysteksti

Helsingin väylä Oy

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta
Liite 1
Liite 2
Liite 5
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavamuutos, hotellihanke ja sen maanalainen huoltoajoyhteys

Kaupunkiympäristölautakunnalle esitetään, että kaupunki tekee Kluuvissa sijaitsevan tulevan liike- ja toimistotontin 2104/1 (Vuorikatu 24) ostajan kanssa liitteenä 1 ja 2 olevan sopimuksen Kluuvin huoltotunneliin liittymisestä.

Kaupunki omistaa tällä hetkellä Kluuvissa yleiseen tarkoitukseen osoitetun tontin 2040/14, josta on tarkoitus kaavamuutoksella osoittaa noin 1300 m²:n suuruinen liike- ja toimistotontti 2104/1. Tulevalla tontilla sijaitsee tällä hetkellä Senaatti Kiinteistöjen vanha virastorakennus, jossa on aiemmin sijainnut Ilmatieteenlaitoksen entinen pääkonttori (ns. sääntalo).

Kiinteistövirasto ja Senaatti kiinteistöt ovat 26.4.2016 tehneet sopimuksen tulevan tontin ja sillä olevan rakennuksen yhteismyynnistä ja järjestivät siitä vuonna 2016 kilpailun. Kiinteistölautakunnan esityksestä kaupunginhallitus päätti 13.3.2017, 264 § hyväksyä kiinteistökaupan esisopimuksen, jossa myyjinä ovat Helsingin kaupunki tontin omistajana ja Suomen valtio, sillä sijaitsevan virastorakennuksen (ns. sääntalo) omistajana sekä ostajana Taaleri Tonttirahasto II Ky. Esisopimuksella sitoudutaan luovuttamaan ostajalle tontista noin 1 300 m²:n kokoinen määrä rakennuksineen edellyttäen, että sille saadaan voimaan noin 7000 k-m²:n mahdollistava asemakaavamuutos. Ostajan on tarkoitus toteuttaa tontille hotellihanke. Kauppahinta on 13 490 000 euroa. Lisäkauppahintaa 1 900 euroa/k-m² maksetaan rakennusoikeuden osalta joka ylittää 7 100 k-m². Senaatti kiinteistöt vastaa mahdollisista maaperän pilaantuneisuudesta aiheutuvista kustannuksista. Esisopimus allekirjoitettiin 31.1.2017.

Tällä esityslistalla asemakaavapalvelu esittää kaupunkiympäristölautakunnalle erillisenä asiana po. tontille asemakaavamuutosta nro 12521, joka mahdollistaisi toteuttaa edellä sanotun hotellihankkeen (6700 + 400 k-m²). Kaavamuutoksessa hotellin huolto esitetään tapahtuvan maan alla aivan tontin vieressä sijaitsevan Kluuvin tunnelin kautta. Esitys parantaa varsin ahtaan Vuorikadun katutilaa ja lisää jalankulkijoiden turvallisuutta.

Esitettävä sopimus Kluuvin tunneliin liittymisestä on tarkoitus tehdä tulevan tontin ja sillä sijaitsevan purettavan rakennuksen myymisen yhteydessä sen jälkeen, kun edellä sanottu asemakaavamuutos on tullut lainvoimaiseksi.

Kluuvin tunneli ja siihen myöhemmin yhdistetty keskustan maanalainen huoltoväylä

Kaupunki on toteuttanut 1980-lopulla omistukseensa Kluuvin tunnelin eräiden siihen rajautuvien tonttien omistajien ja kehittäjien kanssa tunnelin toteutuksen perustuessa liittyviltä tonteilta perittäviin omakustannusperusteisiin toteutuskustannuksiin (liittymismaksut).

Lisäksi Kluuvin tunneliin liittyneiden tonttien omistajat ovat vuosittain maksaneet kaupungille tunnelin käytöstä, hoidosta, ylläpidosta, kunnossapidosta ja peruskorjauksesta aiheutuneet omakustannusperusteiset kustannukset näiden liikennemäärien mukaisessa suhteessa.

Kluuvin tunneli on U-muotoinen pääosin yksisuuntainen maanalainen ajoyhteys, jonka sisäänajoluiska on Puutarhakadulla tämän esityksen kohteena olevan tulevan tontin vieressä, sijoittuu pääosin Vuorikadun ja Yliopistonkadun alle ja sen ulosajo tapahtuu Fabianinkadun ajoluis-kasta. Kluuvin tunnelin suurimpia käyttäjiä ovat Yliopisto, Kluuvin kaupakeskus ja Kluuvin maanalainen pysäköintilaitos. Kluuvin tunneli on esitetty liitteessä 3.

Kaupunki on sittemmin 2000-luvun alkupuolella perustanut Helsingin väylä Oy -nimisen yhtiön toteuttamaan ja omistamaan uutta maanalais-ta huoltoväylää välillä Yliopistonkatu - Aleksanterinkatu - Kalevankatu - Lastenlehdonpuisto, joka yhdistettiin valmistuttuaan 2010-luvun alussa edellä sanottuun Kluuvin tunneliin keskustan maanalaisen Itä-länsi -suuntaisen huoltoliikenteen parantamiseksi ja kävelykeskustan laajentamisen mahdollistamiseksi. Lisäksi nämä kaksi yhdistettyä maanalais-ta ajoyhteyttä pysäköintilaitoksineen (Kluuvin, Stockmannin, Forumin ja Kampin pysäköintilaitokset) vähentävät osaltaan maanpäällistä pysäköintiä ja siihen liittyvää maanpäällistä ajoliikennettä. Uusi huoltoväylä ja siihen yhdistetty vanha Kluuvin tunneli on esitetty liitteessä 4.

Pääperiaatteena väylän ja tunnelin yhdistymisessä on ollut, että Kluuvin tunneliin liittyvät vastaavat vain Kluuvin tunnelin kustannuksista ja

uuden maanalaisen huoltoväylän liittyjät vain sen kustannuksista näiden eri-ikäisyys ja erilaiset sopimusrakenteet huomioon ottaen. Molemmat saavat kuitenkin korvauksetta vastavuoroisesti käyttää tunnelia ja maanalaista huoltoväylää huoltoajoonsa idästä ja lännestä.

Edellä sanottuja pääperiaatteita on tarkoituksenmukaista edelleen noudattaa uusia liittymissopimuksia tonttien omistajien kanssa tehtäessä.

Kaupunki on luovuttanut omistamalleen Helsingin väylä Oy:lle Kluuvin tunnelin hallinnoinnin ja hoidon maanalaisen ajoyhteyskokonaisuuden toiminnan varmistamiseksi.

Esitettävä liittymissopimus

Esitettävässä liittymissopimuksessa tulevalle liike- ja toimistotontille annetaan pysyvä oikeus liittyä ja käyttää Kluuvin tunnelia tulevan hotellin maanalaiseen huoltoon.

Lisäksi tontille annetaan oikeus käyttää hotellin huoltoon Kluuvin tunnelin kautta Keskustan maanalaista huoltoväylää ja sen Lastenlehdonpuiston ajoyhteyttä länteen. Tontille maanalaisen huoltoliikenneyhteyden järjestäminen lännestä Lastenlehdonpuiston ajoyhteyden kautta ei ole kuitenkaan mahdollista, koska Kluuvin tunneli on Vuorikadun pohjoispään osalta länteen päin yksisuuntainen.

Sopimukseen otetaan ehdot tulevan tontin maanalaisen huoltopihan suunnittelusta ja toteuttamisesta tunnelin rajapintaan, jotta tästä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa toteutusaikana tunnelin käytölle. Lisäksi sopimukseen otetaan ehdot tunnelin käytöstä ja sen mahdollisista rajoituksista, toteutus- ja vastuujaosta ja hallinnon järjestämisestä.

Sopimukseen otetaan ehto, että kaupunki tai sitä tällä hetkellä hallinoinnissa oleva Helsingin väylä Oy vastaa Kluuvin tunnelin käytöstä, hoidosta, ylläpidosta, kunnossapidosta ja peruskorjauksista Kluuvin tunnelin ja tontin liittymiskohtaan saakka ja perii tästä aiheutuvat kustannukset vuosittain omakustannusperusteisesti Kluuvin tunnelin liittyjiltä näiden mitattujen liikennemäärien mukaisessa suhteessa. Liikennemäärät mitataan aina uudelleen, kun uusi liittymä on otettu käyttöön ja sen käyttö on vakiintunut. Lisäksi kullakin Kluuvin tunnelin liittyjällä on oikeus vaatia perustellusta syystä uutta liikennemäärän mittausta kustannusjaon tarkentamiseksi. Liikennemäärää laskettaessa yksi kuorma-auto tai vastaava vastaa 4,0 henkilöautoa.

Kyseistä periaatetta noudattaen on vuosia Kluuvin tunnelin nykyisiltä liittyjiltä peritty tunnelista aiheutuneet kustannukset.

Lisäksi liittyjä on velvollinen tekemään ennen toteutuksen alkamisesta Kluuvin tunnelia hallinnoivan Helsingin väylä Oy:n kanssa nyt erillisen sopimuksen liittymän käytöstä ja tarkemmasta toteutuksesta esitettävässä liittymissopimuksessa sanottuja pääperiaatteita noudattaen ja mahdollisesti jatkosuunnittelun myötä tarkentuvin ehdoin.

Toteutussopimus sisältää muutoin tavanomaisia tämän tyyppisiin sopimuksiin kuuluvia ehtoja.

Liittymismaksu

Toteutussopimus esitetään tehtäväksi edellyttäen, että tontin ostaja (liittyjä) suorittaa liittymisoikeudestaan kertakaikkisena korvauksen 262 700 euron liittymismaksun (7100 k-m² x 37 euroa/k-m²), joka sidotaan elinkustannusindeksiin pistelukuun 1970 (7/2019). Liittymismaksuun lisätään maksuhetkellä voimassa oleva arvonlisävero. Liittymisoikeus koskee vain po. tontille tulevan hotellin huoltoajoa. Liittymisoikeus ei oikeuta käyttämään liittymää hotellin työntekijöiden eikä hotellivieraiden pysäköintiin.

Liittymismaksu erääntyy maksettavaksi kerralla liittymissopimuksen alikirjoittamisen yhteydessä ja sen suuruus tarkistetaan maksuajankohdan mukaisesti viimeksi julkaistulla indeksillä. Liittymismaksua ei palauteta.

Kaupunginvaltuusto päätti 4.12.1985 Kluuvin tunnelin toteuttamisesta ja vahvisti silloin liitettäväksi suunnitelluille tonteille liittymismaksuja niin, että ne kattavat tunnelin rakentamisesta aiheutuvat kustannukset sen yhteydessä peruskorjattavaa Kluuvin vanhaa väestönsuojaa lukuun ottamatta, joka jäi ainoastaan kaupungin maksettavaksi (omakustannusperusteinen toteutus). Päätöksen perusteella kaupunki ja Rakennusliike Haka tekivät urakkasopimuksen tunnelin toteuttamisesta ja Haka toteutti kaupungin omistukseen tunnelin ja sen yhteydessä Kluuviin omia kiinteistökehityshankkeita.

Nyt esitettävän liittymissopimuksen kohteena oleva tuleva tontti ei kuitenkaan sisälly kaupunginvaltuuston rakentamis- ja liittymismaksupäätökseen, joten edellä tontille esitetty liittymismaksu on jouduttu johtamaan ja päivittämään tämän päivän arvoon ko. päätöksessä aikoinaan samaan kortteliin kahdelle muulle tontille vahvistetun yhteisen liittymismaksun perusteella, jossa pääasiallisena käyttötarkoituksena oli myös hotellitoiminta, ja joista toisella sijaitsee edelleen Radisson SAS -hotelli (tontit 2040/15 ja 16, Vilhonkatu 5 ja 7). Selvitys liittymismaksun määräytymisestä on esityksen liitteenä 5 ja kaupunginvaltuuston Kluuvin tunnelin perustamis- ja liittymismaksupäätös ja sen liitemietintö ovat liitteinä 6 ja 7.

Esitettävä liittymismaksu on tämän päivän rahassa noin 37 euroa/k-m² (alv 0 %).

Esitettävää liittymismaksuperustetta ei voida pitää alhaisena, vaikka päätös on yli 35 vuotta vanha. Nyt esitettäväksi liittyvän tulevan tontin ostaja joutuu maksamaan noin 30 vuotta vanhaan tunneliin liittymisestä aikoinaan uuden tunnelin omakustannusperusteiseen toteuttamiseen perustuvan liittymismaksun nykyrahaan muutettuna. Kaupunki saa itselleen tämän ja mahdolliset muilta myöhemmin perittävät liittymismaksut. Lisäksi nyt esitettäväksi liittyvän tulevan tontin ostaja joutuu osallistumaan yhdessä nykyisten liittyjien kanssa ikääntyvän tunnelin omakustannusperusteisiin käyttö-, hoito-, ylläpito-, kunnossapito- ja peruskorjauskustannuksiin, jotka tulevat merkittävästi kasvamaan tunnelin ikääntyessä.

Mahdolliset myöhemmät liittymiset tunneliin

Esittelijä pitää tarkoituksenmukaisena, että kaupunki pyrkii jatkossa Kluuvissa sijaitsevien tonttien omistajien mahdollisten kehityshankkeiden yhteydessä edistämään niiden huoltoliikenteen siirtämistä maan päältä Kluuvin tunneliin edellä hyväksyttäväksi esitettävässä liittymissopimuksessa sanottuja pääperiaatteita noudattaen. Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelukokonaisuuden tonttipäällikölle esitetään tämän vuoksi oikeus tehdä vastaavia pääperiaatteita noudattaen liittymissopimuksia Kluuvin tonttien omistajien ja kehittäjien kanssa.

Toimivalta

Kaupunginvaltuusto on vuonna 1985 Kluuvin tunnelin rakentamisesta ja liittymissopimuksista päättäessään oikeuttanut kiinteistölautakunnan tekemään jatkossa sopimuksia tunneliin mahdollisesti myöhemmin liittyvien tonttien omistajien kanssa. Kaupunkiympäristölautakunnalle katsotaan kyseisen valtuutuksen siirtyneen 1.7.2017 voimaan tullessa toimialauudistuksessa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pasi Lehtiö, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 36448
pasi.lehtio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liittymissopimusluonnos ilman liitteitä
- 2 Liittymissopimuksen liitteet
- 3 Kartta Kluuvin tunnelista
- 4 Kartta tunnelikokonaisuudesta (Kluuvin tunneli ja keskus-tan maanalai-

- 5 nen huoltoväylä)
Selvitys liittymismaksun määräytymisestä
6 Valtuustopäätös 4.12.1985
7 Valtuustopäätöksen liitteenä oleva komiteamietintö

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote

Asianosainen

Helsingin väylä Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Liite 1

Liite 2

Liite 5

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 5

§ 254

Kalasadamassa olevien Nihdin pohjoisosien katusuunnitelmien hyväksyminen

HEL 2020-000403 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä seuraavat katusuunnitelmat:

- Konttisatamankatu nro 31218/1
- Nihdiranta nro 31219/1
- Sompasaarenlaituri välillä Konttisatamankatu-Nihdiranta nro 31220/1
- Tihtaalinkatu välillä Konttisatamankatu-Nihdiranta nro 31221/1
- Pinkkarikuja nro 31222/1
- Konttinosturinkuja nro 31223/1
- Satamamestarinlaituri välillä Merihaansilta-Ahtaajankuja nro 31229/1

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Marjo Bruun, projektinjohtaja, puhelin: 310 39697
marjo.bruun(a)hel.fi

Liitteet

1	Suunnitelmaselostus nro 31218/2
2	Suunnitelmapiiustus nro 31218/1
3	Koostepiiustus nro 31218/2
4	Suunnitelmapiiustus nro 31219/1
5	Suunnitelmapiiustus nro 31220/1
6	Suunnitelmapiiustus nro 31221/1
7	Suunnitelmapiiustus nro 31222/1
8	Suunnitelmapiiustus nro 31223/1
9	Suunnitelmapiiustus nro 31229/1
10	Havainnekuva

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Asianosaiset

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Nihdin kadut sijoittuvat Kalasataman alueen eteläkärkeen. Pohjoisesta Nihti yhdistyy Sompasaareen ja rajautuu idästä Mustikkamaahan ja Korkeasaareen. Nihdin ja Korkeasaaren välille rakennetaan Finkensilta. Lännessä Nihti kytkeytyy tulevan Merihaansillan myötä Hakaniemeen. Kadut sijoittuvat entiselle satama-alueelle. Konttisatamankatu on osa Kruunusilltojen raitiotie- sekä baanayhteyttä, joten se tarjoaa hyvät kulkuyhteydet keskustaan ja Korkeasaareen sekä Kruunuvuorenrantaan laajemman alueen asukkaille.

Katusuunnitelmat perustuvat voimassa olevaan asemakaavaan nro 12576 (hyväksytty 27.11.2019). Katusuunnitelmissa on huomioitu asemakaava nro 12576 liiteaineistona ollut liikennesuunnitelmaluonnos, päivätty 22.10.2019.

Katujen rakentaminen mahdollistaa uuden asuinalueen rakentamisen merelliseen ympäristöön.

Suunnitelma

Konttisatamankatu, suunnitelmapiirustus nro 31218/1 (liite 2)

Konttisatamankatu on alueellinen kokoojakatu, jonka pintamateriaali on monivärinen luonnonkivi. Kadulle sijoittuu viherraitiotie. Istutusalueet ovat alas laskettuja ja niihin ohjataan kadun pintavedet. Molemmin puolin katua istutetaan puurivit. Istutukset ovat monilajisia. Finkensillan päätyyn sijoittuu runsas istutusalue, jonka rannan puoleinen muurirajaus mahdollistaa istuskelun.

Nihdinrannan, suunnitelmapiirustus nro 31219/1 (liite 4), Sompasaarenlaituri, suunnitelmapiirustus nro 31220/1 (liite 5) ja Tihtaalinkatu, suunnitelmapiirustus nro 31221/1 (liite 6)

Nihdinranta, Sompasaarenlaituri ja Tihtaalinkatu ovat asuntokatuja, joiden ajoradat, korttelin puoleiset jalkakäytävät sekä pyörätie ovat asfalttia. Rannan puolella jalkakäytävä on harmaata luonnonkivilaattaa. Kadunvarren pysäköintipaikat ovat hulevesiä läpäisevää pintamateriaalia.

Rannan puolelle sijoittuvien pysäköintipaikkojen viereen istutetaan puurivit. Sompasaarenlaiturilla ja Nihdirannassa kadun vedet ohjataan kourun avulla kaivon kautta puiden kasvualustaan. Alueelle sijoitetaan useita pyörätelineitä, penkkejä ja roska-astioita. Sompasaarenlaituri ja Nihdiranta valaistaan pylväsvalaisimin.

Pinkkarinkuja, suunnitelmapiirustus nro 31222/1 (liite 7), Konttinosturinkuja, suunnitelmapiirustus nro 31223/1 (liite 8)

Pinkkarinkuja, Konttinosturinkuja ovat kävelypainotteisia katuja, jossa materiaalina on moniväristä luonnonkivilaattaa sekä betonia.

Konttinosturinkujalle istutetaan puurivi tai köynnöspylväitä ja sinne sijoittuu myös tuoleja sekä pyörätelineitä. Katujen hulevedet ohjataan kasvillisuudelle ilmastointikaivojen kautta. Kadun matalinta osuutta korostetaan luonnonkiveyksellä ja se toimii hulevesien kulkureittinä.

Kalasadaman raitiotien kääntöraide kulkee Konttinosturinkujaa pitkin. Pinkkarinkujalle asennetaan maakiviä sekä istutusalue, johon hulevedet ohjataan. Konttinosturinkuja valaistaan ripustusvalaisimilla, Pinkkarinkuja valaistaan rakennuksiin kiinnitettävillä valaisimilla.

Satamamestarinlaituri suunnitelmapiirustus nro 31229/1 (liite 9)

Satamamestarinlaiturin ranta-aukion pintamateriaali on monivärinen luonnonkivi sekä betoni. Kadun matalinta osuutta korostetaan luonnonkiveyksellä, joka toimii hulevesien kulkureittinä. Aukiolla on viherkumpuja, joissa on monilajisia istutuksia. Suurimman istutetun kummun yhteydessä on puupintainen suurkaluste, johon liittyy oleskeluverkko. Yksi aukion istutusalueista on alas laskettu sadepuutarha, johon kerätään aukion hulevedet. Aukiolle sijoittuu useita oleskelua palvelevia kalusteita sekä maakiviä.

Rannassa alemmalla tasolla pintamateriaalina on betoni. Luonnonkiviin portaisiin sijoittuu istuimia sekä heiniä. Portaiden keskelle istutetaan monilajinen viherkumpu.

Hulevedet ohjataan portaiden reunaan ja porrastetaan alemmalle tasolle, josta vesi päätyy kaivon kautta mereen. Satamamestarinlaituri ja aukio valaistaan pylväsvalaisimilla.

Suunnitelmien tarkempi kuvastu ilmenee suunnitelmaselostuksesta nro 31218/2, joka on liitteenä 1.

Vuorovaikutus

Katusuunnittelu on toteutettu ”Yhteinen kunnallistekninen työmaa” sopimuksen (7.3.2017) mukaisesti yhteistyössä sopimuksen osapuolten

kanssa. Sopimuksen osapuolia ovat Helsingin kaupunki, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Elisa Oyj, DNA Oyj, Telia Finland Oyj, Auris Kaasunjakeilu Oy, Cinia Cloud Oy. Sopimuksen mukaisesti kukin sopimuksen allekirjoittanut osapuoli sitoutuu suunnittelun aikana määrittelemään omat johtotarpeensa kohteessa ja tekemään omaa suunnittelua samanaikaisesti hankkeen etenemisen kanssa. Suunnittelun tavoitteena on aikaansaada rakennushankekohtaiset yhteiset ristiriidattomat suunnitelma-asiakirjat ja selostukset.

Katusuunnitelmaluonnokset ovat olleet esillä kaupunkiympäristön Sörnäistenkadun asiakaspalvelupiste Tellingissä ja Helsingin kaupungin internetsivuilla 29.1.– 12.2.2020 välisen ajan.

Katusuunnitelmat ovat olleet nähtävillä 11.– 24.3.2020 välisen ajan. Suunnitelmien nähtävillä olosta on ilmoitettu kirjallisesti suunnittelualueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille.

Suunnitelmista ei ole tehty muistutuksia.

Kustannukset ja aikataulu

Katusuunnitelmien rakennuskustannukset ovat yhteensä noin 12 265 800 euroa (alv. 0 %). Kustannukset jakautuvat kaduittain seuraavasti:

	yhteensä euroa (alv. 0 %)	euroa/m² (alv. 0 %)
Konttisaatamankatu	4 068 800	364
Nihdiranta	2 310 800	539
Sompasaarenlaituri	2 498 600	543
Tihtaalinkatu	241 100	246
Pinkkarinkuja	340 100	365
Konttinosturinkuja	1 007 200	430
Satamamestarinlaituri	1 799 200	388

Katujen vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 144 600 euroa (alv. 0 %).

Katujen rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotuksessa vuodesta 2021 alkaen.

Lisäksi suunnittelualueen esi- ja pohjarakentamisen kustannukset ovat yhteensä 19 660 000 euroa (alv. 0 %).

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 01 02 03 Projektialueiden esirakentaminen, 8 03 02 03 Projektialueiden katurakentaminen.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 85 §, 62 maankäyttö- ja rakennusasetus 41-43 §

Hallintosääntö 16 luku 1 § 2 mom. kohta 11

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Marjo Bruun, projektinjohtaja, puhelin: 310 39697
marjo.bruun(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 31218/2
- 2 Suunnitelmapiirustus nro 31218/1
- 3 Koostepiirustus nro 31218/2
- 4 Suunnitelmapiirustus nro 31219/1
- 5 Suunnitelmapiirustus nro 31220/1
- 6 Suunnitelmapiirustus nro 31221/1
- 7 Suunnitelmapiirustus nro 31222/1
- 8 Suunnitelmapiirustus nro 31223/1
- 9 Suunnitelmapiirustus nro 31229/1
- 10 Havainnekuva

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Tiedoksi

Hallinto- ja lakipalvelut, tietopalvelut/Krook Tanja
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu/Haapanen Sami

§ 255

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Jenni Pajusen toivomusponnosta selvittää mahdollisuu- det rakentaa kevyen liikenteen silta Nihdistä Tervasaareen

HEL 2019-012427 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Jalankulun ja pyöräilyn sillan rakentaminen Nihdistä Tervasaareen ei tämän hetkisessä suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa ole ajankohtaista. Sillan tarkempi arviointi on perusteltua sen jälkeen, kun Kruunusillat ja Hakaniemensilta ovat valmistuneet ja Nihdin saavutettavuudesta jalan ja pyörällä on saatu riittävästi kokemusta.

Nihdin asemakaavan osana on siltayhteys Merihakaan. Silta on varattu Kruunusillat-pikaraitiotielle, pyöräilijöille ja jalankulkijoille. Silta parantaa Kalasataman eteläosien yhteyksiä Helsingin keskustaan merkittävästi.

Hakaniemen asemakaavassa (Kylk 10.12.2019 § 641) nykyinen Hakaniemen silta osoitetaan korvattavaksi matalammalla ja ympäristöön paremmin sopivalla ratkaisulla. Tämä silta parantaa erityisesti pyöräilyn ja jalankulun yhteyksiä Kalasataman ja keskustan välillä.

Tutkitut siltavaihtoehdot

Ponnassa esitettyyn siltayhteyteen Nihdistä Tervasaareen (etäisyys 250 metriä) on selvitetty erilaisia ratkaisumalleja. Vaihtoehtojen maksimousukulma on 5 % ja rakennepaksuus 1,3 metriä. Jotta vesibussiliikenne voisi liikennöidä Hakaniemestä, on tutkittavan sillan alituskorkeuden oltava vähintään 5,2 metriä. Kaikissa vaihtoehdoissa Nihdin asemakaavassa olevan Tihtaalipuiston järjestelyjä tulisi muuttaa ja jättää kaavassa osoitettu rakennusala käyttämättä.

Matala silta, jonka alituskorkeus on sama kuin Hakaniemensillassa (5,2 m)

Jos alituskorkeus on vähintään 5,2 metriä 10 metrin matkalla, tarvitaan noin 60 metrin pituinen ramppi ennen alituskorkeuden toteutumista Nihdin suunnasta ja Tervasaaresta noin 90 metriä ramppia. Siirtymäkaaret huomioiden sillan geometria on toteutettavissa vähintään 160 metrin pituisella sillalla.

Purjevenelaiturit Tervasaaren ja Nihdin välissä, sillasta katsoen Hakaniemen puolella, olisi tarpeen siirtää muualle. Silta ei mahdollista sillan alitusta purjeveneillä, ellei siltaa toteuteta avattavana.

Matala silta, siltapaikan kannalta optimaalinen alituskorkeus noin 7,2 m

Jos alituskorkeus on vähintään 7,2 metriä 10 metrin matkalla, tarvitaan noin 100 m pitkä ramppi ennen alituskorkeuden toteutumista Nihdin suunnasta ja Tervasaaresta noin 130 metriä pitkä ramppi. Siirtymäkaaret huomioiden sillan geometria on toteutettavissa vähintään 250 m pituisella sillalla.

Purjevenelaiturit Tervasaaren ja Nihdin välissä, sillasta katsoen Hakaniemen puolella, olisi tarpeen siirtää muualle. Silta ei mahdollista sillan alitusta purjeveneillä, ellei siltaa toteuteta avattavana.

Korkea silta, jonka alituskorkeus riittää osalle purjeveneistä (Nihti–Tervasaari)

Sillan alikulkukorkeus on 17 metriä 20 metrin matkalla, jolloin tarvitaan noin 296 m ramppia ennen alituskorkeuden toteutumista Nihdin suunnasta ja Tervasaaresta noin 326 metriä. Siirtymäkaaret huomioiden sillan geometria on toteutettavissa 650 m pitkällä sillalla, jolloin se olisi yli kaksi kertaa pidempi kuin Tervasaaren ja Nihdin välinen vesialue. Tästä syystä sille ei löydy luontevaa Nihdin ja Tervasaaren yhdistävää linjausta.

Avattava silta, joka avattaisiin veneilijöille tasavälein

Avattavan sillan käyttöturvallisuus edellyttäisi ohjaamon sekä valvonnan järjestämistä. Joko erillinen miehitetty valvomo sillan yhteydessä tai yhdistettynä kaupungin muuhun valvomoon.

Sillan käyttösesonki ja purjeveneilysesonki ovat samat. Sillan avaaminen ja sulkeminen kestää noin 10 - 20 minuuttia, mikä haittaa sekä jalankulku- ja pyöräilyliikennettä että purjeveneliikennettä nimenomaan parhaimpaan käyttösesonkiaikaan.

Siltavaihtoehtojen vaikutus maisemaan ja Tervasaaren virkistyskäyttöön

Ehdotetun siltayhteyden maisemallinen vaikutusalue käsittää Kruununhaan itä- ja koillisrannan, Merihaan, Hanasaaren ja Nihdin tulevat asuinalueet, Korkeasaaren ja Hylkysaaren sekä Katajanokan pohjoisrannan. Sillan korkeudesta riippuen sen maisemallinen vaikutus voi ulottua kauemmaksi. Erityisesti siltayhteys muuttaa maisemaa Merihaan suunnalta kohti Kruunuvuorenselkää, jolloin silta asettuu avoimen kaukokerinäkymän eteen. Tervasaaren kannakselle linjattava vaihtoehto katkaisee myös Merihaasta ja Hanasaaresta Katajanokan pohjoisrantaan avautuvan näkymän. Tervasaarta ympäröivään maisematilaan on

jo päätetty rakentaa kolme uutta siltaa, jotka vähentävät maiseman avoimuutta. Uusien maisemaa rajaavien siltojen rakentamista tulee harkita hyvin huolellisesti.

Idästä ja kaakosta, Korkeasaaren ja Hylkysaaren suunnalta katsottuna silta asettuu osaksi Pohjoisrannan kaupunkisiluettia. Lännestä Liisankatua pitkin Tervasaaren saavuttaessa silta muodostaa katunäkymään hallitsevan päätepisteen. Mikäli silta linjataan Tervasaaren kannakselle, vaatii se voimakkaita maanrakennus- ja maisemointitoimenpiteitä kannaksen alkupäähän. Lisäksi kannakselle ulottuva silta muuttaa maisemaa etenkin Tervasaaresta pohjoiseen ja Hakaniemen suuntaan.

Maisemallisten vaikutusten lisäksi siltayhteys tulee kaikissa vaihtoehdoissa vaikuttamaan Tervasaaren luonteeseen virkistysalueena. Suoraan Tervasaaren linjattavissa vaihtoehdoissa saaren kulutus ja läpikulku kasvavat huomattavasti, ja saaren tunnelma muuttuu läpikulkuliihenteen takia. Kannakselle linjattava silta ohittaa itse Tervasaaren, mutta vaikuttaa sen ympäristöön merkittävästi; saari tulisi käytännössä sijaitsemaan 17 metriä korkean sillan katveessa. Siltavaihtoehdon 2 vaatima maanpinnan korotus Tervasaaren päässä tulee toteuttaa pitkälle matkalle, mikä saattaa merkitä muutoksia korotettavan raitin vieressä kasvavien puiden kasvuolosuhteisiin.

Tervasaari on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan inventoinneissa luokiteltu arvoympäristöksi (arvoluokka III). Arvoympäristöt ovat historiallisesti tai kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita tai edustavat tietyn aikakauden suunnitteluihanteita. Tervasaarella on historiallista arvoa entisenä tervavarastona, sekä käyttöarvoa Kruununhaan alueen tärkeänä ulkoilusaarena. Kohde on olennainen osa Pohjoissataman rantamaisemaa ja merellistä julkisivua. Saaren historia tervavarastona ulottuu aina 1600-luvulle asti, joten se on myös osa Helsingin varhaista teollisuushistoriaa. Saarella sijaitsee vielä yksi säilynyt terva-aitta, joka on rakennettu vuonna 1805. Kannas saarelle rakennettiin vuonna 1939 ja yleisölle saari avattiin 1970-luvulla.

Tervasaaren pohjoispuolella, merenpinnan alla on vuonna 2014 paikannettu muinaisen laiturin jäänteitä. Kohde kuuluu muinaismuistolain nojalla rauhoitettuihin kiinteisiin muinaisjäännöksiin. Arkistolähteistä tiedetään, että laituria on käytetty Tervasaassa säilytetyn tervan ja lautojen laivaamiseen. Laituri on rakennettu 1862 ja 1866 välisenä aikana.

Tervasaari kuuluu myös maakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltuun Helsingin empire-keskustan kulttuuriympäristökokonaisuuteen. Helsingin maisemakulttuurikartalla saari on luokiteltu aikakaudelleen tyypilliseksi puistoksi. Valintakriteereissä on painotettu erityisesti helsinkiläisen

kulttuurimaiseman kannalta keskeisiä erityispiirteitä ja helsinkiläisten vapaa-ajan vietosta kertovia paikkoja.

Nihdin ja Tervasaaren välisen yhteyden ratkaiseminen penkereen ja nostosillan avulla tulisi tutkia huolellisesti sen ympäristövaikutusten osalta. Penkereellä on todennäköisesti suuria vaikutuksia veden virtauksiin ja sitä myötä veden laatuun ja pohjaolosuhteisiin.

Nihti–Tervasaari siltayhteyden vaikutus venepaikkoihin

Siltayhteyden taakse Hakaniemen puolelle jäisi noin 80 nykyistä venepaikkaa, joissa myös purjeveneet voivat ankkuroitua. Nihdin asema-kaavassa oleva venesatama jäisi ainoastaan moottoriveneiden käyttöön.

Sillan vaikutus Hakaniemen kehittämiseksi

Tervasaaren silta olisi ongelmallinen Hakaniemen ja Merihaan kehittämiseksi. Hakaniemenrannan kehittämisen yhtenä tavoitteena on kehittää Hakaniemeä vesiliikenteen ja joukkoliikenteen solmukohtana, ja Tervasaaren silta tekisi Hakaniemestä hankalammin tavoitettavan. Se taas heikentäisi juurikin Hakaniemen saavutettavuutta vesitse ja siten vesiliikenteen houkuttelevuutta.

Merihaassa on noin 80 purjevenepaikkaa ja Siltavuorensalmessa noin 170 venepaikkaa. Pohjoisrannassa sijaitsevan saaristoristeilijöiden ja vesibussien Kotisataman toiminnan kannalta Tervasaaren silta olisi myös haasteellinen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Matti Kaijansinkko, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37195
matti.kaijansinkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Pajunen Jenni, toivomusponsi, Kvsto 27.11.2019 asia 6

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Hyväksyessään 27.11.2019 Nihdin asemakaavan kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: Hyväksyessään asemakaavan valtuusto edellyttää selvitettävien mahdollisuuksien rakentaa Nihdistä Tervasaareen kevyen liikenteen silta, joka parantaisi entisestään alueen saavutettavuutta ja houkuttelevuutta. (Jenni Pajunen)

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 31.3.2020 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Matti Kaijansinkko, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37195
matti.kaijansinkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Pajunen Jenni, toivomusponsi, Kvsto 27.11.2019 asia 6

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 31.03.2020 § 60

§ 256

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ted Apterin toivomusponnosta koskien Vantaan ratikan yleissuunnitelmaa ja toteuttamissuunnittelua

HEL 2019-012426 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus hyväksyi liikenneliikelaitoksen laatiman raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelman 27.8.2018. Suunnitelmassa arvioidaan kantakaupungin raitiovarikkojen nykytila ja tulevien raitiotiehankeiden tuottamat muutostarpeet sekä määritellään toimenpiteet varikkoverkon kehittämiseksi. Ruskeasuolle nykyisen bussivarikon yhteyteen rakennetaan uusi raitiovaunuvarikko, minkä jälkeen Koskelan raitiovaunuvarikko uusitaan. Hankkeet olisivat valmiita 2020-luvun jälkipuoliskolla, jolloin nykyiset Töölön ja Vallilan raitiovaunuvarikot voidaan poistaa käytöstä. Hankkeet toteutetaan erikseen hyväksyttävien hankesuunnitelmien perusteella.

Käynnissä olevien raitiotiehankeiden suunnittelu tukeutuu varikkojen osalta raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelmaan. Raide-Jokeri- ja Kruunusillat -hankkeissa toteutetaan kunkin pikaraitiolinjan tarpeisiin varikot Roihupeltoon ja Yliskylään. Seuraavina toteutettavat pikaraitiotiehankeet tukeutuvat kantakaupungin varikkoihin. Vihdintien pikaraitiotie sekä Viikin-Malmin pikaraitiotie ovat yleissuunnitteluvaiheessa ja Tuusulanbulevardin alustava suunnittelu on käynnissä. Samanaikaisesti kantakaupungin raitioverkkoa laajennetaan mm. Kalasatamassa, Länsisatamassa ja Pasilassa. Kantakaupungin hankkeet lisäävät osaltaan raitioliikenteen kalustotarvetta. Hankkeiden toteutuminen tavoiteaikataulussa edellyttää, että Ruskeasuon ja Koskelan varikot toteutuvat ilman merkittäviä viivästyksiä ja niiden suunnittelussa huomioidaan pikaraitiolinjojen edellyttämä varikkokapasiteetti.

Pikaraitiotiehankeiden liikennöintiperiaatteet ja kalustotarve tarkentuvat yleissuunnitteluvaiheessa, mutta lopullisesti ne tiedetään vasta hankkeen toteutusvaiheessa. Tästä johtuen uusien raitiotiehankeiden yhteenlaskettu kalustotarve voi suunnittelun edetessä muuttua siitä, mitä raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelmaa laatiessa on alustavasti arvioitu.

Vantaan ratikan yleissuunnitelmassa on suunniteltu uusi varikko Vantaan Vaaralaan. Suunnitelmassa on huomioitu mahdolliset liittymiskoh-

dat Helsingin pikaraitioverkkoon. Näistä keskeisin on Viikin-Malmin raitiotie, jolle on Vantaan ratikan yleissuunnittelussa alustavasti suunniteltu reitti Vaaralasta Hakunilan urheilupuistoon. Yleissuunnitelmassa on myös varattu varikkoalueelta tilaa varikon laajentamiselle Vantaan ratikan tarpeita laajemman liikenteen käyttöön. Varikon tai kaupungin rajan ylittävän raitiotien omistus- ja hallintamallia ei ole yleissuunnitelmassa määritetty.

Viikin-Malmin pikaraitiotien meneillään olevassa yleissuunnittelussa tarkastellaan muiden muassa vaihtoehtoa, jossa jo ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan raitiotie Jakomäkeen asti. Vaihtoehdon toteutuksessa Helsingin ja Vantaan raitioverkkojen yhdistyminen voi tapahtua jo 2030-luvun alkupuolella. Suunnittelun perusoletuksena on, että Jakomäkeen kulkevan raitiolinjan liikennöinti hoidetaan Koskelan varikolta. Jos linja jatkuu Vantaan puolelle, voi sitä olla tarkoituksenmukaista liikennöidä osittain myös Vaaralan varikolta. Raitiotien Vantaalle jatkumisen vaikutukset kalustotarpeeseen ja liikennöinnin järjestämisperiaatteisiin on kuitenkin tarkasteltava erikseen.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelma on edelleen periaatteiltaan pätevä. Raitiotiehankkeiden suunnittelun nopean etenemisen vuoksi olisi kuitenkin perusteltua, että liikenneliikelaitos päivittää yhteistyössä kaupunkiympäristötoimialan sekä HSL-kuntayhtymän kanssa arvion raitioliikenteen kalustotarpeesta eri aikajännteillä. Siten voidaan varmistaa riittävä kapasiteetti raitiovau-
nujen säilytys- ja huoltotoiminnoille uusilla varikoilla. Asia koskee erityisesti Koskelan uutta varikkoa, jonka hankesuunnittelua ei ole aloitettu. Lisäksi Vantaan ja Espoon kaupunkien kanssa on syytä käydä keskustelua raitioliikenteen seudullisten varikkotoimintojen järjestämistavoista.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anton Silvo, liikenneinsinööri: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Liitteet

1 Apter Ted, toivomusponsi, Kvsto 27.11.2019 asia 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Valtuutettu Ted Apter on tehnyt 27.11.2019 seuraavan toivomusponnen:

"Vantaan ratikan yleissuunnitelma ja toteuttamissuunnittelu

Kaupunginvaltuusto hyväksyessään Vantaan ratikan 18.9.2019 päivätyn yleissuunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet päivittää syksyllä 2018 hyväksytty varikkosuunnitelma, jotta pystytään varautumaan riittävään varikkokapasiteettiin sekä Helsingin sisäisen että seudun tuleviin tarpeisiin. Voimakkaasti laajenevan raitiovaunuliikenteen vuoksi on erityisen korostettu tarve huolehtia riittävästä kaluston kunnossapito- ja korjaustarpeiden kapasiteetista. (Ted Apter)"

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 30.4.2020 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anton Silvo, liikenneinsinööri: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Liitteet

1 Apter Ted, toivomusponsi, Kvsto 27.11.2019 asia 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 257

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Maija Anttilan toivomusponnosta koskien syvällistä ar- viointia strategiakauden lopussa tavoitteesta alueiden eriarvoistu- misen ja hyvinvointierojen vähentämiseksi

HEL 2020-001163 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunkistrategian yhtenä tavoitteena on Helsingin alueiden välisen eriytymisen väheneminen ja kaupunginosien välisten hyvinvointierojen kaventuminen. Kaupunkiympäristön toimiala suunnittelee ja toteuttaa kaupunki uudistusalueilla kehittämistoimia, joiden tavoitteena on saada aikaan positiivista kehitystä esimerkiksi täydennysrakentamisen ja kaupunkiympäristön uudistamisen avulla ja vaikuttaa sitä kautta alueiden väliseen eriytymiseen.

Kestävään kasvuun ja segregatioon liittyen strategian toimenpiteinä kaupunkiympäristön toimialalla mm. toteutetaan asumisen ja maankäytön ohjelmaa (AM) ja varmistetaan monipuolinen hallintamuotojakauma asuntotarjonnassa. Samoin kaupungin vuokratilojen segregatiokehitystä seurataan ja asia huomioidaan asukasvalintoja tehtäessä. Toimiala vähentää toimintaansa liittyvän osallistumisen esteitä ja parantaa tiedonsaantia keskeisimmistä palveluistaan. Ylläpidon laatu on ylläpito- luokituksen mukaista alueen sosioekonomisesta rakenteesta riippumatta sekä palvelutilaverkkojen ja palvelutilojen suunnittelussa huomioidaan segregation ehkäisy. Mittareina näille tavoitteille on määritelty hallintamuotojakauma alueittain, kaupungin yhteinen segregatiomittari sekä tiedonsaannin paraneminen toimialan palveluista.

Kaupunkiympäristön toimialalla suunnitellaan ja toteutetaan jatkuvasti eri kaupunginosien yleisten alueiden laatua kohentavia investointeja. Uudisrakentaminen keskittyy suurten asuntotuotantokohteiden puistohankkeisiin ja peruskorjausinvestoinnit taas turvallisuuspuutteiden korjaamiseen. Yleisten alueiden kehittämisperiaatteita ja kuntoa tarkastellaan eri alueille säännöllisesti valmisteltavilla aluesuunnitelmilla ja verkostotarkastelujen ja palvelulinjausten avulla edistetään ulkotilojen laadun tasapuolista toteutumista kaikkialla kaupungissa.

Talousarviossa rahoitus kohdistetaan katujen osalta alueellisesti suurpiireittäin ja aluerakentamisessa projektialueittain. Puistojen ja liikunta-alueiden suhteen ei ole vastaavaa alueellista kohdistusta lukuun otta-

matta aluerakentamisen projektialueita. Liikunta-alueiden määrärahat on kaupunkiympäristön toimialalla, mutta tarvekartoitus ja kehittäminen tehdään kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla. Osallistuvassa budjetoinnissa asukkaat voivat ehdottaa hankkeita ja äänestää rahoitusta alueiden hankkeille. Investointiohjelman laadinnassa otetaan huomioon kaupunki uudistusalueet, joille kaupunki kohdentaa sekä lisärakentamista että muita investointeja.

Kaupunkistrategian mukaan hyvinvointieroja ja eriytymiskehitystä sekä niihin kohdistuvia toimenpiteitä toteutetaan ja seurataan kaupunkitasoisena kokonaisuutena. Helsingin kaupunkistrategian mittareita ja indikaattoreita seurataan kaupunkitasolla keskitetysti Kaupunkitutkimus- ja tilastot yksikössä. Kaupunki ympäristön toimialalla strategian toimenpiteiden toteutumista seurataan toimialan johtoryhmässä ja kaupunki ympäristölautakunnassa neljännesvuosittain talousarvion toteutumisenusteen yhteydessä.

Tarvittavien rahojen riittävyttä alueiden tasapainoisen kehityksen näkökulmasta on järkevää seurata näiden jo tehtävien strategiaseurantojen ja arviointien yhteydessä.

Esittelijä

kaupunki ympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anne Karlsson, tiimipäällikkö: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi
Jouni Heinänen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi

Liitteet

1 Anttila Maija, toivomusponsi, Kvsto 29.1.2020 asia 10

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Valtuutettu Maija Anttila on tehnyt 29.1.2020 seuraavan toivomusponnen:

"Hyväksyessään kaupunginhallituksen vastauksen valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet tehdä kaupungin strategian keskeisistä tavoitteesta alueiden eriarvoistumisen ja hyvinvointierojen vähentämiseksi valtuustokauden lopussa syvälinen arviointi, missä arvioidaan eri hallintokunnittain tavoitteen toteutuminen ja siihen tarvittavien rahojen riittävyys. Arviointi antaa pohjaa seuraavalle valtuustokaudelle laadittavaan strategiaan." (Maija Anttila)

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 3.4.2020 mennessä.

Kaupunginkanslia on myöntänyt lausunnon antamiselle lisääaikaa 9.4.2020 saakka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anne Karlsson, tiimipäällikkö: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi
Jouni Heinänen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi

Liitteet

1 Anttila Maija, toivomusponsi, Kvsto 29.1.2020 asia 10

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 258

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ville Jalovaaran toivomusponnosta, joka koskee mah- dollisuuksia yhteistyön laajentamiseksi myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamisen vaikuttavuuden takaamiseksi

HEL 2020-001165 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunkistrategian yhtenä tavoitteena on Helsingin alueiden välisen eriytymisen väheneminen ja kaupunginosien välisten hyvinvointierojen kaventuminen. Kaupunkiympäristön toimiala osallistuu sellaisten kaupunkiuudistusalueiden kehittämistoimien suunnitteluun ja toteutukseen, joiden tavoitteena on saada aikaan positiivista kehitystä esimerkiksi täydennysrakentamisen ja kaupunkiympäristön uudistamisen avulla ja vaikuttaa sitä kautta alueiden välisen eriytymisen ehkäisemiseen. Kaupunkiympäristön toimiala on tunnistanut vuonna 2018 yhdes- sä kaupunginkanslian kanssa Helsingissä kaupunkiuudistusalueita, joi- den kehittämiseen tulee erityisesti panostaa tulevina vuosina. Alueet ovat Mellunkylä, Malmi sekä Kannelmäki-Malminkartano. Lisäksi Meri-Rastila ja Jakomäki vaativat edelleen huomiota.

Osana kaupunkikehittämisen prosesseja huomioidaan alueellinen yhteistyö myös kaupungin ulkopuolisten toimijoiden ja yhteisöjen kanssa. Tämän lisäksi kaupungilla on strategialähtöisiä kärkihankkeita kohden- netumman osallisuuden ja yhteistyön toteuttamiseen. Kaupunkiuudis- tusalueista esimerkiksi Malmin keskustan kehittäminen on käynnistetty laajan yhteistyöverkoston kautta, jossa on ollut kaupungin toimijoiden lisäksi mukana esimerkiksi valtion ja seudun toimijoita, tutkimuslaitok- sia sekä paikallisia osallisia, kuten asukkaita, kiinteistönomistajia, maa- nomistajia ja yrityksiä. Kaupunkiympäristölautakunnassa 3.3.2020 hy- väksytyssä Malmin keskustavisiossa todetaan, että Malmin keskustan suuri kehittämiskokonaisuus tulee tehdä laajan ja koordinoitun yhteis- työn kautta. Mellunkylässä kaupunki tekee säännöllistä yhteistyötä Ve- toa ja Voimaa Mellunkylään -yhteistoimintaryhmän kanssa. Vetoa ja Voimaa Mellunkylään on yli 20 vuotta toiminut yhteisö, johon kuuluu paikallisia asukkaita, yrittäjiä ja järjestöjä ja on vuoden 2013 demokra- tiapilotti. Yhteistoimintaryhmässä sekä sen järjestämissä aluefoorumi- asukastilaisuuksissa käsitellään alueen ajankohtaisia asioita ja kehit- tämistarpeita. Toimintaan ja tilaisuuksiin osallistuu aktiivisesti monipuolinen joukko kaupungin henkilöstöä kaikilta kaupungin toimialoilta sekä kaupunginkansliasta. Myös Meri-Rastilan suunnittelutyössä on koros-

tettu osallistumista esimerkiksi asukkaiden, taloyhtiöiden ja muiden toimijoiden kanssa.

Paikallisen yhteistyön tarpeet ja toteutus tulee vaikuttavuuden parantamiseksi määritellä alueiden lähtökohdista käsin. Kokemusten pohjalta on todettu, että paikallistoiminnalla voi olla valtava yhteisöllisyyttä ja paikallisidentiteettiä luova potentiaali, joka tukee myös hiljaisten ryhmien tavoittamista. Näiden tavoittaminen on tärkeää, jotta myös erityisryhmien tarpeet tulevat huomioitua. Kokemusten perusteella paikallistoimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö on erityisen merkityksellistä laajemmissa visio- ja suunnitteluhankkeissa. Kaupungin pitkäjänteinen ja määrätietoinen työ paikallisen yhteistyön kehittämisessä on tärkeää, mutta vaatii resursseja toteutuakseen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Susa Eräranta, tiimipäällikkö, puhelin: 310 32057
susa.eraranta(a)hel.fi

Liitteet

1 Jalovaara Ville, toivomusponsi 2, Kvsto 29.1.2020 asia 10

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Hyväksyessään 29.1.2020 SDP:n valtuustoryhmän ryhmäaloitteen myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamisesta, kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että tehokkuuden ja vaikuttavuuden takaamiseksi selvitetään mahdollisuudet yhteistyöhön kaupungin oman palvelutuotannon lisäksi myös alueen muiden toimijoiden ja yhteisöjen kanssa. (Ville Jalovaara)

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 3.4.2020 mennessä.

Kaupunginkanslia on myöntänyt lausunnon antamiselle lisäaikaa 7.4.2020 saakka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Susa Eräranta, tiimipäällikkö, puhelin: 310 32057
susa.eraranta(a)hel.fi

Liitteet

1 Jalovaara Ville, toivomusponsi 2, Kvsto 29.1.2020 asia 10

Oheismateriaali

1 Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto 3.12.2019 kaupunginhallitukselle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 259

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 13.6.2019 § 195 (autovaurio)

HEL 2019-002973 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 13.6.2019 (195 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 13.6.2019 päätöksellään (195 §) hylännyt 10.2.2019 noin kello 18.35 Puolaharju 43 ja Marjalahdentie 15 välisellä tieosuudella tapahtuneeseen autovaurioon liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa vahingonkorvauksesta 10.2.2019 Puolaharju 43 ja Marjalahdentie 15 välisellä tieosuudella tapahtuneeseen autovaurioon liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Perustelut

Lautakunta yhtyy yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Kunnossapitopiiriltä saadun selvityksen mukaan on vahinkopaikan alue aurattu ja hiekoitettu vahinkoa edeltävänä päivänä lauantaina 9.2.2019 kello 06. Alue on myös aurattu ja hiekoitettu vahinkopäivänä sunnuntaina 10.2.2019 kello 06. Selvityksen lisätiedoissa on kerrottu, että ajoradat höylätään tarvittaessa sään lauhtumisen myötä.

Hakijan oikaisuvaatimuksen johdosta on selvitetty ajoratojen höyläysajankohta. Kunnossapitopiiriltä saadun tiedon mukaan on III-luokan ajoradat höylätty maanantaina 11.2.2019 toimenpideaikojen puitteissa. Kunnossapitopiiri on edelleen todennut, että vahinkopaikka sijaitsee kunnossapidetyllä III-luokan katualueella.

Edellä esitetyin perustein ei kaupunki ole laiminlyönyt velvollisuuttaan pitää vahinkopaikan aluetta tyydyttävässä kunnossa.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta tietoa tai selvitystä, joka antaisi aiheita aikaisemman päätöksen muuttamiseen.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa haki-
jan ajoneuvossa ilmenneestä vauriosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että lakipalvelut-yksikön päälli-
kön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (31.5.1974/412) 2:1 §.

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta
(31.8.1978/669) 1–4 §.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
liisa.makela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 27.6.2019
- 2 Oikaisuvaatimus 27.6.2019, liite, säätiedot
- 3 Oikaisuvaatimus 27.6.2019, liite, tietopyyntö 27.6.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Oikaisuvaatimuksen tekijä	Esitysteksti
	Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen joh- dosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi kirjeitse 17.6.2019. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 27.6.2019 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
liisa.makela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 27.6.2019
- 2 Oikaisuvaatimus 27.6.2019, liite, säätiedot
- 3 Oikaisuvaatimus 27.6.2019, liite, tietopyyntö 27.6.2019

Oheismateriaali

- 1 10.2.2019 Puolaharju

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön
päällikkö 13.06.2019 § 195

HEL 2019-002973 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Vahingonkorvausvaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvo vaurioitui ajettaessa 10.2.2019 klo 18.35 Puolaharju 43 ja Marjalahdentie 15 välisellä tieosuudella. Ajoradalla oli arviolta noin 30 cm kerros lunta tiukkaan painuneena ja seassa oli jääkokkareita. Rengasurat olivat lähes asfalttiin saakka suojakelin ja uudelleen jäätymisen johdosta. Jään ja lumen paine aiheuttivat repeämän muovisiin moottorin pohjalevyihin ja lisäksi välijäähdyttimen liitäntäputki/tiivisteet vaurioituivat. Hakija on esittänyt kaupungille 967,44 euron suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten jalankulun, tarpeet.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä talvihoidon piiriin kuuluvat alueet on jaettu kunnossapitoluokkiin liikenteellisen merkityksen mukaan. Vahinkopaikan kunnossapito hoidetaan III-luokan mukaisesti. III-luokan ajoradoilta poistetaan lumi, sohjo ja jää niin, ettei synny liikennettä haittaavaa epätasaisuutta. Liukkaus torjutaan heti I ja II-luokan ajoratojen jälkeen. Aurauksen lähökynnys on 7 cm lumen ja 5 cm sohjon osalta. Toimenpideaika on aurauksen osalta kolme vuorokautta kuitenkin niin, ettei kunnossapitotoimia tarvitse aloittaa viikonlopun aikana. Liukkaudentorjunnan toimenpiteiden osalta toimenpideaika on kuusi tuntia, kuitenkin niin, että klo 15-7 aikavälillä ilmenneen liukkauden tuntuva lisääntymisen johdosta liukkaudentorjuntatoimenpiteet tulee olla suoritettu klo 13 mennessä. Liukkaudentorjunnan osalta toimenpideaika alkaa siitä, kun liukkaudessa on tapahtunut tuntuva lisääntyminen.

Ilmatieteenlaitoksen mukaan vahinkopäivänä lämpötila on vaihdellut Kaisaniemen mittausasemalla tehdyissä mittauksissa 0,5°C ja 3,1°C välillä ja sademäärä on ollut 2,5 mm. Vahinkopäivää edeltäneenä päivänä lämpötila on vaihdellut 2,7°C ja 1,6°C välillä ja sademäärä on ollut

5.9 mm. Perjantaina 8.2.2016 lämpötila on vaihdellut 0,7°C ja 2,4°C välillä ja sademäärä on ollut 0,5 mm.

Kunnossapitopiiriltä saadun selvityksen mukaan äkillisen lämpenemisen ja vesisateen seurauksena kadut alkoivat sohjoontua. Kunnossapitolakusto on ollut tällöin lähes vuorokauden ympäri työssä ja työt on aloitettu vahinkopäivänä klo. 6.00. Polanteet muodostuivat sään vuoksi niin kovaksi, etteivät ne irronneet pohjia myöten paitsi niistä kohdista, joissa se oli pehmentynyt. Tästä johtuen katuja ei saatu jokaiselta osaltaan samanlaiseen kuntoon.

Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Tällöin kuljettajan on erityisesti otettava huomioon tien kunto, sää, keli ja näkyvyys. Vahingonkorvausvastuuta voidaan rajoittaa tai se voidaan evätä, jos vahingonkärsijä on itse myötävaikuttanut vahinkoon.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella hoidetaan. Vahinko on sattunut hoitoluokkaan III kuuluvilla kaduilla. Vahinko on sattunut sunnuntai päivänä, jolloin kunnossapitotoimia ei olisi III-luokkaan kuuluvilla ajoradoilla tarvinnut suorittaa. Tästä huolimatta alueella ollaan aloitettu kunnossapitotoimet vahinkopäivänä klo 6.00 koko kaluston voimin. Runsaista sateista johtuen sohjoa muodostui jatkuvasti ja työ oli tästä johtuen hidasta.

Asiassa saatujen selvitysten perusteella vahinko aikaan vallinneet sääolot ja suoritettavat kunnossapidon toimenpiteet huomioiden kaupunki katsoo toimineensa huolellisesti. Kaupunki ei katso laiminlyöneensä kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 § 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §

Tieliikennelaki (267/1981) 3 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 21.6.2017 § 57

Lisätiedot

Katriina Pönkä, lakimiesharjoittelija, puhelin: 09 310 22765
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

§ 260

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 12.06.2019 § 187 § (liukastuminen)

HEL 2019-005199 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 12.06.2019 (187 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut yksikön päällikkö on 12.06.2019 (187 §) päätöksellään hylännyt 12.1.2019 noin kello 13.05 Humalistonkadun ja Töölönkadun risteyksessä sijaitsevan Korjaamon edessä tapahtuneeseen liukastumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa vahingonkorvauksesta 12.1.2019 noin kello 13.05 Humalistonkadun ja Töölönkadun risteyksessä tapahtuneeseen liukastumiseen liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Perustelut

Lautakunta viittaa yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen sekä yhtyy yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 8 §:n (15.7.2005/547) 1 momentin mukaan kunta voi päätöksellään ottaa kokonaan tai osittain huolehtiakseen tontinomistajalle 4 §:n mukaan kuuluvista kunnossapitotehtävistä yhden tai useamman tontin osalta, kaikilla asemakaava-alueilla tai asemakaavan määrätyllä osalla.

Yleisten töiden lautakunta on päättänyt ottaa Taka-Töölön alueella tontinomistajalle kunnossapitolain 4 ja 10 §:n nojalla kuuluvat katujen talvikunnossapitotehtävät kaupungin huolehdittaviksi toistaiseksi 1.10.2016 alkaen. Yleisten töiden lautakunnan päätöksessä

15/26.4.2016 on todettu, että tehtävien ottaminen kaupungin vastuulle ei kuitenkaan poista tontinomistajan velvollisuutta torjua mm. tontilla olevan rakennuksen syöksytorvista katualueelle valuneen veden aiheuttamaa liukkautta.

Vahinkopaikka sijaitsee yleisten töiden lautakunnan päätöksessä 15/26.4.2016 mainitulla alueella Taka-Töölössä.

Saadun selvityksen mukaan kuuluu vahinkopaikan alue kaupungin talvikunnossapidon piiriin, mutta vahinkopaikan viereiset taloyhtiöt vastaavat itse rännivesien aiheuttamasta liukkaudesta. Kaupunki on hiekoittanut vahinkoalueen vahinkopäivänä 12.1.2019 kello 06-14 välisenä aikana.

Lautakunta katsoo, että kaupunki on ko. tapauksessa osoittanut, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti.

Tontinomistajan vastuulla on torjua rakennuksen syöksytorvista katualueelle valuneen veden aiheuttama liukkaus. Tehtävän laiminlyönnistä vastaa tontinomistaja.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheetta aikaisemman päätöksen muuttamiseen.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle aiheutuneesta vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (31.5.1974/412) 2:1 §.

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (31.8.1978/669) 1–4 §.

Yleisten töiden lautakunnan päätös 15/26.4.2016

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
liisa.makela(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom. 32 kohta)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi kirjeitse 13.6.2019. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 26.6.2019 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
liisa.makela(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom. 32 kohta)

Oheismateriaali

1 HEL2019-005199, selvitys
2 HEL2019-005199, päiväkirja

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 12.06.2019 § 187

HEL 2019-005199 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Vahingonkorvausvaatimuksen mukaan hakija on liukastunut 12.1.2019 klo 13.05 Humalistonkadun ja Töölönkadun risteyksessä sijaitsevan Korjaamon edessä. Vaatimuksen mukaan rännistä oli valunut vettä jalakäytävälle ja se oli muodostanut jäisen polanteen, joka oli hiekoittamaton. Tästä ei myöskään ollut mitään varoitusmerkkiä. Sekä suojatie että kävelytie olivat vaatimuksen mukaan peilijäissä. Hakija on esittänyt kaupungille vielä yksilöimättömän vahingonkorvausvaatimuksen.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten jalankulun, tarpeet.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä talvihoidon piiriin kuuluvat alueet on jaettu kunnossapito-
luokkiin liikenteellisen merkityksen mukaan. Vahinkopaikan kunnossa-
pito hoidetaan III-luokan mukaisesti. III-luokan kaduilta poistetaan lumi,
sohjo ja jää niin, ettei synny liikennettä haittaavaa epätasaisuutta. Liuk-
kaus torjutaan heti I ja II-luokan katujen jälkeen. Aurauksen lähtökyn-
nys on 5 cm. Toimenpideaika on aurauksen osalta kahdeksan tuntia
niin, että yöllä aurauksen ylittänyt sade tulee olla aurattu klo 12
mennessä. Liukkaudentorjunnan toimenpiteiden osalta toimenpideaika
on viisi tuntia, kuitenkin niin, että klo 16-7 aikavälillä ilmeneen liukkauden
tuntuvan lisääntymisen johdosta liukkaudentorjuntatoimenpiteet tu-
lee olla suoritettu klo 12 mennessä. Liukkaudentorjunnan osalta toi-
menpideaika alkaa siitä, kun liukkaudessa on tapahtunut tuntuva li-
sääntyminen.

Ilmatieteenlaitoksen mukaan vahinkopäivänä lämpötila on vaihdellut
Kaisaniemen mittausasemalla tehdyissä mittauksissa $-3,6^{\circ}\text{C}$ ja 2°C vä-
lillä. Vahinkopäivänä ei ole esiintynyt sateita. Vahinkopäivänä klo 13
sää on ollut poutainen ja selkeä ja lämpötila on ollut $0,3^{\circ}\text{C}$ astetta. Lu-
mensyvyys on ollut 8 cm. Vahinkopäivää edeltäneenä päivänä lämpöti-
la on vaihdellut $-3,8^{\circ}\text{C}$ ja $2,1^{\circ}\text{C}$ asteen välillä.

Kunnossapitopiiriltä saadun selvityksen mukaan alueella on edellisen
kerran suoritettu hiekoituksia vahinkopäivänä klo 06-14 välisenä aika-
na.

Kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kiinteistöllä muodostuvien huleve-
sien hallinnasta. Hulevettä ei saa johtaa toisen tontille eikä kadulle.

Vahingonkorvausvastuu edellyttää laiminlyöntiä tai tuottamusta. Lisäksi
toiminnan tai laiminlyönnin ja seurauksen välillä on oltava syy-yhteys.
Kadun kunnossapitovelvollinen voi vapautua vahingonkorvausvastuus-
taan, jos hän voi osoittaa, että kunnossapito on hoidettu asianmukai-
sesti. Vahinkopaikalla on suoritettu hiekoituksia vahinkopäivänä klo 06-
14 välisenä aikana. Vaatimuksen mukaan liukastumisen aiheutti rännis-
tä valuneen veden muodostama polanne. Kaupunki ei vastaa talonyhtiöiden
ränneistä valuneen huleveden aiheuttamasta liukkaudesta.

Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti ja asiassa saatujen selvitys-
ten perusteella vahinkoaikaan vallinneet sääolot ja suoritettujen kunnos-
sapidon toimenpiteet huomioiden kaupunki katsoo toimineensa huolel-
lisesti ja määriteltyjen toimenpideaikojen puitteissa. Näin ollen kaupunki
ei ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä ole
asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §

Maankäyttö- ja rakennuslaki (5.2.1999/132) 13 luku 130 e-f §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta
(669/1978) 1–4 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 21.6.2017 § 57

Lisätiedot

Katriina Pönkä, lakimiesharjoittelija, puhelin: 09 310 22765
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

§ 261

**Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla
23.4.–29.4.2020 tekemien päätösten seuraaminen**

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen kaupunkiympäristön toimialan viranomaisten 23.4.–29.4.2020 tekemiä päätöksiä.

Kuntalain 92 §:n mukaan toimielimen käsiteltäväksi ei saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita. Otto-oikeutta ei saa siten käyttää mm. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin poikkeamisasioihin.

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

[Päätökset](#)

Maankäyttö ja kaupunkirakenne - palvelukokonaisuus

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tonttipäällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tontit, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, asuntotontit, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, yritystontit, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Liikenne- ja katusuunnittelu, liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö

[Päätökset](#)

Liikenne- ja katusuunnittelu, liikennejärjestelmä, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus

Tekninen johtaja

[Päätökset](#)

Rakennetun omaisuuden hallinta, rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö

[Päätökset](#)

Tilapalvelut, tilapalvelupäällikkö

[Päätökset](#)

Tilapalvelut, toimitilavuokraus, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Tilapalvelut, yritysвуokraus, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Tilapalvelut, tukkutori, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Rakennuttaminen, infrayksikkö 1, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Rakennuttaminen, infrayksikkö 2, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Rakennuttaminen, toimitila 1, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus

Asiakkuusjohtaja

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, asuntopalvelut, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkimittaushuolto, kartat ja paikkatiedot, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Rakennusvalvontapalvelut, lupayksikkö 2, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Ympäristöpalvelut, ympäristöjohtaja

[Päätökset](#)

Ympäristöpalvelut, ympäristönsuojelu ja ohjaus, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Ympäristöpalvelut, elintarviketurvallisuusyksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 23.4.2020

[Päätösasiakirjat](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

05.05.2020

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 239, 240, 241, 243, 244, 245, 246, 247, 249, 250, 251, 252, 255, 256, 257, 258 ja 261 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 242, 248 ja 254 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

05.05.2020

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

05.05.2020

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 251 § (Kustannusten osalta:).

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisella saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

05.05.2020

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tä-

05.05.2020

män yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakuajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

05.05.2020

Pöytäkirjan 253 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

05.05.2020

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

5 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 259 ja 260 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

05.05.2020

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

05.05.2020

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

05.05.2020

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

05.05.2020

Kaupunkiympäristölautakunta

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja

Sanna Lawrence
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Amanda Pasanen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 11.05.2020.